Kutlu SAVAŞ'ın hazırladığı

SUSURLUK RAPORU

RADİKAL

TAM METİN

Okurlarımıza

Elinizde tuttuğunuz kitap, Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanvekili Kutlu Savaş'ın çok tartışılan ve daha tartışılmaya devam edecek olan ünlü "Susurluk Raporu"nun tam metnidir.

Kutlu Savaş, bu raporu 55. Hükümet'in Başbakanı Mesut Yılmaz'dan 1997 yılının ortasında aldığı bir talimatla hazırlamaya başladı, raporun yazımı 1998 Ocak ayı başında tamamlandı. Rapor, kamuoyuna hiçbir zaman "resmen" açıklanmadı, üstündeki "gizli"lik kaydı resmen kaldırılmadı ama gayrı resmi yollardan gazetelere ve televizyonlara da gönderildi.

O yüzden, elinizde tuttuğunuz metin, şeklen de olsa "gizli" bir metin. Yasalar, bu çeşit teftiş raporları ya da devlet belgeleri üzerinde "gizli"lik tasarrufunun uygulanmasında yetkiyi başbakanlara veriyor ve geçmişten bugüne başbakanlar ellerindeki "gizliliği belirleyebilme" yetkisini alabildiğine geniş biçimde kullandılar. Bu kural, son raporda da uygulandı, metnin 108 sayfası "sızdı" ama 12 sayfası gizlendi.

Orijinali, bir sayfalık "Önsöz" ve 119 sayfalık rapordan oluşan bu metnin 12 sayfası basın kuruluşlarına verilmedi. Bu eksik sayfaların yerleri, raporun orijinal sayfa numaraları belirtilerek elinizdeki kitaba yazıldı. O yüzden, eğer isterseniz "tahmin hakkı"nızı kullanabilir, eksik sayfalarda nelerin yer aldığını bulmaya çalışabilirsiniz.

Cumhuriyet tarihinin belki de en önemli demokratikleşme, şeffaflaşma ve hukuk devleti olma tartışmalarının göbeğine oturan bu raporun kritik önemde bir belge olduğunu düşünüyoruz, o yüzden de resmen açıklanmak yerine basına "sızdırılan" bu sayfaların gazete arşivlerinde unutulup gitmesine gönlümüz razı olmadı.

RADİKAL

ÖNSÖZ

İlişikteki rapor `Soruşturma' raporu olmadığı gibi fezleke veya teftiş raporu da değildir.

Giriş bölümünde açıklandığı üzere Başkanlığımızın bir soruşturma raporu hazırlaması için teknik ve hukuki olarak yetkisi de yoktur. Ek: 1 olarak yer alan Başbakanlık Onayı'da bu çerçevede imzaya sunulmuştur.

Rapor sadece Başbakanlık Makamına bilgi sunmak ve önerilerde bulunmak üzere hazırlanmıştır. Doğruluğu, yanlışlığı, eksikliği sadece Başbakanlık Makamınca takdir edilecektir.

Teftiş kurullarının hazırladığı raporlar genellikle `gizli' kaydını taşıdığı ve kamunun bilgisine ancak Makamın izni ve uygun görmesi ile sunulabildiği cihetle, bu raporumuz, ilgililerin veya kamunun bilgisine sunulması amacına matuf böylesine bir öneriyi ihtiva etmeksizin doğrudan ve sadece Sayın Başbakan'a arzedilecektir.

GİRİŞ

Bu rapor Sayın Başbakan'ın 13.08.1997 tarih, TEFTİŞ. M: 139 sayılı onaylarına istinaden hazırlanmıştır. Mezkur onaydan da anlaşılacağı üzere Sn. Başbakanın konuyla ilgili şifahi talimatları, sonra da yazılı emirleri alınmıştır.

Bu konunun kamuoyunda yarattığı heyecan ve ilginin yanısıra Teftiş Kurulları açışından değerlendirilmesi önem taşıyacaktır. Çünkü kamuoyunda Susurluk kazası/olayı adı altında bilinen ve tartışılan konu hukuken bir trafik kazasından ibarettir. Bu konu da yargıya intikal etmiştir ve yapılacak bir iş veya bürokratik işlem kalmamıştır. Oysa kamuoyu, siyasetçi - Yeraltı Dünyası - Kamu Kuruluşları ilişkisi ve kişisel menfaat etrafında yoğunlaşan ve büyük ölçüde para, menfaat ve güç sağlamaya dönük illegal faaliyetlerden rahatsızdır. Bu faaliyetlerin `terörle mücadele ve ülke menfaatleri' olarak gösterilmesi ve bu perdenin arkasına gizlenmesi ayrı bir rahatsızlık konusudur.

Kamuoyunun paylaştığı bu çerçeve, gerçekte "Susurluk Olayı"nın da genel çerçevesini oluşturmaktadır.

Geçtiğimiz aylarda Başbakan Erbakan'ın çalıştırdığı müfettişler, Türkiye Büyük Millet Meclisi Araştırma Komisyonu da bu çerçevede çalışmış ve raporlarını bu zeminde oluşturmuşlardır. Beklenti de bu yöndedir. Sayın Başbakan'ın temayüllü ve muhtelif konuşmalarda altını çizdiği çerçeve de bu kapsamdadır. Başkanlığımız da görev alanını, bu yaklaşımın belirlediği bir muhteva içnide düşünmüş ve çabalarını bu noktalara teksif etmiştir.

Bu yaklaşım doğru ve genel kabul gören bir çerçeveyi oluşturduğu gibi yeni görevlendirmelerin de hukuki zeminini teşkil etmektedir. Aksi takdirde Susurluk olayı ile irtibatlı konuların hemen tamamının yargıya intikal etmiş olması, Başkanlığımızın yeniden görevlendirilmesini imkânsız kılacak bir mahiyet arzedecekti.

Sadece İçişleri Bakanlığı Teftiş Kurulunca 18, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından 16 adet inceleme - soruşturma yapılması. Susurluk kazasının trafik yönü itibariyle bir mahkemede, çete oluştur lması yönüyle DGM'de, Topal cinayetine ilişkin davanın bir başka mahkemede, konuyla ilgili bir çok davanın da değişik yargı mercilerinde yürümekte olması, Maliye, Adalet ve Turizm Bakanlıklarınca kendilerini ilgilendiren konularda inceleme - soruşturma yapılması, dolaylı konuların ilgili kurumlarınca ele alınmış olması gözönünde tutularak, gerçekte Susurluk olayına girmek için maddi konuların tümünün ele alınmış olması sebebiyle, Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığı, konunun dışında bırakılabilirdi.

Ortada olan tek alan yukarıda arzedilen ve kamuoyunun da beklentisine cevap olacak illegal ilişkilerdi.

Bu noktada bir özel konuya temas etmekte yarar vardır.

Susurluk Kazası'nda yeralan kişilerin kazanın oluş mahalline kadar değişik yerlerde - İstanbul, Yalova, İzmir, Kuşadası - aynı günlerde birliktelikleri, hatta Ş.E.Bucak'ın beyanına göre koruma polislerinin takip edildiklerine ilişkin endişeleri nedeniyle önce İzmir'i, sonra da Kuşadası'nı terketmeye karar vermeleri sonucu İstanbul'a dönerlerken Susurluk'taki trafik kazası vukubulmuş ancak kamuoyunun ve medyanın tepkisi ile kazanın öncesi günlerdeki birliktelikler ve kazanın oluşumu önemli ölçüde her yönüyle ele alınarak yargıya intikal ettiğinden raporumuzda bu konular, bilindiği ve tekrara yer vermemek için ele alınmamıştır. Bu konuda bir başka temel düşüncemiz, `Susurluk Olayı' adı altındaki kapsamlı ve çoğunlukla illegal ilişkiler ağını dikkate getirmek olduğundan, özellikle polisiye olaylar noktasında kaybolmadan, Olay'ı bütünüyle takdim etmektir.

Aslında bir bütünlük içinde elé alınması gereken Susurluk konusu, yukarıda kısaca sunulduğu üzere, parçalara ayrılmış işin özü ve esası özellikle yargı safhasında gözden kaçmıştır.

Mehmet Ali Yaprak kaçırılmış, olay adliyeye intikal etmiş, Gaziantep Savcılığı, İstanbul Savcısının ifadeleri alıp göndermesini talep etmiştir.

İfadeler alınmış, gönderilmiş ve takipsizlik kararı verilmiştir.

Gaziantep Savcısı ise yüzleştirme kararını yazmış ancak, daha sonraki safhalarda bu husus ta gerçekleştirilmemiştir.

Mehmet Ali Yaprak'ın kaçırıldığı araçta Müfit Sement'in parmak izi bulunmuş ama konunun adliyeye intikal etmemesi sağlanmıştır. Bir kamu kuruluşunun üst düzey yetkilisi devreye girmiştir. Şubat 1997'de Başbakanlık bu konunun takibini Adalet Bakanlığı'ndan yazı ile talep etmiş, Bakan Şevket Kazan talimat vermiş konu Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nde beklemeye bırakılmış, Eylül 1997'de yazılı talebimizle konu ancak hatırlanmıştır. İçişleri Bakanlığı kayıp silahlar konusunda soruşturma yapmış nedense tüm bilgi ve belgeler toplanmış olmasına karşılık konu 10 adet Baretta ile sınırlı tutulmuştur.

İçişleri Bakanlığı'na yazılan ve `bilgileri için' Danıştay'a da gönderilen yazımız, dosyaların henüz kendilerine intikal etmemiş olmasına rağmen, `Danıştay'ın incelemesi safhasındadır' ibaresi sebebiyle Danıştay'ın tepkisini çekmiştir. (Açıktır ki Fezlekenin Bakanlıkta onayını takip eden safha Danaştay incelemesidir.) Neticede suçu ve suçluluğu su götürür 5 emniyet mensubu yargıya sevk edilmiş, milyonlarca dolarlık silah alımı konusu ortada kalmış eksik araştırma, hatalı değerlendirme yönündeki ikaz Bakanlıkça dikkate alınmamış, aksine yeni bir raporla ilk çalışmanın doğruluğu iddia edilmişse de Danıştay'ın özel harekat mensupları hakkındaki suç duyurusu Bakanlığın eksik soruşturmasının delili olmuştur. Ama halen de mil-

yonlarca dolarlık silah alımı konusu Bakanlıkça sonuçlandırılmamıştır.

Raporun değerlendirme safhasında bu örnekler çoğalacak ve detaye edilecektir. Üzerinde durulan husus, bütün parçalara ayrıldığı, hiçbir makam ve merciide birleştirmenin yapılamayacağı bir noktaya gelinmiş olduğudur.

Başbakanlık Teftiş Kurulu; Yargı alanına girmemeğe özen göstererek imkân olduğu takdirde yargıya yardımcı olmayı da hedefleyerek bu bütünlüğü sağlamağa dönük bir çalışma yapmıştır.

Devletin işleyişinden ve Teftiş Kurullarının çalışma sisteminden haberdar olan herkes, (bu safhada) Susurluk olayını her yönüyle `soruşturmaya' imkân kalmadığını tesbit edecektir.

İşin önemle kaydedilmesi gereken bir diğer yönü, bazı konuların ancak polis yetkisinde olan hususları kapsadığı ve müfettişler eliyle sonuca ulaşmanın güçlük arzettiğidir.

Ömer Lütfü Topal'ın evi cinayetten kısa bir süre sonra aranmıştır. Arayanların şefi olduğunu iddia eden ve bariz bir Doğu Anadolu şivesi ile konuşan bir kişinin mevcudiyeti tesbit edilmiştir. Cinayetten uzunca bir süre sonra evin etrafında herhangi bir güvenlik tedbiri olmadığı da iddia edilmiştir.

Bu konu polisiye bir çalışmayı gerekli kılmaktaydı. Elde edilecek bilgileri yargıya da iletmek üzere gerekli çalışmaların yapılması Emniyet Genel Müdürlüğü'nden talep edilmiştir.

Emniyetçe yapılan araştırma hata veya eksiklik olmadığı gibi bir sonuç vermiştir. Ancak aynı yazımız içinde yeralan MİT İstanbul Bölge Başkanlığı'nın Topal cinayeti konusunda Emniyeti niçin uyardığı ve niçin bir gurup polisi suçladığı iddiasının cevabı ortaya çıkmamıştır.

Keza Ömer Lütfü Topal'ın muhasebe ve gizli kayıtlarının bulunduğu bilgisayarların polisiye usul ve metotlarla aranması ve bulunması yine Emniyet Genel Müdürlüğünden istenmiştir.

Çalışmamızın önemle kaydedilmesi gereken bir diğer yönü vardır. Hemen hemen her teftiş inceleme ve soruşturmada ortaya çıkan temel görüntü, Kurumların Müfettişler karşısında sergilediği tavrın özelliği hususudur. Kurumlar ve Yöneticiler araştırma yapan denetim elemanlarına karşı genellikle zahiri bir açıklık ve şeffaflık içinde yaklaşıyor görüntüsü altınada gerçekte hiçbir yardım sağlamamaya özen gösterirler. Çalışma mekânı, sekreter, telefon, araç temin edilir, sadece bilgi vermede çekimserlik gündemdedir.

Araştırılan konunun müsebbibi olanlar haliyle çekimserdir. Konuyla ilgili olmayanlar "bu işe bulaşmamak kaygısındadır". Bürokraside herzaman gözlemlenen bu tavır elbette normaldir, tabiidir. Susurluk olayında ise daha normal ve tabiidir.

Başbakanlık Teftiş Kurulu bu tavrı hiçbir zaman engelleme, örtme

olarak algılamamış ve karşıt bir tedbire ihtiyaç duymamıştır. Çünkü bu tavrı etkisiz kılmanın yolu gerekli gereksiz evrakları dikkatle incelemek ve ilgililerle bıkmadan usanmadan sonu gelmez görüşmeler yapmaktan geçmektedir. Dört saatlik bir sohbetin neticesi bazen iki sayfa tutan not olmuştur. Genelliklede bir isim, bir ilişki, bir hesap numarası, bir görevlinin olmaması gereken bir yerde bulunması, bir telefon numarası veya bir banka irtibatı takip edilecek ve ulaşılacak bilgiye işaret etmiştir.

İşte bu görüntü içinde Kamu Kurumları Susurluk olayı patlak verince zahiri bir heyecanla üzerlerine düşen görevi yapma gayreti içine girmişlerdir. İçişleri Bakanlığı'nın ve Emniyet Genel Müdürlüğü'nün inceleme ve soruşturmaları bu cümledendir.

Adalet Bakanlığı ise kendilerine 1997'de aktarılan iki konudan birini Bakan Şevket Kazan'ın talimatına rağmen inceletmemiştir.

Turizm Bakanlığı, Kumarhaneler (Talih Oyunları Salonları) ile ilgili hususları ele almış rapor tanzim etmiş, Ömer Lütfü Topal'a verilen ve kayıtların gözardı edilmesi ile elde edilen sabıkasızlık kaydına dayalı ruhsat işlerinde Bakanlığı yanıltan Adalet Bakanlığı adli sicil ilgilileri hakkında işlem yapılmasını talep etmiş, ancak Emperyal Şirketinin kanunsuz elde edilmiş işletme ruhsatlarını iptal etmeyi - görüşmelerden anladığımız o ki - hatırlarına bile getirmemişlerdir. Kasım 1997'deki uyarımız da bir sonuç vermemiştir.

Eximbank, Türkmenistan'da iki oteli kredilendirmiştir. Neticede anlaşılmıştır ki bu iki oteli Kumarhaneleri ile birlikte işleten Emperyal Şirketidir ve esas borçlu da yine Emperyaldir. Eximbank bu bilgiye rağmen temdit taleplerini uygun karşılamıştır. Kendilerine Teftişin icraya karışmayacağı, ancak mevcut bilgilere rağmen Emperyal'in kredisini yeniden temdit etmede hassasiyet göstermeleri hatırlatılmıştır.

Susurluk olayı ile alakalı ve ilgi çekici bir husus da kurumların kendi kusurlarını unutup bir diğerini suçlama konusundaki itinalı davranışlarıdır. Askerler ise tam bir suskunluk ve sessizlik içinde olaylara sadece seyir açısından bakmışlardır. Oysa Jandarmanın söyleyecek çok sözü olması gerekirdi. Özellikle de Yeşil, itirafçılar konusu ile Cem Ersever'in niçin veya nasıl öldürüldüğünü araştırıp Kamuoyuna değilse bile Başbakanlığa duyurabilirlerdi.

Siyaset de Susurluk konusunda tarafsız olmamıştır. Konunun Ülke meselesi mi Hükümet meselesi mi olduğu siyaset sahnesinde anlaşılamaz hale getirilmiştir.

Bir Sayın Devlet Bakanı "Başbakanlık Teftiş Kurulunun, bu konudaki birikimine rağmen kendisine müracaat etmemesini' tenkit konusu yapmıştır. Hem de gazetelere beyanat vererek.

Kendisinin bakış açısının farklı olduğu iki gün sonraki beyanatıyla da (Gizli Servisler, CIA vs.) ortaya çıktığı cevabını vermek elbette mümkün olamamıştır. Üstelik Başbakan dahi partisinin ve şahsi po-

litikasının gözlüğünü kullanmamızı teklif etmemiş, empoze etmeye çalışmamışken Sayın Bakanın kişisel bakış açısını empoze etmekten öteye gitmeyecek bir görüşme isteğini basının sayfalarına aktarması, Kurulumuzun çekimserliğinin haklılığını ortaya koymuştur.

Diğer bir husus da şudur; Teftiş Kurulunda yıllardan beri çalışan her müfettiş görevi aldıktan sonra yasal imkanlar ve çalışacağı kurumlarla başbaşa kalır. İlk defa - muhtemelen de son defa - Sayın Başbakan, karşılaşacağımız herhangi bir güçlüğü aşmamız için kendisine yaptığımız müracaatı anında karşılamış, doğrudan veya dolaylı olarak çalışmalarımıza yardımı dokunacak bilgilere ulaşmamız için gerekli her türlü ilgi ve yardımı sağlamıştır.

Temmuz ayında görev verirken; Teftiş Kurulu'na hiçbir müdahale yapılmaması, buna tevessül eden olursa ve gerekirse kendilerinin devreye girmesi ve bürokrasiden gelebilecek rahatsızlığı gidermesi temennimizi tereddütsüz kabul etmiştir. Sayın Başbakan bu şarta gereğinden fazla riayet ettiği gibi çalışmaların safhalarında bilgi dahi istememiştir. Bu durum bazı hükümet üyelerinin ve bazı Milletvekillerinin ümitsizliğine yol açtığını görmemiz üzerine Sayın Başbakan'a (20 Kasım 1997'de) Devletle alakan pek çok irtibatı tesbit ettiğimizi ve Devlet kurumlarında yapılacak pek çok düzenleme olduğunu, Hükümetin ve kamuoyunun önerilecek bu tasarruflar sonucu alınacak tedbirlerle rahatlık duyabileceğini ifade etmek ihtiyacı hissedilmiştir.

Kamuoyu Devletteki "Çete" irtibatlarına konsantre olmuşken bu konuya da kısaca temas etmekte fayda vardır.

Çetelerin sadece silahlı ve insan öldüren görünümü tartışılmakta başta uyuşturucu ticareti yapan gruplar gündeme gelmektedir. Bu kanunsuz yapı, Devletin kolayca baş edeceği, dünyanın her tarafında müşahade edilen, ortaya çıkan ve her ciddi Devlette hele de toplumsal reaksiyon doğmuşken tasfiyesi mümkün bir görüntüdür. Oysa ülkemizde çete konusu iki ayrı gelişme göstermiştir; birincisi Ömer Lütfü Topal organizasyonunun Uluslararası ölçekte ve değerde "Mafya"laşma süreci, ikincisi silahlı faaliyetlerin ve zor kullanmanın dışında kalan eğitimli, saygın kişilerden oluşan, kravatlılar grubu olarak tariflenebilecek gruplaşmalardır.

Ömer Lütfü Topal, yüzlerce milyar liralık gelir elde etme imkanına kavuşarak belli bir dönemde Devlete sızma ve rüşvet vererek iş yaptırma seviyesinden, kamu görevlilerine artık emir verme seviyesine yükselirken öldürülmüştür. Böylece Cumhuriyet tarihinin; polisten, jandarmadan, yargıdan korkmayan ilk Amerikan tipi mafyalaşma süreci yarım kalmıştır. Bu seviyeye ulaşan bir başka grup da yoktur.

Üstelik "Bitirimhane işleticisi Fındıkzadeli Ömer" bir süre sonra kumarhanelerini tasfiye edip, yatırımlar yapmağa başlayan, fabrikalar satın alan ve hatta fabrikalar kuran Ömer bey olma tercihini net olarak ortaya koymuşken, projelerini tahakkuk ettirme fırsatını bulamamıştır. Yine de etarfındaki hale, koruyucu bulundurmasını, 3 - 5

arabayla birlikte sokağa çıkmasını ve kendini korumak için tedbir almasını gereksiz kılacak kadar geniş ve etkiliydi. Adamlarının habersizce aldığı tedbiri de farkettiği anda çok şiddetli reaksiyon göstermiştir.

Bu tercih öldürülmesine yol açmamıştır. Kendisini öldüren sistem zaten hertürlü tedbiri geçersiz kılacak kadar güçlüydü.

Konumuz açısından üzerinde durulan ikinci ve birincisinden çok daha etkili çete faaliyeti, bizatihi Devlet gücünün ve yetkisinin bu amaçla kulanımı ve organize oluşudur.

Örnek olarak Bankalar verilecektir.

Başbakanlık Teftiş Kurulu 3 kamu bankasında bir değerlendirme yapmış ve ortaya ürkütücü bir tablo çıkmıştır. Milyonlarca doların ve milyarlarca TL.'nin bu bankalara dönüşü mümkün görülmemektedir. Uzun vadeli teminat mektuplarının nakde dönüşeceği muhakkaktır. Bankalar kendi kârlılıklarını azaltma pahasına belli kişi ve firmaları finanse etmiştir. Leasing ve off shore kredileri tam bir bataklıktır. İnşaatlar aşırı derecede pahalıdır. İlerideki bölümlerde bu anlamda oluşan siyaset - bürokrat ağırlıklı grup faaliyetlerine isimlendirilerek yer verilecektir.

Belirtmek gerekir ki buradaki saygın isimler Bankalar Kanunu'na mugayir işler ve işlemler yapmamışlar, DGM'lerin görev alanı kapsamında faaliyet göstermişlerdir. Bankalarda cereyan eden olayların parasal boyutu, kamuoyunun "Susurluk" olarak algıladığı olaylar toplamını aşacaktır. Ve Banka olaylarını genel kirlenmenin sebebi veya sonucu değil hızlandırıcısı olarak kabullenmede isabetsizlik olmayacağına inanılmaktadır. Çünkü kirliliğin hedefi para ve paranın sağlayacağı güçtür.

Susurluk olayının çerçevesinin bu olduğu hususunda da irttifak vardır.

Bu bölümde yer alması gereken son bir hususta çalışmayı yürüten Başbakanlık Teftiş Kurulu hakkındadır. Çalışma safahatinin hemen hemen tamamı Başkanlığın tercihleri doğrultusunda cereyan etmiştir. Muhteva da bu çerçevede belirlenmiştir. Zaman zaman kurulun tüm müfettişleri ve Nuri Oduncu mevcut yükün büyük bölümünü taşımış, Başmüfettişler Mehmet Akın ve Ayşegül Genç aylar boyu çalışmışlardır. Yine de tayin edici karar ve tercihler Başkanlıkça yapıldığı için hata ve eksikliklerin tamamı Başkanlığa ait olacaktır.

Ancak, bu çalışmanın temel iddiası; bilerek isteyerek ve hatalı olduğu aşikâr hiçbir tercihin yapılmadığı noktasındadır.

Adıgeçen müfettişler çalışmanın her safhasında en sıkıntılı ve güç incelemeleri yürütmüşler, derleme ve değerlendirmeleri üstlenmişlerdir.

SUSURLUKLA İLGİLİ GELİŞMELER

Giriş bölümünde arz ve izah edildiği üzere Susurluk Olayı bir bütündür ve olaylar zincirinden ibarettir.

İstanbul'da Özgür Gündem Gazetesi'nin bombalanması, Behçet Cantürk'ün öldürülmesi, Diyarbakır'da yazar Musa Anter'in öldürülmesi; İstanbul'da Tarık Ümit olayı ile Azerbeycan'da ihtilal denemesi, Bodrum'da Hikmet Babataş cinayeti, Gaziantep'te Mehmet Ali Yaprak'ın kaçırılması, Bankaların trilyonluk kredileri gerçekte Ankara'da cereyan eden olayın muhtelif veçheleridir.

Halen Milletvekili Sn. Hayri Kozakçıoğlu'nun "Ben Olağanüstü Hal Bölge Valisi iken Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım'ı bölge sınırları dışına çıkarmıştım" dediği olay her ne ise, bizim de Susurluk olayından anladığımız aynı şeydir. Sn. Kozakçıoğlu işaret etmektedir ki Yeşil adlı kişi Olağanüstü Hal Valilik çalışmaları için yararlı değil zararlıdır. Ama aynı kişi Jandarma için, MİT için zararlı değil yararlı bir kişidir. Hatta o kadar yararlıdır ki, Kocaeli Emniyet Müdürü, Hadi Özcan isimli çete reisinin teslim olması için Yeşil'in aracılığına başvurmaktadır.

Bu kişi o kadar yararlıdır ki polis tarafından yanlışlıkla (veya MİT'e gözdağı vermek için) karakola götürülüp sorgulandıktan sonra - gelip adamınızı alın - denmekte ve serbest bırakılmakta, MİT'te kırılan kaburga kemiklerini tedavi ettirmektedir.

Susurluk Olayı nedir? Kasım 1996 dan itibaren faili meçhul olaylar adeta bıçakla kesilir gibi durmuştur. Susurluk işte budur.

Bir üst görevli Eylül 1997'de; '...yurtdışından geldi ve başımıza bela oldu. Ortadan kaldırılması gerekiyor ama ortam müsait değil!" diyordu. Susurluk olayı bu değilse hangisidir?

Susurluk olayının başlangıcı belki de zamanın Başbakanı Çiller'in bir cümlesinde gizlidir. "PKK'ya yardım eden işadamlarının listesi elimizde" diyordu. Sonra da infazlar başladı. İnfazların kararını kim veriyordu? Bozulmanın başlaması ve vatan - millet hesaplarının yerini kişisel hesapların alması kaçınılmazdı ve öyle oldu. Bu rapor, Susurluk olayını işte böyle algılamaktadır.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da zemin çok daha kaygandı. İtirafçılar, korucular, aşiret reisleri zaten karmaşık bir yapı oluşturuyorlardı. PKK'lı teröristle sade vatandaşı ayırdedecek açık bir ölçü bulmanın güçlüğü ilave edilince, o bölgede vatanı için canını riske sokan polis - asker gençlerimizin yaşadığı zorluğu anlamak kolaylaşacaktır.

Ancak kişisel hesapların gündeme gelişi ve uygulanışı çok sonralarıdır.

Bölgede yıllardır devam eden mücadele ve PKK saldırıları batı bölgelerinde dahi genişleyen bir tepki yaratırken, olağanüstü hal bölgesinde yaşayanların ve PKK ile mücadele eden devlet güçlerinin tepkisini, öfkesini ve bazı şedit davranışlarını anlamak ve mazur görmek mümkündür. Hatta zaruridir. Ancak bu olağan fakat karmaşık görünüm içinde yer alan kurumları ve bu karmaşık yapıda gelişen bazı olayları detaye etmek gereklidir. Böylece ülkenin PKK ile mücadelesinden, Ankara'ya - İstanbul'a ve parasal ilişkilere uzanan bir güzergâhı görmek mümkün olacaktır.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

PKK ile mücadele 80'li yıllar boyunca Silahlı Kuvvetler'e terkedilmişti. Siyasi tartışmalarda bile, hükümetlerin terör konusunda bir tedbiri olmadığı bu konuyu askerlere tevdi ve terk ettiği tenkit olarak söylenegelmiştir. Ardından ve 1991 sonlarında iktidar değişince terörle mücadele esasa müteallik bir değişimin gündeme geldiği söylenemez. Asgaride uygulamalarda ve görünümde önemli bir fark ortaya çıkmamıştır. Zaten 1992 yılının hakim faaliyetleri; devlette kadro değişiklikleri, Cumhurbaşkanı ile tartışmalar ve özellikle de Koskotas dosyalarıydı. Gazetelerin ve basının en önemli haberleri ve hükümetin dikkati bu noktalardaydı. Daha sonra ve 1993 yılı köklü değişiklikleri gündeme getirdi ve terörle mücadelede şahinler devri başladı.

Başbakan terörle mücadeleyi, ön plandaki faaliyeti olarak takdim etti. Emniyet Genel Müdürlüğüne Mehmet Ağar geldi ve ciddi bir tercih yapıldı; polis terörle mücadelede daha aktif olacak bir konuma getirildi ve Özel Harekât Timleri ön plana çıktı.

Özel Harekat Timlerinin lehinde - aleyhinde çok şey söylenmiştir. Ancak Emniyetin dosyalarındaki rutin yazışmalara eğilince çok önemli bir görüntü öncelikle tesbit edilmektedir. İl Valileri özel güvenlik gerektiren her önemli olayda Özel Harekat Timlerinin görevi devralmasını, asgaride görevde olmasını talep etmektedirler. Hatta bir çok Vali, tayinler sebebiyle eksilen kadroların süratle doldurulmasını talep eden çok sayıda yazıyı imzalamışlardır.

Özel Harekat önceleri Merkezde Şube Müdürlüğü, Ankara - İstanbul - İzmir İllerinde Bölge Grup Amirliği olarak teşkilatlanmıştı.

Genel Müdürlükte Asayiş Daire Başkanlığı'ndaki Şube Müdürlüğü daha sonra Terörle Mücadele ve Hareket Dairesi Başkanlığı bünyesinde yer almış 26.7.1993 tarihli olup ancak Resmi Gazete'de yayımlanmayan Bakanlar Kurulu Kararı ile Özel Harekat Daire Başkanlığı kurulmuştur. Hatta 12.08.1993 tarihinde yayınlanan Kanun Hükmünde Kararname ile kanunda değişiklik yapılarak Özel Harekat Po-

lis Okulu açılmasına ve özel personel yetiştirilmesine imkan hazırlanmıştır.

Dairenin çalışmalarını düzenleyen Yönetmelik "Çok Gizli" işaretini taşımaktadır. Bu yönetmeliğe göre Daire doğrudan Genel Müdüre bağlanmıştır.

Özel Harekat Dairesi "Devletin ekonomik, sosyal, siyasi ve hukuki temel Anayasal düzenin yıkılmasına, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmaya ve cumhuriyetin temel niteliklerini değiştirmeye yönelik baskı, cebir, şiddet, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerini kullanan terör örgütlerini meskun veya kırsal kesimde etkisiz hale getirmek, rehin aldıkları kişi, uçak, araç ve yerleri kurtarmak için ani müdahale, pusu, keşif, baskın ve operasyon yapmak üzere" kurulmuştur. Kurs tamamlayıp Özel Harekat birimlerine atanmış personel, atamaya yetkili amirin onayı olmaksızın branşı dışında bir hizmette çalıştırılamamaktadır.

Özel Harekât Timleri ise en az Yirmi Özel Harekât personelinden oluşmakta, sorumluluk bölgeleri ise "illerin polis mıntıkaları ve polis bölgesi dışındaki kırsal alanlardır." Ancak polis sorumluluk bölgeleri dışında askeri birimlerin talebi ve askeri makamların sorumluluğunda görev yapmaktadırlar.

Mevcut evrakların tetkiki ve yazışmalar Özel Harekât Dairesi'nin ayrıcalıklı durumu ve konumunu açıkça ortaya koymaktadır.

Belli başlı problemlere ise Dairenin 30.06.1997 tarihli brifing dosyasında da yer verilmiştir.

Yetiştirilen toplam personel sayısı 8443 kişidir. 2043 kişi çeşitli sebeplerle ayrılmıştır.

Timlerin çalışma, dinlenme, yıllık izin şartları genelde çok ağır ve zahmetli uygulamaları gerektirir. Bu sebeple de tazminatlar ödenmektedir. (1)

Özel Harekât personelinin dağılımında kısa sürede ciddi problemler ortaya çıkmıştır. Süresini tamamlayan personelin atanması sonucu 1998 yılında Türkiye genelinde ve bölge dışında 5000 personel birikecek, oysa Olağanüstü Hal Bölgesinde sadece 1600 personel kalacaktır. Personel tercihleri dikkate alındığında ise batıda 5 ilde talepler yoğunlaşmaktadır.

İşte bu durum Özel Harekât Dairesi'nin kısa bir dönemde bekle-

(1) Bir çok önemli operasyonda görevlendirilen ve ödüllendirilen isimlerden sıkça rastlananlar dikkati çekmektedir. Ayhan Akça, Ayhan Çarkın, Oğuz Yorulmaz, Ziya Bandırmalıoğlu, Ercan Ersoy. Bu isimler Susurluk olayları sebebiyle kamuoyunca da tanınmışlardır. Özel Harekâta alınanların referansı ise çok kere İbrahim, Şahin, Ayhan Akça ve Celal Ertaş'tır.

nen fonksiyonunun dışına çıktığını ortaya sermektedir.

Brifing raporunda açıkça "İllerdeki bu dengesiz dağılımdan dolayı birimimizin asıl görev yoğunluğunun bulunduğu Doğu ve Güneydoğu illerimizde büyük bir boşluğa sebep olacağı gibi Batı İllerimizde de personel sayısı kabarık sorunlu Şubeler yaratacağı gerçektir. Bundan da anlaşılacağı gibi yeni kurslar açarak, Doğudaki ihtiyacı karşılamak mümkün oluyor gibi görünse de Batı illerinde yığılmanın önüne geçmek mümkün olmayacaktır. Kaldıki, yeni kursların da getirmiş olduğu maddi külfet oldukça yüksektir.'

Bu gerçekçi tesbit Özel Harekât Dairesinin genel ve çözümlenemeyen problem yönünü açıklamaktadır. Ancak bu personel probleminin beraberinde getirdiği ve bir çok ilgilinin "Güneydoğu Sendromu" ifadesiyle tariflediği daha derin ve köklü bir başka problem vardır; Güneydoğu'da silah elde, teröristlerle çarpışan, teröre yardım ve yataklık eden kişileri dağda, köyde ve mezrada takip eden Özel Harekâtçı Polis, batıya geldiğinde yine aynı insanları görmektedir. Hatta arama yaptığı ücra köyden göç etmiş insanların yeni taşındığı evin bir alt sokağında ve yine "bir grup halinde" ikamet ettiklerini görünce kendisi ve ailesi için 'tedbir' almak zaruretini hissetmektedir.

Bir süre sonra Özel Harekât Tim'leri ama bu defa savunma saikiyle oluşturulmaktadır.

Burada kritik bir başka husus vardır; Emniyet Müdürleri atandıkları illere kendi ekipleri ile, seçtiği yardımcılar ve "Tim"lerle gitmektedirler. Böylece Güneydoğudaki "Tim" Batıda bir ilde de oluşmakta eski dayanışma ve "İlişkiler" aynen sürdürülmektedir.

İlişkilerinin sürdürülmesinde iki önemli unsur vardır; Birincisi korunma ve güvenlik, ikincisi Olağanüstü Hal Bölgesi'nin yaygın ve tabii hale gelen kaçınılmazlığa bürünmüş işleri.

Açıkça ifade ve itiraf etmek gerekir; yakalanan veya ölü ele geçen PKK'lıların üzerinde silah, mermi, teçhizat, patlayıcı, telsiz hatta barınaklarda çuvallarla yiyecek, giyecek bulunmakta fakat asla para, döviz ele geçmemektedir. Hiç değilse yakalanan ve kod adı bile teşhis edilen bölge ve tim sorumlularında dahi acil ihtiyaçlar için para - döviz bulunmamaktadır.

Bölgede görev yapmış görevliler haklı olarak PKK'lı teröristin canı da malı da Devlete helaldir görüşündedirler.

Ancak daha sonra batı illerinde, doğudan göç etmiş ve polis asayiş görevlilerince "rahat durmadıkları" belirtilen kürt gurupları Özel Tim'in hedefi haline gelmektedirler. Gerçekten çarşı - pazarı, yer altı dünyasının çeşitli faaliyetlerini zorla ele geçiren kürt gruplarını kontrol altına almak ve illegal kazançlarına ortak olmak "helal bir iş"i teşkil etmektedir.

Özellikle Doğudaki ko ucu ve itirafçı grupları gelecekleri belirsiz olduğu için yaygın bir çeteleşme sürecindedirler. Bu işlerse Yeşil'in "Akıllı olun: Yalnız başınıza yemeyin. Paylaşın. Aksi halde size bu ka-

zancı yedirmezler. Kustururlar" anlayışı doğrultusunda paylaşmayı gerekli kılmaktadır.

Böyle bir çeteleşme süreci sadece Doğu ve Güneydoğu illeriyle sınırlı kalamazdı. Ve kalmadı. Büyük illere doğru genişlemeler oldu ve müesseseleri - devleti tahribeden - çürüten bir veçheye büründü. (2)

Aylar süren görüşmelerimizin verdiği bir sonucu Sayın Başbakan'a arz etmek gerekir. Bu kirlilik içinde yer alan guruplar, mantıklı - ama isbata ilişkin bir belge olmaksızın - bir sıralamaya tabi tutulabilir.

Birkaç yüz kişiden ibaret olmalarına rağmen itirafçılar yaptıkları itibarıyla bir numaradırlar.

Korucular çok kalabalık ve sayıca çok fazla illegal faaliyetin sahibi olmalarına karşılık oransal olarak ikinci sırayı almaktadırlar.

Üçüncü sırada polis daha sonra da Jandarma yer almaktadır.

Burada hassas bir noktaya temas etmek gerekir. MİT'te Sayın Başbakan'ın başkanlığında yapılan toplantıda da açıkça izah edildiği üzere; görüştüğümüz resmi - sivil hiçbir görevli, sivil ve şahsımıza itimadını teyit eden hiçbir kişi, Genelkurmay'a bağlı - Jandarma dışındaki - birliklerin ve kumanda kademelerinin, bu eylemlerin içinde yer aldığına dair herhangi bir iddiayı gündeme getirmemişlerdir.

Özel Eğitim görmüş Özel Harekâtçılar bölgeden ayrıldıktan sonra bazıları güneydoğu şartlarını batıya taşırken, silahlı kuvvetlerin özel eğitim görmüş komandoları terhisten sonra evine - köyüne - işine dönmüştür. Güneydoğu sendromunun, disiplinin hakim olduğu askeri ve düzenli birliklerde ortaya çıkmadığı görülmektedir.

Bu bölümdeki konumuz ise, kısaca Emniyet Teşkilatıdır. Ancak bazı konuları detaye etmeden bir genel açıklamaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Polis teşkilatımız 150 bin kişidir. Çok iyi yetişmiş uzmanların yanında, fedakarca çalışan ve her an hayatı dahil mesleğini ve geleceğini riske eden onbinlerce kişiyi suçlamak ve töhmet altında bırakmak elbette düşünülemez. Ancak polis teşkilatında Susurluk olayı bağlantısı yoktur demekte realist bir tavır olamaz. Buradaki ince çizgi, çalışmamızın tüm safhalarında dikkatle göz önünde tutulmuştur.

.....

Başbakan değişikliğinden sonra 1993 yılının ikinci yarısında Polis ve İstihbarat sisteminde köklü ve kamuoyunun yakın ilgisini çeken değişiklikler olmuştur. Daha sonraki dönemde değişikliğin köklü ve derin etkileri olan bir mahiyet kazandığı ortaya çıkmıştır.

.....

(2) Özel Harekât Timlerinin operasyonlara sevk evraklarında `Bir görevin ifası' ibaresi kullanılmakta, daha sonra bir not veya açıklayıcı bir izah yapılmamakta ve `Merkeze dönüldüğü' ifadesiyle yetinilmektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğüne parlak ve atak bir isim sahibi getirilmiştir; Mehmet Ağar. MİT Müsteşarının değiştirilmesi gündeme gelmiş ancak bu operasyon yapılamamış, Mehmet Eymür'ün geri dönmesi pek çok kişiyi hayrete düşürmüştür. Çünkü Mehmet Eymür de adaşı gibi parlak ve atak bir kişiliktir. Ancak her ikisinin arası, kapatılamayacak kadar derinden açıktır ve yıllar geçince anlaşmazlığın derinliği iyice ortaya çıkmıştır.

Bu arada Başbakanlığın ilgi çekici tasarrufları devam etmiştir. MİT eski başkanlarından Nuri Gündeş Başbakan İstihbarat Başmüşavirliğine getirilmiştir ki Nuri Gündeş'le Mehmet Eymür'ün arasında dostane olmayan bir geçmiş vardır. (3) Mehmet Ağar ise Eymür'ün yakın dostu E. Yarbay Korkut Eken'i yanına müşavir ve Özel Harekât Timlerinin eğiticisi olarak görevlendirmiştir. (K.Eken'in Emniyet'ten önceki geçici görev yeri Başbakanlık idi.) Böylece Başbakanın etrafında yepyeni ve etkili, parlak isimlerden müteşekkil bir çerçeve oluşmuştur.

MİT Müşteşarı Sönmez Köksal'ın MİT'te gençleştirme projesi bu çevre tarafından engellenmiştir. Özellikle Nuri Gündeş Başbakanın eşi ile yakın ilişkisi sayesinde etkili olmuştur. Mehmet Eymür'ün aynı kanalı kullandığı ise yaygın bir bilgidir. (4)

İbrahim Şahin'in Özel Harekât Daire Başkanlığına getirilmesi sonucu Korkut Eken'in bu dairedeki nüfuzu olağanüstü artmıştır. İbrahim Şahin'in bölümüne verdiği talimat, `Korkut Eken'in isteklerinin kendi talimatı olarak uygulanması' tarzındadır. Daha da önemlisi Korkut Eken'in Genel Müdür Müşaviri olarak çalışacağı tüm teşkilata ve İl Müdürlüklerine de duyurulmuştur.

Bu dönemde Özel Harekât Dairesi güçlenmiş, sayıca artmış, doğu ve güneydoğuda Özel Timlerin başarısı ve etkinliği en yüksek nokta-

(3) Nuri Gündeş; Başbakanın 16 Ağustos 1993 tarihli ve bizzat imzaladığı yazı ile MİT `İstihbarat Başdanışmanlığı' kadrosuna atanması ve Başbakanlıkta görevlendirilmesi talimatı sonucu, MİT Müşteşarlığının aynı tarihli cevabı ile hem ataması yapılmış hem de Başbakanlıkta göreve başlatılmıştır. Bu atamadaki sür'at ve yazılardaki ifade, konunun `Çok özel' olduğunu ispat etse gerektir.

Daha sonra Başbakanlık, 19.02.1997 tarihinde Nuri Gündeş'in durumunu sormuş cevap 24.02.1997 de yine sür'atle ama rutin olarak gönderilmiş ve bu yazı Başbakanlık Personel kaydına 28.02.1997 de girebilmiştir.

(4) Dönemin Başbakanlık; Teftiş Kurulu Başkanı'nın Başbakanla irtibat noktasının da aynı olduğu, Başbakana sunulacak onayları, Başbakanın eşine tevdi ettiği, hatta Teftişteki resmi konut telefon numaralarının bile Başbakanın eşine ve sekreterine ait olduğu açık bir bilgidir.

ya ulaşmıştır.

Genel Müdür Mehmet Ağar, Başbakan'ın sağladığı destek ve emrindeki Teşkilatla gerçekten etkili -zaman zaman bürokrasiden bildiğimiz örnekleri gibi - bir güce ulaşmıştır. Polis Teşkilâtının ülke genelindeki yaygın fonksiyonu, bu gücü olağanüstü boyutlara taşımıştır.

Polis Teşkilâtına sağlanan imkânlar da artmıştır. Ama en önemlisi, Başbakan'ın destek ve güvenidir.

Polis Teşkilâtı bu görünüm içinde önemli bir projeyi ele almıştır. PKK lideri Abdullah Öcalan'ın yakalanması veya öldürülmesi. Böyle bir projenin gerçekleşmesi, hem teşkilâtın prestijini artıracak hem de siyaseten çok fazla prim yapacaktır. (Bu arada Tarık Ümit'te İngiltere, Belçika ve Hollanda'da Dursun Karataş'ın izini sürmeye başlamıştır. Uyuşturucu Taciri ve Hayali İhracatçı Nurettin Güven de aynı ekiptedir.)

Bu amaçla `örtülü ödenek'ten fon da ayrılmıştır. MİT kendi kaynaklarından 12,5 milyon doları defaten Emniyet Genel Müdürlüğü'ne nakit olarak tevdi etmiştir. (Bu ödeme, ancak Başbakan'ın talimatıyla olabileceği için niçin verildiği veya nasıl verildiği konusu detaye edilmemiştir.) Bu miktar daha sonra ve yine örtülü ödenek imkânlarıyla artırılmıştır. İddialar 70 milyon dolarlık bir fon oluşturulduğu şeklindeyse de Başkanlığımız bu meblağın 40 - 50 milyon dolar civarında olacağı kanaatindedir. Bu kanaat ilgililerle yapılan görüşmeler ve elde edilen diğer bilgiler sonucu edinilmiştir.

Silah taciri Ertaç Tinar'ın İsviçre'de mukim Genel Müdürü Max Bretscher'in anlatımıyla `Ertaç Tinar 70 milyon dolar civarında bir fondan bahsediyor ve bununla Türk Hükümeti'nin temin edemediği silah ve araçların satın alınacağını anlatıyor' olsa dahi 70 milyon doların tamamının yurt dışına çıkmadığı hemen hemen kesin gibidir.

Ertaç Tinar, Londra'da yerleşik Hospro firmasının sahibi ve yöneticisidir. Hospro 100 poundluk sermayeye sahip bir tabela şirketidir. Uzun yıllar sağlık sektöründe faaliyet göstermiştir. Türk hastanelerine, İstanbul Üniversitesi sağlık kurumlarına milyarlarca liralık teçhizat satmıştır. Edinilen kanaat satın alınan bu cihazlarla hastanelerin özellikle de kalp ve damar cerrahi ünitelerinin ciddi şekilde suistimal edildiği şeklindedir.

Ertaç Tinar 1994 yılına kadar, Kıbrıs pasaportu ile ve yabancı sermayeli bir şirketin Türkiye temsilcisi yabancı personel statüsünde faaliyette bulunmuştur. Yabancı Sermaye Dairesi - ne hikmetse - Geyve doğumlu bir Türk, Kıbrıs pasaportu ibraz edince kendisine yabancı personel için düşünülmüş çalışma iznini vermekte mahzur görmemektedir. Yabancı sermaye Dairesinin çalışma izni de Emniyet Genel Müdürlüğünde adeta otomatik bir şekilde ikamet iznine dönüşmektedir. (5) Neticede Türk vatandaşı Ertaç Tinar, ülkemizde çalışan yabancı personel statüsüne dahil edilmiştir.

Ertaç Tinar 1994 yılında hatta 1993 yılı sonlarında Emniyet Genel Müdürlüğüne müracaat ederek silah hibe etmek istediğini belirtmiş ve bu talep uygun görülmüştür. Bu arada birkaç ihaleye de katılmıştır. Kazandığı ihalelerde klasik müfettiş gözüyle problem olmadığı ifade edilemezse de bu konu Başkanlığımızca irdelenmemiştir. Sadece Emniyet Genel Müdürlüğünün, Olağanüstü Hal Bölge Valiliğinin kurulması safhasını ilgilendiren KHK maddelerine dayanarak ihalelerde klasik ihale metodlarının dışına çıkma, uygulamalarına son verilmesi gereğine işaret edilecektir.

Ertaç Tinar'ın hibe talebi Genel Müdürlükçe uygun görülmüş silah ve teçhizat kolileri 1994 yılından itibaren ülkeye gelmeye başlamıştır. (Ertaç Tinar bu arada şahsi dostu Emniyet Genel Müdür Yardımcısı Ertuğrul Oğan'ın tavassutuyla ve hemen hemen bir günde Türk pasaportu da almış ve daha sonra Kırmızı Pasaport taşımak üzere Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Cenevre Fahri Temsilcisi olmaya talip olmuştur.)

Emniyet Genel Müdürlüğü kayıtlarına göre; Hospro 82 milyar TL.lık 154 kalem malzemeyi hibe etmiş, sadece 10 Baretta ve susturucusu kaybolmuştur. Ertaç Tinar'ın iş arkadaşı Max Bretscher'e göre Tinar `Bir yıl içinde Divonne'daki evini ödedi. Versoix'deki apartmanını aldı. 1.7 milyona yeni bir ev, bir 600 Mersedes, bir Crysler Voyager ve karısına bir Mersedes 320 satın aldı. Hepsini bir yıl içinde ve bu 70 milyon dolardan aldı.'

HİBE TEÇHİZAT VE SİLAHLAR

Bu konunun iki büyük özelliği vardır;

1. Parası ödenerek alınan silah, mühimmat ve teçhizat,
2. İsrail'le - Mossad'la - kurulan ilişkiler.

Her iki konunun çözümü de Hospro firması sahibi Ertaç Tinar tarafından geliştirilmiştir.

Hospro İsrail'den satınaldığı silahları hibe olarak Türkiye'ye sevketmiş ve Emniyet kayıtlarına hibe adı altında geçmiştir.

Bu konu üzerinde teferruatıyla durmak ihtiyacı vardır.

Hospro firması İngiltere'de kurulmuş bir limited şirkettir.

Şirketin sahibi veya ortağı olarak görünen Ertaç Tinar, Geyve doğumlu bir Türk vatandaşıdır. Kendisi bilahare KKTC tabiiyetine girmiştir. Türkiye'de Hospro firmasının temsilcisi olarak Yabancı Sermaye Dairesi'nden izin alarak çalışmaya başlamıştır.

Ertaç Tinar, 1993 yılına kadar sağlık alanında faaliyet göstermiş,

(5) Yabancı Sermaye Dairesi'nin eroin kaçakçılarına, Güneydoğu illerinde Arap asıllı kimliği belirsiz kişilere de çalışma izni verdiği ilk defa 1989 tarihli bir raporumuzda tenkit konusu yapılmıştı.

Sağlık Bakanlığı'na çeşitli tıbbi araçlar satmıştır.

Tinar, İstanbul Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Bülent Berkarda ile Metsan adıyla bir şirkette ortaklık kurmuş ve muhtemelen yine tıbbi cihaz satışında yer ve rol almıştır.

Adıgeçen, daha sonra KKTC'nin Cenevre Fahri Konsolosluğu'na talip olduğunda referans olarak Adalet Bakanı Sn. Mehmet Ağar'ı göstermiştir.

Hospro, İngiltere'de kurulu bir tabela şirketidir. Sermayesi 100 pound'dur. yıllardan beri de bu sermaye yapısı değişmemiş hisseler yarıyarıya Direktör Ertaç Tinar ve sekreter Nurdan Bergeman - bilahare Tinar - arasında bölüşülmüştür.

İngiliz şirketler dairesi Company House'dan detaylı bilgi alınmış; 150 sayfayı bulan dökümanlar, teşkil edilen bir uzmanlar grubunca, tercüme edilmiş ve ticari - mali yapısı ve faaliyetleri itibarıyla değerlendirilmiştir.

Uzmanlar grubu, şirketin "100 pound gibi komik bir sermaye ile kurulduğunu, bugüne kadar sermayesinde herhangi bir artırım yapılmamış olmasını, şirket adreslerinin sık sık değişmesini, hisse dağılımının bir idareci ve bir sekreter arasında bölüşülmesini, bilançolarında yaptıkları faaliyetlerle ilgili hiçbir kalemin bulunmamasını, bilançoda sürekli ve artan oranda zararın yer almasını, borçların aktiflerinden daha fazla olmasını" şirketin gerçek anlamda bir şirket olamayacağını düşündürdüğünü belirterek, Company House'un 4 defa şirketin kayıttan çıkarılıp feshedileceği ihbarında bulunduğunu, sonradan (ve muhtemelen yapılan itirazlar üzerine) sarfınazar edildiğini, denetim firmasının adresi de aynı olduğundan usuli bir denetim yapılmakta olduğunun ortaya çıktığını, belirtmektedirler.

Şirket 1991 tarihle beyanında, tıbbi cihaz ve ekipmanlarla ilgili uluslararası ticaret yaptığını açıklamaktadır. Ancak ticari faaliyetler, binlerce pound olarak değil yüzlü rakkamlarla bilançoda yer almaktadır.

Yine 1991 tarihinde şirket Türkiye'de şube açmak amacıyla 70 milyon Tl.lık bir tutarı uzun vadeli sermayeye aktarmıştır. Ve İstanbul'da 70 milyon Tl. ile şirket tesis edilmiştir.

Muhtelif yıllara ait bilançolarda şirket faaliyetlerine ilişkin bir kaleme rastlanmamaktadır. 31 Aralık 1995 tarihli beyannamede kâr - zarar hesabında 7046 pound görünmekte, 1 yıl vadeli alacakları ise 135.446 pound olarak yer almaktadır.

Sağlık Bakanlığı'ndan edinilen bilgilere göre Hospro'nun Sağlık Sektörü ile ilişkisi 1978 yıllarına kadar gitmektedir. Dr. Mürşit Koryak Astım Hastanesi 1978 - 1983 döneminde bu firmadan müteaddit kere tıbbi cihaz almıştır. Daha sonra bu hastane Koşuyolu Kalp - Damar Cerrahi Merkezi olunca ilişkiler, Dr. Koryak'ın başhekim olduğu sürece devam etmiştir.

Üniversite Hastaneleri de Hospro ile ilişki kurmuş, Akdeniz Üni-

versitesi firmadan Akciğer Pompası satınalmıştır. Daha sonraları firma İngiltere'ye hasta götürmeye başlamıştır.

Siyasi Ersek Kalp Damar Cerrahi Merkezi 1988 - 1992 yıllarında Hospro'ya çeşitli ihaleler vermiştir.

Sağlık Bakanlığı'nın tüm ihaleleri araştırılmamış sadece Merkezde Ankara'da mevcut kayıtlar bir hekim tarafından incelenmiştir.

Önemli olan husus şudur; sağlık sektöründe faaliyette olan Hospro 1992 yılını takiben bu sektörde görünmemektedir. Bu tarihten sonra firma ve Ertaç Tinar Emniyet Genel Müdürlüğü kayıtlarında ortaya çıkmaktadır.

Özel Harekât Daire Başkanı İbrahim Şahin 23.2.1994 tarihinde `çok acele' kaydıyla bazı malzemelere ihtiyaç duyduğunu belirtmiş, 285 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3. maddesindeki muafiyetlerden yararlanarak ve pazarlık usulüyle Hospro firmasından alımı için Genel Müdür Mehmet Ağar 27.2.1994 tarihinde onay vermiştir. İlgili Daire yetkilileri Hospro'yu ve Ertaç Tinar'ı tanımadıklarını isimlerin `makam'dan verildiğini söylemişlerdir.

Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin kurulması hakkındaki 285 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 3. maddesi, Valilik teşkilâtının kurulmasını ve kamu kurumlarının bu konudaki talepleri yerine getirmesini düzenlemektedir. Bu maddenin Emniyet Genel Müdürlüğü'ne her türlü dış alımı tek firmadan, pazarlık yoluyla ve uygun görecekleri fiattan satınalmalarına imkân verdiği söylenemez.

Ayrıca Hospro Limited'in nasıl ve nereden bulunduğu da belli değildir.

Ertesi günü 28.2.1994 te toplanan ihale komisyonu 1.040.850 dolar olarak yapılmış teklifi %3 indirimle 1.009.000 dolar olarak hadde layık bulmuş ve satınalınmasına karar verilmiştir. Karar Mart 1994 te Genel Müdür Mehmet Ağar tarafından onaylanmış firma İsrail menşeili teçhizatı temin etmiş, Merkez Bankası 18.06.1994 te ithalât bedeli olan 1.009.000 doları toplam 32.5 milyar TL. karşılığı olarak transfer etmiştir.

Bu satınalmanın bu kadar süratle yürümesi takdire şayansa da aynı hız diğer konularda görülememektedir.

Yine aynı tarihte yapılan bir talep, yukarıdaki seyri takibederek 28.2.1994 te bu defa 1.211.214 dolarlık bir başka alıma konu olmuştur. Bir diğer alım ise 203 bin dolarlıktır. Her üç alım Hospro firmasından yapılmış ve standart %3 indirime tabi olmuştur.

İhale Komisyonu kararları da 150, 151 ve 152 olarak birbirini takip etmiş Genel Müdür Mehmet Ağar her 3 kararı aynı tarihte imzalamıştır.

Burada dikkati çeken temel husus, Hospro firmasının aniden devreye girişidir. Bir tabela şirketinin Türk Emniyet Teşkilâtına milyarlarca liralık silah ve teçhizatı hibe etmesi de ilgi çekicidir.

Eğer hibe, İsrail Devleti tarafından yapılıyor ise bu sistemin devle-

tin diğer kuruluşlarınca oluşturulması gerekirdi. Eğer hibe olarak gösterilen işlem, gerçekte bir satın almaysa hiçbir gerekçe bu durumu izah edemez. Emniyet Teşkilâtında gelişigüzel işlemleri, terörle mücadele veya vatan için döğüşmekle de izah etmek mümkün olamaz. Kaldı ki süratli alım yapmanın bir çok yolu yukarıda açıklandığı üzere vardır ve süratle hareket etmek mümkündür.

Silahlarla ilgili sorunlar bitmemiştir. Ülkeye gelen silâh ve malzeme miktarı belli değildir. Özel Harekât Dairesi, naklettiği silahların kaydını tutmadığı gibi, Bakım - İkmal Dairesi'nden kolilerin `orijinal ambalajları açılmadan' kendilerine teslim edilmesini istemiş aradan aylar geçtikten sonra sayım yapılmış ve bize göre `istedikleri şekilde' kayıt tutulmuştur.

Yapılan soruşturmalarda ise konu; Susurluk kazasında ortaya çıkan susturuculu Baretta'ya ilişkin kamuoyu baskısı sebebiyle, 10 adet kayıp Baretta ile sınırlı tutulmuştur.

Hangi silahların ve malzemenin geldiği de bugüne kadar aydınlatılamamıştır.

Hibe teçhizatın, temininden kayda alınmasına kadar bir seri hatalı işlem vardır. Emniyet Genel Müdürlüğünün o dönemde üzerinde durduğu esas konu ise Mossad'la ilişki kurmaktır. Ödemelerin, Ertaç Tinar'ın devreye girmesinin, İsrail'e yapılan ziyaretlerin esas amacı, Mossad ilişkisi ve Abdullah Öcalan'a karşı yapılacak operasyondur. Hatta hibe malzemelerin gerekçesinin de Öcalan karşılığı yapılan ve yapılacak ödemelerin kamufle edilmesi amacına dönük olduğu ifade edilmektedir. Ancak bu noktada da bir açıklık vardır. Ödemeler Ertaç Tinar'a yapılmakta hizmet İsrail'den beklenmektedir.

Bu arada Milli İstihbarat Teşkilatı'ndan alınan bilgilere göre Ertaç Tinar halen tahsil edemediği 10 - 15 milyon doların peşindedir. Hizmet görülmediğine göre, bu ödemenin yapılmamış olmasını tabii karşılamak gerekmektedir.

Ancak burada da bir problem vardır; bir başka ülkeden Hospro'nun teminat mektubuyla elde edilen silahlar, ödeme yapılmadığı için sevkedilememiş ve teminat mektubu nakte tahvil edilmiş ve Ertaç Tinar tarafından ödenmiştir.

Değişen şartlar sebebiyle Türk tarafı ödemeyi yapmamakta, yapamamakta, parası ödenmiş silahlar Tinar'ın elinde kalmaktadır.

Ödemelerin, İsrail'den elde edilecek destek Mossad istihbaratı için yapıldığı iddiaları da güvenilirliğini kaybetmektedir.

Buradaki önemli nokta, polisin yurtdışı önemli bir operasyonu üstlenmesindeki tercihtir. Böyle bir tercih yapıldığına, kaynak tahsis edildiğine göre Hükümet yetkililerinin bu konuda bilgisi ve onayı olmak gerekir. Bu tip işler için MİT'in devreden çakarılmasındaki isabetsizliğe de işaret etmek icab eder. Kaldı ki MİT'te bu yönde operasyon hazırlığı içindedir ve hazırlıklar uzun bir zaman almış, ancak Öcalan yapılan operasyondan sağ olarak kurtulmuştur. Suriye'deki

tesis havaya uçurulmuş o sırada telefonla konuşan Öcalan'ın konuşması yarım kalmışsa da 20 dakika sonra telsizle konuştuğu tesbit edilince kurtulduğu ortaya çıkmıştır.

Suriye askeri birlikleri operasyon mahallini ablukaya almış, bu operasyon Suriyeli ilgililer tarafından CIA veya Mossad'a mal edilmiştir.

Gücün ve imkânların bölünmesi, öncelikle başarısızlığı tevlit etmiştir. Daha sonraları da her iki teşkilat diğerinin çabalarını küçümsemiş ve bu hal her iki teşkilatın işbirliği imkanlarını belki de yok etme noktasına kadar sınırlamıştır.

Mossad Başkanı'nın Emniyet Genel Müdürü'nü, keza CIA yetkililerinin Emniyeti ziyareti bir başka olumsuzluğun sebebi olmuştur. İstihbarat Teşkilatları arasında, görevin MİT'e değil Emniyete verildiğinin Başbakan tarafından ifade edildiğinin iddia edilmesi ise, karşılıklı çekişmenin boyutlarını büyütmüş ve görev yapılmasını sınırlayan bir unsur haline gelmiştir.

Bu arada Askeri istihbaratın da yurtdışına açıldığı bir başka iddia halinde söylenmiş, bu durum birbirini tamamlama amacının zıddı gelişmelerin ne kadar derin olduğunu ortaya koymuştur.

Bu ayırım, teçhizat ve teknik yatırım ve harcamalarda da tekrarlara yol açmıştır. Bir taraftan aşırı kaynak israfı gündeme gelmiş, öte yandan kurumlar birbirlerini geri kalmakla, beceri noksanlığıyla itham etmeye başlamışlardır.

MİT'in ifadesiyle `icra karmaşası istihbarat alanında daha da boyutlanmakta' sorunlar polis - jandarma - MİT bağlamında şekillenmektedir.

"MİT kaynaklarına yönelik olarak günümüze dek yapılan uygulamalarda; açığa çıkarma, baskı ve tehdit ile göreve sevketme, tutuklama gibi olayların yanısıra faili meçhul cinayetlere kurban gitme dessıkça görülmektedir.

Söz konusu baskıların OHAL bölgesinde yoğunlaştığı, baskı ve öldürme olaylarının 1992 yılından itibaren tırmanışa geçtiği, 1994 - 1995 - 1996 yıllarında dikkati çekecek düzeyde arttığı, 1997 yılında ise trendin önemli oranda düştüğü gözlenmektedir.

1992 yılından günümüze kadar 100'ün üzerinde MİT kaynağı güvenlik birimlerince sorguya alınmış, önemli bir kısmı şiddet dahil baskıya tabi tutulmuş, 25 civarında kaynak demaske edilmiş, bunlardan 15'i bu sebeple veya faili meçhul cinayetlere kurban gitmeleri sonucu hayatlarını kaybetmiştir."

Bu cümlelerde Polise yönelmiş açık bir suçlama vardır. Ayrıca işbirliğinin hangi noktalara kadar gerilemiş olduğu da ortaya çıkmaktadır.

MİT tarafından cevaplandırılması istenn sorulara karşılık görüşlerini detaye eden Teşkilât, MİT - Siyasetçi ilişkisinde ise önceki sayfalardaki ifadelerimizi teyit eden görüşlere yer vermektedir.

MİT'in, baskılara kendi yöntemleri ile direndiği ancak bu titizliğe rağmen istenmeyen müdahalelerin olabildiği anlatıldıktan sonra örnek olarak Mehmet Eymür, Tolga Şakir Atik, Nuri Gündeş ve Korkut Eken'in adı zikredilmektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğü, siyasetin tercihini net olarak ortaya koyması ile MİT'in önüne geçmiştir. Teknik cihazlanmada bile Emniyet ilgilileri, müstehzi bir eda ile "bizden öğrendiler" "bizden sonra başladılar" demektedirler.

MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI

Susurluk olayında MİT'in de yer aldığı görüşü ve iddiası Teşkilât üst yönetimini ciddi olarak incitmektedir. Teşkilât mensupları da haklı bir alınganlık ve üzüntü izhar etmektedirler.

Ancak kamuoyunda bu yönde oluşan kanaatin de MİT tarafından ciddiye alınmadığı görülmektedir. Çünkü bu kanaatin oluşma sebebi yine MİT'tir.

Susurluk kazasından 15 dakika sonra TV'lerin Mehmet Özbay kimliğiyle ölen şahsın Abdullah Çatlı olduğunu açıklaması, MİT'in verdiği bir haber olarak söylenmiş, yazılmış, kulaktan kulağa fısıldanmıştır. Daha sonraki gelişmelerde MİT'in Mehmet Özbay'ın gerçek hüviyetini çok uzun süreden beri bildiği ispatlanmıştır. Hatta Temmuz 1996'da Mehmet Eymür'ün, hazırladığı bir rapordan gazetecilerin not almasına izin verdiği de tesbit edilmiştir.

Yine Mehmet Eymür'ün Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım'la yaptığı görüşmelerde; Çatlı'dan bahsettikleri, Çatlı'nın Baysa şirketinin yapacağı "Petrol işi" için Hadi Özcan'la görüştüğü, Kocaeli çetesi olan Hadi Özcan'ın Belediye Başkanı'nı öldürmeye karar verdiği, Emniyet Müdürü Affan beyin Hadi Özcan'ın artık teslim olması gerektiğini söylediğini ve karşılıklı bilgilendirme için sayısız görüşmeler yaptıkları bilinmektedir.

MİT Müsteşarı'nın bilgisine ancak Aralık 1997'de sunulan Ekim 1996 tarihli bir görüşme notunda, MİT elemanlarından Duran Fırat'ın Fatih Bucak'la yaptığı bir görüşmede, Ömer Lütfi Topal'ı polislerin öldürdüğünün iddia edildiği kayıtlıdır.

Yine Mehmet Eymür ve gurubu Mehmet Ali Yaprak'ın kaçırılışında araçta parmak izi bulunan (Drej Ali grubundan) Müfit Sement'in kurtarılması için Yaprak grubuyla görüşmekte hatta Müfit Sement MİT'de Eymür'ün telefonuyla Yaprak'ın yetkili adamıyla müzakere ve pazarlık yürütmektedir. Görüşmenin detayı ülke için hüzün vericidir. Yaprak çetesinin yetkilisi, "mütecaviz ve tehditkâr bir edayla, Eymür'e söz verdiklerini polis vs.nin işi olamayacağını, kendilerinin sözlerini tutacakları, kendi bölgelerinde sadece kendilerinin hakim olduğunu" belirtir bir tarzda konuşmaktadır.

MİT yetkilileri bu rezalete katlanmakta, Yaprak'ın telefonlarını

dinleyen polis ise ses çıkarmamakla bu devlet ayıbının içinde yer almaktadır.

Yeşil'in nasıl bir kişilik olduğu; etrafına topladığı itirafçılarla haraç, gasp, haneye tecavüz, ırza tecavüz, soygun, öldürme, işkence, adam kaçırma v.b. gibi çeşitli olayların faili olduğu bilinirken kamu otoritelerinin kendisiyle işbirliği yapmaya devam etmesini izah etmek güçleşmektedir.

MİT gibi saygın bir kuruluşun saygın olmayan kişileri de kullanmasını anlamak elbette mümkündür. Ancak samimiyet ve işbirliğine varan yakınlığın izahı gerekir.

MİT'in hangi yurtdışı proje veya eylem olursa olsun Yeşil'i birkaç defa kullanması kabul edilebilir nitelikte bir uygulama olamaz. Çünkü Yeşil'in Özel İstihbarat Dairesiyle İlişkisi Teşkilata saygı, korku, boyun eğme ölçeğinde değil samimiyet noktasındadır.

OHAL Bölgesinde Asayiş Kolordusunun gözü önünde akla gelebilecek her türlü rezaletin yapılması ne kadar vahimse, Merkezi Hükümette Yeşil'in Ziraat Bankası Heykel Şubesinde Ahmet Demir adına açtırdığı hesabı haraç toplamak için kullanması da o kadar vahimdir.

Bu hesabın mevcudiyeti, Devlet Arşivindeki bilgilerden öğrenilmiştir. Eroin kaçakçılarının dahi bu hesaba para yatırması, Yeşil'in "yalnız yememek" mantığı ile birlikte değerlendirildiğinde akla bir tek sual gelmektedir; Yeşil kimlerle ortaktı? Kimlerle paylaşıyordu?

Cevap mantıklı ve kısı olacaktır; kendisini kimler koruyor, kimler kolluyor ise...

Antalya'da Metin Güneş (Sakıllı Hacı), Ankara'da Metin Atmaca, Ahmet Demir adıyla icrayı faaliyet eden Yeşil hem polisin hem MİT'in varlığını, faaliyetlerini bildiği bir kişidir. Her iki taraf Yeşil'i takibeder, telefonlarını dinlerken, karşı tarafın irtibatlarını - istemese de - tesbit etmiş olmaktadır. Devletin Güvenlik teşkilâtları olayları, irtibatları bilmekte, TCK'na göre suç teşkil eden fiilleri tespit etmekte ve... susmaktadır. Susurluk olayı da işte budur.

Devlet sustuğu için de meydan çetelere terkedilmektedir.

Herşeyden haberdar olan MİT'e, 150 bin kişilik ve asayişten sorumlu polise rağmen, etrafına 15 - 20 kişi toplamış kabadayılara yaptıklarının hesabını sormak mümkün olamamıştır.

Kurumlar kendilerini inkâr ederek, sonunda bir kamyona çarpmışlardır.

JANDARMA

Doğu ve Güneydoğu Anadolu Asayiş Kolordusunun kontrolündedir. Terörün askeri mücadele yönü ilgi, bilgi ve yetki alanımız dışındadır. Ama bölgede cereyan eden olayları da Jandarmadan bağımsız bir şekilde ele almanın mümkün olmadığı bir gerçektir. Susurluk olayı bir trafik kazası olmadığı, Ankara merkezli bir dizi oluşturduğu

cihetle karışıklığın had safhada olduğu OHAL yöresi ve yörede bulunan görevlilerin dikkate alınmaması ciddi bir eksiklik olurdu.

Jandarma Genel Komutalığı reddetse de JİTEM'in varlığı unutulabilir bir gerçek değildir.

JİTEM kaldırılmış, tasfiye edilmiş, personeli başka birimlerde görevlendirilmiş, evrakları arşive gönderilmiş olabilir. Ama JİTEM'de görev yapan pek çok görevli hayattadır. Ayrıca JİTEM'in mevcudiyeti bir kusur da oluşturmamaktadır. Aslında JİTEM bir ihtiyaçtan doğmuştur.

Korucular ve itirafçılar, PKK ile mücadelede ilk dönemde Güvenlik Kuvvetlerine büyük kolaylıklar sağlayarak etkili görev yapmışlardır. Bu durum Güvenlik Kuvvetlerinin sempatisini arttırmıştır.

Özel Timlerin kırsal kesimde yetkili, etkili ve serbestçe hareket edebilmeleri giderek görev dışı davranışlara yönelmelerini ve içlerinde suç işleyenleri hoşgörü ile karşılama eğilimlerini artırmıştır.

Özel Timlerin sevk ve idaresini koordine etmek için Jandarma içinde JİTEM olarak adlandırılan gurubun faaliyete geçirildiği görülmüştür.

JİTEM bölgede etkili çalışmalar yapmıştır. Bunların çoğundan da mahalli Jandarma birliklerinin dahi haberi olmamıştır. Zaman içinde, JİTEM bünyesinde görev alan sivil ve askeri şahısların faaliyetleri yörede dikkati çeker hale gelmiştir. Bünyesinde çok miktarda korucu ve itirafçı bulunması sebebiyle ferdi suç oranı yükselmiştir.

Bölgeden zaman içinde ayrılan bu unsurlar, faaliyetlerine uygun ortamlarda devam etmişlerdir.

Bu guruptan iki kişi kamu oyunda olağanüstü tanınmıştır. Birisi, Binbaşı A. Cem Ersever, diğeri Mahmut Yıldırım - Yeşil - dir.

CEM ERSEVER

Cem Ersever, kısaca JİTEM olarak anılan Jandarma Genel Komutanlığının Güneydoğu Anadoludaki İstihbarat Biriminin kurucusu ve uzun süre yöneticisi olan bir Jandarma Subayıdır. Mart 1993 te istifa etmiştir.

Ersever, Güneydoğu Anadolu da uzun süren görevi esnasında PKK ile yapılan gerilla ve istihbarat çalışmalarının tümünde yer almıştır. Silahlı çatışmalara bizzat girmiş, tüm faaliyetleri yönetmiş, PKK'ya karşı ve yandaş olan kişi ve guruplarla irtibatlar kurmuş, bütün bunları tam yetkiyle ve Komutanlığa doğrudan bağlı olarak yürütmüştür.

Subay ve istihbarat sorumlusu olarak bölgedeki tüm faaliyetlerin ya içinde bulunmuş ya da içeriği hakkında bilgi sahibi olmuştur.

Ersever, önceleri normal bir Jandarma subayı olarak görev yapmış, sonraları çok önemli yetkilerle donatıldığı için tüm kuruluşlar ve yöredeki gayri kanuni guruplarla ilişkiler geliştirmiştir. İlişkileri sınır ötesine de taşmış, IKPP lideri Barzani ve KYB lideri Talabani arasın-

da sürekli olarak Barzani'ye yakın olmuş, ancak her ikisinin Ankara'yla ilişki kurmasında etkili rol oynamıştır.

Kerküklü olması sebebiyle Iraklı Türkmenlerle de yakın ilişkileri vardır. Irak İstihbarat Servisi ile de irtibat içinde olmuştur. Bu ilişkinin bölgede görev yaptığı 1976 yıllarından itibaren başladığını kendisi de reddetmemiş, irtibatı PKK ile mücadeleye bağlamıştır. Sık sık gittiği Kuzey Irak'ta İngiliz ve ABD istihbarat guruplarıyla da irtibatı hep düşünülmüştür.

Emekli olduktan sonra bir tepki içine girmiş, PKK ile mücadelede aksaklık, eksiklik ve yetersizlik olarak belirlediği hususlarda kamuoyu oluşturma faaliyetlerine başlamıştır. Tempo dergisi, Aydınlık, Tercüman ve Daily News gazetelerinde röportajları ve açıklamaları yayınlanmıştır.

Bu arada, IKPP'nin Ankara Temsilcisi Hayrullah Salih'ten partinin büro olarak kullandığı daireyi kiralamış (veya kullanmış) ve bir siyasi dergi çıkarma hazırlıklarına başlamış, Ahmet Aydın adıyla iki kitap yazmış, Tempo dergisindeki açıklamaları sebebiyle aleyhinde Askeri Mahkemede dava açılmıştır. Ersever bölgeye ve kürt problemine ilişkin çeşitli görüşleri yanında Jandarma Genel Komutanlığı'nın ve Asayiş Kolordu Komutanlığı'nın atama, çalışma tarzı ve icraatlarını ayrıntılı şekilde eleştiren açıklamalarda bulunmuştur.

Ancak gelişmeler beklediği yönde olmamış, destek görmemiş, Silahlı Kuvvetler tepki göstermiş, mali yönden ve güvenlik açısından sıkıntıya girmiştir.

Cem Ersever'in öldürülmesi ise halen faili meçhul olaylar arasındadır. MİT'e göre; Hanefi Avcı "Mahmut Yıldırım"ı çağırarak gerekli yerlerle görüştüğünü söyleyerek, son dönemdeki faaliyetlerinden ötürü Cem Ersever'in ortadan kaldırılması gerektiğini bildirmiş, daha sonra Mustafa Deniz ve Neval Boz'a (sevgilisi, karısı) yönelerek onların işbirliğini sağlamış onlar da Avcı'nın talimatıyla Cem Ersever'i infaz grubuna teslim etmişlerdir,"

Aydınlık Dergisi Ersever'in öldürülüşünü kendi mantığı içinde bir yere yerleştirmekte ve "Kasım 1994'te, uyuşturcu trafiğinin elemanı ve tanığı olması sebebiyle, Abdullah Çatlı ve ekibi tarafından Başbakanlık Poligonunda sorgulandı ve arkadaşları Mustafa Deniz ve Neval Boz ile birlikte öldürüldü" şeklinde açıklamalar yapmaktadır.

MİT'in açıklamaları gerçe lerden uzaktır.

Mantıklı ve tutarlı açıklamayı ise - nedense MİT'in sürekli olarak itham ettiği - Hanefi Avcı yapmıştır.

Avcı, TBMM Susurluk Komisyonu'na 4.2.1997 tarihinde yaptığı açıklamada "Gümrük Müdürü Ali Balkan Metel'in şoförü (Jandarma elemanı) Kemal Uzuner'in evinde Cem'in arşivinin muhafaza edildiğini,

Jandarmanın Kemal'in evindeki malzemeleri, arşivi aldığı, Kemal'le randevulaşan Ersever'i yakaladığı, eve gelen Mustafa Deniz ve

Neval Boz'u da ele geçirdiğini" anlatmaktadır.

Sorgulamayı yapanlar arasında Mahmut Yıldırım'ın (Yeşil) olduğu iddiası yaygındır.

MİT'te sonunda mantıklı bir izah yapmakta ve "Ersever ve arkadaşlarının teröristlerin hareket tarzı konusunda çok tecrübeli, kendi güvenlikleri yönünden de çok dikkatli oldukları bilinmektedir. Buna rağmen herhangi bir mücadele emaresi olmadan cinayeti işleyenlerce ele geçirilmiş olmaları dikkati çekmektedir. Bu durum Ersever ve arkadaşlarının kendileri açısından "Güvenilir" saydıkları kişilerce veya bunların aracılığı ile yakalanmış oldukları ihtimaline kuvvet kazandırmaktadır" demektedir.

Eylemin gerçekleşme biçimi, her üçünün fiziki bir zorlanmaya maruz kalmamaları, cinayette PKK ihtimalini yok etmektedir. PKK'nın çok şey bilen bu kişileri "konuşturmadan" öldürmesi beklenemez.

Basının, devlet içinde bir hesaplaşma olduğu veya devletin çok etkili görevlerde bulunanlar, dahi koruyamadığı veya kolayca feda ettiği kanaatine yol açan yayınlarını da bu vesileyle doğruluk payı olan yorumlar olarak kabul etmek yanıltıcı değildir. Bir çok polis görevlisi "Cem'in öldürülmesini değil, son zamanlardaki faaliyetleri dolayısıyla sorgulanacağını, korkutulacağını tahmin ediyorduk" ifadesiyle olaya ışık tutmuşlardır.

Görüştüğümüz Gümrük Teşkilatı şoförü Kemal Uzuner, Cem'in evine geldiğini, kapalı valizini aldığını, diğer kişilerin de eve geldiğini, sonra gittiklerini, anlatmakta ve Cem'le yıllara dayalı ilişkisini açıklamakta, ancak silahlı mücadeleye alışkın ve yatkın Cem ve arkadaşlarının o saatlerde ve ev dışında kaybolmasına hiçbir açıklık getirememektedir.

Aslında görüştüğümüz onlarca kişiden sonra olayın cereyan tarzı hakkında bir şüphe duymamak gerekir. Ersever'in zararlı olmaya başladığı, giderek devleti ve kurumlarını hedef tuttuğu, ilişkilerinin yanlış boyutunun büyüdüğü ve yargı önünde bir cezayı hak ettiği muhakkaktır. Burada ve olayı uzunca anlatarak Sn.Başbakanın dikkatine sunmak istediğimiz temel husus; bu dönemde Ankara'da oluşan havanın göstergesi olması itibarıyla bu konunun taşıdığı önemdir.

MİT'in tabiriyle yakalayanlar Cem'i ve arkadaşlarını `infaz grubuna teslim' etmişlerdi. "İnfaz gurubu" ibaresi kanaatimizce birçok olayın düğüm noktasıdır. "İnfaz gurubu"na kim emir verebilir? Böyle bir gurubu kimler kurabilir? Devlette bu yetki olacaksa sistem nasıl işleyecektir? Ve hangi amaçla bu sistem çalıştırılacaktır?

Şu husus bilinmektedir. OHAL Bölgesinde bu karar merci i Başçavuşlara, Komiser yardımcılarına çok daha önemlisi bu yetki dünkü terörist yarınki potansiyel suçlu itirafçılara kadar inmiştir. 1996 yılında Kolordu Komutanı'nın her türlü düzensizliğe son vermek için harekete geçmesi bu adam öldürmedeki keyfiliği de bir noktaya kadar önlemiştir. Çünkü mahkemelere kadar gitmiş bir konu ne-

deniyle elden ele teslim edilmiş kişilerin devlet elindeyken köprü altında ölü olarak bulunmasının faili meçhul olamayacağı aşikârdır.

OHAL Bölgesinde bunlar olurken, Cem Ersever ve arkadaşlarının Ankara'da faili meçhul bir cinayete kurban olmaları artık kamu yararının dışında kamu zararı tevlit eder boyutlara gelindi ini ispat eden bir örnek oluşturmaktadır.

MAHMUT YILDIRIM (YEŞİL)

Sn.Başbakan'a hiçbir açıklama yapmadan, MİT'in Yeşil hakkındaki tesbitlerini olduğu gibi takdim etmekte fayda görülmüştür. Burada yer almayan ancak devlet kurumlarımızın üzüntü verici ve mutlaka tashih edilmesi gereken tutumlarının delili olan farklı ilişkilere daha ileride temas edilecektir.

Aşağıdaki ifadelerin tamamı, değiştirilmeden Milli İstihbarat Teşkilâtımızın cümleleriyle sunulmaktadır.

YEŞİL KOD MAHMUT YILDIRIM
Gerçek Adı: Mahmut Yıldırım
Kod Adı: Ahmet Yeşil - Mehmet Kırmızı
Tire - Sakallı - Terminatör
- Salih - Derdi oğlu, BİNGÖL / Solhan 1953 doğumludur.

08.04.1973 tarihi itibariyle / Genç İlçe Jandarma Komutanlığı tarafından faydalanılmıştır. Aynı tarih itibariyle, verdiği bilgilerin anılan komutanlıkça değerlendirilmesinde güçlük çekildiği gerekçesiyle teşkilatımıza devredilmiştir.

- Anılan tarihte Tatvan Bölge Müdürlüğümüz tarafından faydalanılmaya başlanmıştır.

- Ekim 1973 - Kasım 1975 tarihleri arasında askerde olması nedeniyle temas kurulmayan adıgeçenden askerliği sonrası Milli Görüş konusunda istifade edilmeye başlanılmıştır. Ancak Mayıs 1989 ayında yaratmış olduğu çeşitli komplikasyonlar nedeniyle teşkilatımızla ilgisi yeniden kesilmiştir.

- Bilahare şahıs, Tunceli J.Blg.Komutanı'nın emirleriyle ve anılan komutanlık adına, Nazimiye ve Ovacık bölgelerinde istihbari bilgiler toplayarak, güvenlik kuvvetleriyle birlikte uygulamalara katılmıştır.

- Bu çalışmalar sonucunda bölgedeki vatandaşlar nezdinde deşifre olması nedeniyle, Jandarma Asayiş Komutanı tarafından Diyarbakır'a çekilmiştir. Bu dönemde Tunceli J.A.K.lığında bir personelimizle tanışan adıgeçen, Diyarbakır'daki Jandarma Asayiş Komutanı'na bağlı olarak kırsal alanlarda çalışmalar yaptığını ifade etmiştir.

- Mart 1992 ayında Tunceli Güvenlik Komutanına bağlı olarak faaliyet yürüten şahıs; ilgili birimimiz personeli ile yaptı ı bir sohbette, Tunceli'deki PKK faaliyetini drije eden Aysel Doğan'ı illegal olarak sorguya alacağını, konuşmadı ı takdirde ortadan kaldıracağını, i-

fade etmesi üzerine, personelimiz tarafından "böyle bir eylemi yapmaması" yönünde ikna edilmiştir. 17.03.1993 tarihinde ilgili birimlerimize, "adıgeçen ile komplikasyonlara neden olabilecek bir kişi olması nedeniyle, kati surette temasta bulunulmamasına azami özen gösterilmesi" yönünde talimat verilmiştir.

- 27.05.1992 tarihinde Muş ilinde güvenlik kuvvetlerince yakalanan 5 PKK mensubu, sorgu amacıyla Özel Harekât Şb.Md.ne götürülmeleri sısasında adıgeçen tarafından öldürülmüşlerdir. Bingöl Birimimizde görevli 2 personelin de adının geçtiği olayla ilgili olarak, 28.05.1995 tarihli Ahmet Yeşil adı, imzası ve "Asayiş Kolordu Komutanlığı Görevlisi" ibareli bir yazı bulunmaktadır.

- Olay sonrası şahısla ilgili olarak intikal eden bilgilere göre, adıgeçen Bingöl Birimimiz tarafından, Asayiş Kolordu K. Yrdc.nın da bulunduğu bir ortamda, Bingöl İl Jandarma Komutanının makam odasında tanınmış ve anılanın (M. Yıldırım) para talebi üzerine Asayiş Kolordu K.Yrde. tarafından para verilmesinin emredildiği hususu müşahade edilmiştir.

- Adıgeçen, 05.05.1992 tarihinde Muş Valisi, Emn.Md.İl Jan.K. ve Bingöl Blg.Md.nün hazır bulunduğu İl Emniyet komisyonu toplantısına katılmıştır. Toplantıda Bingöl Birimimizden yardım görmediğini ifade etmiştir.

- 07.12.1992 tarihinde Elazığ Emn. Md.lüğü sorgu bürosunda karşılaşılan şahsın ısrarlı talebi üzerine yapılan görüşmede; 1991 yılı içerisinde Muş - Bulanık ilçesi arasında bulunan Jandarma Karakolu'na eylem yapma hazırlığındaki 3 teröristi Jandarma timleri ile birlikte ölü olarak ele geçirdiklerini, yine aynı yıl Muş'ta tespit ettiği A. Öcalan'ın kuryesi olan Hatay'lı bir bayanı (muhtemelen Neval Boz) angaje ederek, Ankara'da JİTEM'de görevli bir Binbaşı (Cem Ersever) ile tanıştırdığını belirterek, teşkilatımız ile çalışmak istediğini ifade etmiştir. Şahsın bu teklifi kabul edilmemiştir.

- 27.01.1993 tarihinde Tunceli'de PKK'nın para istediği şahıslar arasında yeralması nedeniyle gözaltına alınan ve bilahare serbest bırakılan Celal Yaşar adlı şahıstan, PKK militanı maskesi ile gönderdiği iki adamı vasıtasıyla para talebinde bulunmuştur.

- 16.02.1993 tarihinde Diyarbakır JİTEM Grup Komutan Vekili, ilgili birimimizle yaptığı görüşmede; adıgeçenin teşkilatımızla ilişki kurmak istediğini, yanında Muş Alan Sorumlusu bulunduğunu, Şemdin Sakık'ı öldürmeyi plandığını ve eylemden sonra İsviçre'ye gitme garantisi istediğini belirtmiştir. Alınan teklif kabul edilmemiştir.

- 07.08.1993 tarihinde Elazığ / Karakoçan'da Jandarmaya teslim olan PKK mensubu Salih Derviş adlı şahsın ifadesinde; Jandarma Komutanı tarafından tanıştırıldığı Mahmut Yıldırım'ın "MİT'te çalıştığını, Güneydoğu Anadolu Sorumluluğunu yürüttüğünü, kendisini eğiterek MİT'e alacağına söylediğini" belirtmiştir.

- 1994 yılı itibariyle Diyarbakır Cezaevi'nde tutuklu bulunan

Muhsin Gül (Kod adı: Kekeç - Pepe - Metin), 22.07.1994 - 16.08.1994 tarihleri arasında Diyarbakır Cinayet Büro Amirliği'nde verdiği ifadelerde Ahmet Demir ile ilgili olarak;

" - 06.04.1994 tarihinde Diyarbakır Şehitlik Mahallesi 75. Sokak 31 No'lu adresinden kaçırılan ve 01.06.1994 tarihinde Mardin yolu 10 Gözlü Köprü altında cesedi bulunan Bayram Kanat'ın, Diyarbakır Jandarma'da görevli bulunan Ahmet Demir'in planlamsıyla kaçırıldığını,

- Bayram Kanat'ın kaçırılışı sırasında Star marka bir tabanca ile Uzi marka otomatik bir tabancanın da adıgeçenin evinden gasp edildiğini, bu olayda Ahmet Demir'in yanısıra Jandarma'da görevli Ali ve Kemal kod isimli şahısların da yeraldığını, kendisinin de (Muhsin Gül) zaman zaman Jandarma'nın bazı görevlerinde çalıştığını,

- Ankara Elmadağ İlçesi yakınlarında öldürülen Emekli Binbaşı Ahmet Cem Ersever'i (Yeşil kod) Ahmet Demir, itirafçı (General Zinnar kod) Alaattin Kanat, (Mete kod) İbrahim Babat ile Hoca kod (ismi bilinmeyen) Antep şivesi ile konuşan gözlüklü 35 yaşlarında, kısa boylu şahısların öldürdüğünü,

Daha sonra A. C. Ersever'in arkadaşı Mustafa Deniz ve sevgilisi Neval Boz'un da aynı şekilde öldürülmelerini müteakip, adıgeçenlerin silahlarını Ankara Aydınlıkevler semtindeki Jandarma İstihbaratına bıraktıklarını ve otobüsle gidecekleri yerlere gönderildiklerini,

- Yeşil kod'un her zaman "23 yıldır bu işleri yaptığını, öldürdüğü ve öldürüttüğü kişilerin komünist olduğunu" sürekli olarak kendilerine söylediğini, bu suretle her öldüreceği kişilere komünist damgası vurarak, çevresinde topladığı itirafçı ve diğer şahısların beynini yıkadığını,

- Ayrıca C. Ersever olayında kullanılmak üzere Mesut Mehmetoğlu ve Serdar Od isimli itirafçıların da aynı günlerde uçakla Ankara'ya götürüldüğünü, ancak adıgeçenlerin "bu olaya girmeyeceklerini" söylemeleri üzerine silahlarının alınıp, geriye gönderildiklerini, bu bilgilerin uçak kayıtlarından teyid edilebileceğini,

- Diyarbakır Jandarma sorgu bölümünden Devlet Güvenlik Mahkemesine sevkedilen Muş Bulanık Hoşgeldi Köyü muhtarının, İstanbul'da dolmuşçuluk yapan ağabeyinin kızı Zeynep Baba ile, Bitlis İli Tatvan İlçesinde (babası marangozluk yapar) Şükran Mizgin'in, ilk sorgulamalarından sonra **(serbest bırakılmalarını müteakip, A. Demir ile Elazığ'da ikamet eden Rezzak kodun, bu şahısları alarak bir müddet işkence ve zorla tecavüz ettiklerini, Şükran Mizgin'i Muş girişinde bulunan köprünün altında öldürüklerini, Zeynep Baba'ya ise nè yaptıklarının bilinmediğini),**

- A. Demir ile A. Kanat'ın 1994 Mart ayı içinde Diyarbakır'da halk otobüsü şirketi kurmak amacıyla Yıldız Yapı Koop.nde Md.lük yapan Ahmet Kaya ile aynı kooperatifte yetkili bulunan Musa Fidan'dan, şirkete üye yapmak bahanesiyle para aldıklarını, bunun yanısıra kan-

dırdıkları kişilerden de toplam 3 Milyar lira topladıklarını, MHP Dyb.İl Başkanı İbrahim Yiğit'in de 600.000.000.- TL.sını aldıklarını, ilk etapta topladıkları bu paranın 600.000.000.- Tl.sını A. Demir'in Elazığ Ziraat Bankasında, A. Demir adına kayıtlı (3003 - 30) nolu hesabına yatırdıklarını, adıgeçenin bu hesabında trilyonları bulan parasının bulunduğunu,

- Mart 1994 ayı itibarilye A. Kanat'ın kendisini MHP Güneydoğu sorumlusu olarak tanıtmaya başladığını, bu dönemde Diyarbakır MHP il Başkanı İbrahim Yiğit ile arasının bozulduğunu, o tarihlerde A. Demir ile A. Kanat'ın İ. Yiğit'i kalmakta olduğu turistik otelden alarak öldürmek amacıyla götürdüklerini, daha sonra bilinmeyen bir nedenle serbest bıraktıklarını, söz konusu şirket ile ilgili bir miktar parayı İ. Yiğit'den bu şekilde aldıklarını,

- Söz konusu olaya Devegeçidi'nde uzman çavuş ve Kürşad kod (Gültkin Sütçü), itirafcı İsmail Yeşilmen ve itirafçı Burhan Şare'nin tanık olduklarını,

- (Batman'da milletvekili Mehmet Sincar'ı Alaattin Kanat, Mesut Mehmetoğlu, İsmail Yeşilmen ve Yeşil kod Ahmet Demir'in birlikte planlayıp öldürdüklerini,) bu olaydan sonra A. Kanat'ın "kendisinde garantili imzalı kağıt olduğunu" söylediğini,

- A. Demir'in zaman zaman kendisi (M. Gül) ve diğer arkadaşlarına "İstanbul mafyasını çökerttiğini, Behçet Cantürk ve aynı şekilde öldürülen diğer mafya ve PKK yanlılarını kendisinin planlayıp öldürttüğünü" söylediğini,

- Vedat Aydın ve Musa Anter'in öldürülme olaylarını da bizzat A. Demir'in planlayıp uyguladığını,

- A. Demir ve A. Kanat grubunun PKK damgalı tehdit mektuplarıyla Diyarbakır ve çevre illerden çok miktarda para tahsil ettiklerini, bu tahsilatlardan 1993 yılında Melikahmet Caddesi'nde bulunan ve beyaz eşya ticareti yapan "Cezayir Ticaret, Öz Diyarbakır, Diyarbakır Sur, Diyarbakır İtimat" firmaları ile "Ceylan İnşaat, İntim İnşaat şirketleri"ne tehdit mektuplarını kendisinin (M.Gül) verdiğini, tahsilatın ise Mesut Mehmetoğlu ve A. Kanat tarafından yapıldığını,

- 1993 yılında PKK davasından Diyarbakır E. Tipi Cezaevinde tutuklu bulunan "Sedef Ticaret Şirketi" sahibinin kardeşi Abdulkerim Avşar'ın, itirafcı koğuşuna alınmasını sebep gösteren A.Kanat tarafından, Sedef Ticaret'ten 1 Milyar Tl. tahsil edildiğini, 1994 yılında bu taleplerini yinelediklerini, ancak istenilen para verilmeyince, şirket ortaklarından M. Şerif Avşar'ı öldürdüklerini, bu olayın bilinmeyen bir nedenden dalayı ortaya çıkarıldığını,

- Yeşil kod Ahmet Demir'in planlaması doğrultusunda, 10 Ekim 1993 tarihinde Lokman Zuhurli (Abdurrahman oğlu 1977 Lice doğumlu) ve amcasının oğlu Zana Zuhurli (18 yaşında) ile PKK militanı maskesi altında irtibat kurulduğunu, adıgeçen şahısların daha sonra Mesut Mehmetoğlu, Alaattin Kanat ve sivil kıyafetli iki asker

tarafından kendilerinde bulunan "81 - 82 telsiz kod"unu kullanmak suretiyle, Şehitlik Mahallesindeki evlerinden alındığını, kasa bir sorgulamadan sonra Pağıvar beldesi, Saran Tuğla Fabrikası'nın Bismil istikametini 4 km. geçtikten sonra öldürüldüklerini,

- 20 Ekim 1993 tarihinde Av. Hüsniye Ölmez'in Bismil yolunda öldürülmesi ile ilgili Serdar Od, M. Mehmetoğlu ve kendisine (M. Gül) görev verildiğini, H. Ölmez'in öldürme eyleminin bizzat kendisi (M. Gül) tarafından gerçekleştirilmesi emrini aldığını, ancak eylemi gerçekleştiremediklerini,

- Diyarbakır Baro Başkanı Fethi Gümüş ile Elazığ / Karşıyaka Fen Lisesinde görevlendirilen öğretmen Suphi Koç'un öldürülmesi yönünde de talimat aldığını, ancak her iki eylemi de gerçekleştiremediklerini,

- Bahsekonu olayların planlayıcısı ve yürürlüğe koyucularının J. İsth.da Kerim Binbaşı olarak tanınan Abdülkerim Kırca, Ahmet Demir ve Alaattin Kanat olduğunu,

- Ülkeyi daha iyi günlere götürmek ve terörden temizlemek amacıyla kendisi gibi itirafçıları kandıran bu şahısların, daha sonra bu işleri şahsi amaçları için yaptıklarını, kadın ve kızlara tecavüz ettiklerini ve elde ettikleri para ile lüks hayat yaşayıp mülk edindiklerini öğrendikten sonra, kendisi ile birlikte itirafçılardan Adil Timurtaş, İsmail Yeşilmen, Burhan Şare ve Serdar Od'un gruptan ayrıldıklarını,

- Ancak geçim kaynakları olmadığı için gasp ve soygun gibi olaylara karıştıklarını,

- Her infaz sonrasında Kerim Binbaşı, Yeşil ve A. Kanat tarafından kendilerine 10.000.000 TL. Harçlık verildiğini, geri kalanlarının ise teşkilata mal edildiğinin anılan şahıslarca söylenildiğini,

- Kendisi (M. Gül), A. Demir, İ. Yeşilmen ve B. Şare'nin ikamet etmeleri amacıyla, "Ofis Gevran Cad. Yeniçeri Apt. Kat. 2 No:6" adresinde ev tutulduğunu, aynı evde bulunan siyah ajanda da Yeşil'e ait birçok sırların saklı olduğunu,

- ERNK mühürlü bloknot şeklindeki para tahsil makbuzlarının ise 1.5 yıl önce Ankara'da uçakta yakalanan bir PKK'lıdan ele geçirilen makbuzlar olduğunu, bu makbuzların Ank.J.İsth. tarafından A. Demir'e intikal ettirildiğini, anılanın da bu koçanları kendisi ve diğer arkadaşlarının vasıtasıyla tahsil ettiğini, bu makbuzlarda tehdit şekli ve istenecek para miktarını, Yeşil, Kanat, Yeşilmen ve M. Memetoğlu'nun belirlediklerini,

- Cezaevine konulduğunun 2. günü A. Demir'in kendisinin (M. Gül) yanına gelerek "Çekoslavak marka 16'lı silah konusunu emniyet müdürlüğüne niçin söylediğini" ve "benim hakkımda başka neler söyledin" diye sorduğunu, kendisinin ise işkenceye dayanamadığı için söylediğini beyan ettiğini,

- Yeşil kodun açık kimliğini bilmediğini, ancak emekli Albay olduğunu tespit ettiğini,

- Halk otobüsü için yardım edilen parayı A. Kanat, Yeşil ve İbrahim Yiğit'in aldıklarını, bu paranın görgü şahitlerinin ise kendisi (M. Gül) Dalyan Ay, Hakan Pamuk ve Mustafa Pamuk'un olduğunu,

- dalyan Ay'ın 05.08.1994 günü satırla öldürüldüğünü"

beyan etmiştir.

- Bingöl Birimimizde görevli bir personel aracılığı ile 1994 Haziran ayı içerisinde getirdiği bir teklifte, çeşitli Avrupa ülkelerinde faaliyette bulunan bir grubun istenildiği takdirde, yurtdışında bazı eylemleri taşeron olarak gerçekleştirilmesinin kendisi (M. Yıldırım) aracılığı ile sağlanabileceğini belirtmiş, bu konunun Mehmet Eymür'e iletilerek, görüşmesinin sağlanmasını talep etmiştir. Bunun üzerine adıgeçen ile Eylül 1994 ayında ilişkiye geçilmiştir.

- Şahıs, Ocak 1995 tarihinde Ankara Emniyet Müdürlüğü tarafından gözaltına alınmış, yapılan sorgusunda sürekli olarak, kendisinin Teşkilâtımızla olan ilişkileri, ilişkide bulunduğu kişilerin kimler olduğu, verdiği bilgilerin neler olduğu, dönemin Ankara Emniyet Müdürü Orhan Taşanlar tarafından bizzat sorulmuştur. Sorgu sırasında adıgeçen Orhan Taşanlar'a nerede sorgulandığını bilmek istediğini, Türk Emniyet Teşkilatı'na ait bir birimde, Türkiye'nin güvenliği ile ilgili diğer kuruluşlar hakkında sualler yöneltilmesini yadırgadığını ifade etmiştir. Bahsekonu sorgu esnasında ayrıca, şahsın kendisine ait silahın kullanılması suretiyle boş yere atış yapılmış, bilahare sorgucular, bu atışlar sırasında silahtan çıkan kovanların, meydana gelebilecek bir eylem sonrasında olay mahalline bırakılabileceğini söyleyerek şahsı tehdit etmişlerdir. Şahsın sorgu sırasında kırılan kaburga kemiği, Teşkilatımızı konu ile ilgili olarak bilgilendirmek üzere geldiği sırada tarafımızca tedavi ettirilmiştir. (6)

Adıgeçenle 30 Kasım 1996 tarihden itibaren irtibatımız kalmamıştır.

MİT'in açıklamaları bunlardır ve oldukça ketum bir anlatımın hakim olduğu aşikârdır.

Sn. Başbakan'a bir husus tekraren arzedilmelidir. Açıklamalarımız asla MİT'in, Jandarmanın, Emniyet'in veya Turizm Bakanlığının yahut kişilerin tenkidi yoluyla yıpratılmaları anlamında değildir. Türk halkı sağduyusu ile Susurluk olayında Devletin bazı yanlışlarını tesbit etmiştir. Bu yanlışların kabulünü ve galiba özür dilenmesini beklemektedir. Bizim amacımız da Sn. Başbakan'a bu konuda sadece doğruyu - veya kabiliyetimiz nisbetinde tesbit ettiğimiz doğruyu sunmaktan ibarettir.

.....

Yukarıda bahsi geçen Mahmut Yıldırım'ın takdim edilen 10 sayfada bahsedilmeyen başka işleri de vardır.

Etibank Teftiş Kurulunca düzenlenen 27.11.1997 tarih, 3 / 29 sayılı rapora göre "Yeşil kod Mahmut Yıldırım" Şubat 1977 tarihinden itimaren Şubat 1997 tarihine kadar Etibank Elazığ Ferrokrom Tesis-

lerinde işçi olarak çalışmış, maaş almış, emeklilik primi ödenmiştir.

Puantör olarak çalışan Yeşil, 1981 tarihinde Elazığ irtibat bürosunda görevlendirilmiştir. Mesai akadaşları ve amirleri (!) görevine muntazam şekilde geldiğini söylüyor olmalarına rağmen, her tesis müdürünün, atandıktan kısa bir süre sonra Mahmut Yıldırım'ın dosyasına baktığı, hiçbir işlem yapmadan dosyayı iade ettiği, bir daha da Mahmut Yıldırım'ın adını telaffuz etmedikleri bilinmektedir. İşten çıkarma kararı da tebliğ edilememiştir.

.....

Ahmet Demir adına Ziraat Bankası Heykel Şubesi'nde açılmış bir hesapta tehdit, şantaj ve cinayet sonucu toplanan haraçların bir bölümü yer almaktadır.

Ziraat Bankası Teftiş Kurulu yaptığı bir değerlendirmede şu hususları tesbit etmiştir.

"Ahmet Demir isimli şahıs Ziraat Bankası Heykel / Ankara Şubesine müracaat ederek ve 50 bin Tl. yatırarak bir hesap açtırmış, Aydınlıkevler'de bilahare Bahçelievler'de adres göstererek ve Nüfus Hüviyet Cüzdanı ile çeşitli işlemler yapmıştır."

Hesaba, 20.06.1994 tarihinden itibaren adeta para yağmıştır.

Mustafa Ank 200 milyon, Ağa Yıldız 250 milyon, Hurşit Han (uyuşturucu kaçakçısı) 250 milyon, Salih Ayten 249.7 milyon, Yusuf Tan 250 milyon, Memet İsen Kul 659 milyon, Şaban Bala 100 milyon, Ahmad Esma Eyili 300 bin DM ve 50 bin USD, Elazığ Yapı Kredi Bankasında görevli olduğunu belirten bir şahıs 500 milyon, Diyarbakır Şubesi havaleli ve Dicle Turizm Şirketi tarafından 110 milyon, Mehmet İsen Kul 995.6 milyon ve 737.2 milyon Tl. yatırmışlardır. Yeşil bu paraları çeşitli tarihlerde tahsil etmiştir. Bazen Ankara'dan bazen Elazığ'dan şahsen ve tamamı nakit olmak üzere çekilmiştir. (Heykel Şubesi No: 301009 - 39782 - 9)

Yeşil'in cebinde milyar Tl. ile gezdiği düşünülmelidir. Ankara Polisi tarafından gözlem altına alındığında cebinden çıkan kartlarda Bosch Buzdolaplarının fiatı ve indirimleriyle ilgili notlar da çıkmıştı. İki - üç milyon Tl. için bu kadar yoğun bir mesai vermesi ve milyarlık tahsilâtları yaptığı tarihte bu kadar uğraşması tahsilâtın kendisinde kalmadığının delilidir.

Polis tarafından gözlem altına alındığında üzerinde pek çok telefon numarası çımıştır. Mehmet Eymür (Ev, iş ve Cep), İbrahim Şahin (İş, Oto, Oto özel, Cep, Çağrı ve İstanbul ev), muhtelif il ve ilçe jan-

(6) Mehmet Eymür, İçişleri Bakanı Meral Akşener'e yazdığı 12.2.1997 tarihli mektubunda, Hanefi Avcı'yı şikayet ederken, Ankara Emniyet Müdürü Orhan Taşanlar'ın kendisini gece 03'te arayıp Yeşil'in teslim alınmasını istediğini Ankara Bölgesininde kendisinin de ilgileri olmadığını söylediğini naklediyor.

darma komutanları, Sultan Tekstil Aydın İpekli ve aynı numaralardan Mehmet Özbey (Çatlı olarak ilave edilmiş), Sırrı Sakık (Ev ve büro), Farma Tıp Malzemeleri A.Ş. gibi. (Yeşil'in kullandığı 542 - 211 89 82 nolu telefon irtibatları araştırılmış, MİT ve Jandarma ile yoğun bir telefon irtibatı görülmüştür. Emniyet Genel Müdürlüğü'nün temizliğini yapan Ertem firmasıyla da ilişkisi vardır.

Bir tarafta mafya üyeleri, bir tarafta kamunun özellik arzeden kurumlarının özelliği olan kişileri...

Yeşil'in Ankara, Antalya, Elazığ, Mobil ve Cep telefon irtibatlarının dökümü kalın bir kitap halindedir. Yeşil'i sadece yukarıda verilen numaradan arayanların listesi (Ek: 2)'de yer almakta ve Sn. Başbakan'ın tetkikine özellikle sunulmaktadır.

Yeşil'in üzerinde başka belgeler de vardır. Hasan Tanrıkulu adına Sürücü Belgesi ve İçişleri Bakanlığı İstihbarat Dairesi kimlik kartı. Bu kartın istihbarat uzmanı sıfatıyla, emekliliğine kadar geçerli olduğu da kayıtlıdır. Ayrıca boş ve Başbakanlık İstihbarat Dairesi kartı da üzerindedir.

Antalya Emniyet Müdürlüğü izleme biriminin kaydettiği telefon konuşmalarında Yeşil, Mehmet Eymür'le Duran Fırat'la bol küfürlü konuşmalarında bir kamu görevlisinin utanacağı bir çerçevede konuşmakta, Çatlı ile Topal'ın (eski Sheraton) otelinin kumarhanesinde ortak olduklarını, Veli Küçük'ün işlerine mani olabileceğini tartışmaktadırlar.

Emniyet Teşkilatı, MİT ve Jandarma bu kişiyi yakından tanımakta, takibetmekte, dinlemekte, bilgileri arşivlemekte sadece adamı frenleyip, durdurmamaktadırlar. Neden? Bu haklı sualin en mantıklı cevabını Yeşil'in iş ve eylemlerinin kamu kurumlarının genel tercihlerine aykırı olmaması, ters düşmemesinde bulmak gerekir. Dolayısıyla Cem Ersever'e karşı alınan tedbirin bir örneğini Yeşil için düşünmenin bir gereği yoktur.

Milli İstihbarat Teşkilâtımız "Adı geçenle 30 Kasım 1996 tarihinden itibaren irtibatımız kalmamıştır" demektedir. Aslında arşivindeki iç karartıcı bilgilere rağmen bu kişiyle olan irtibatı sebebiyle MİT'in sorgulanması gerektiği düşünülmektedir. Jandarma ilgililerinin durumu ise aynıdır. Bu kişiyi devlet görevine gönderenlerin (MİT'in) 30 Kasım 1996 ya kadar yaptığı her türlü işlem kontrol edilmeye değer. Ankara'dan 09.02.1996'da yeniden pasaport verilmesinden sonra Metin Atmaca'nın gerçek kimliğini bilen Ankara polisinin bu dosyayı bir milyon dosya arasında adeta kaybetmesinin sebebi de bellidir. Bu pasaportu alan MİT'in hangi Devlet problemini çözdüğü de araştırılabilir.

Daha sonra 23 Kasım 1996'da MİT'in Diplomatik Pasaport taşıyan Murat Tunç ve Gürcan Bora kod isimli mensuplarının beraberinde Metin Atmaca (Yeşil) ve Vahdet Özer'le TK. 137 sefer sayılı İstanbul uçağında 3 A.B.C ve D numaralı koltuklarda oturan, İstanbul'dan da

TK 320 sefer sayılı uçakla Beyrut'a giden ve ViP - Başbakanlık işaretiyle uçan 5 B.C.D ve 5 F de oturan bu 4 kişinin hangi devlet görevini ifa ettiği sorusu, haklı ve yerinde bir sualdir.

30 Kasım 1997 tarihinde Sn. Başbakan'ın başkanlığında ve MİT'te yapılan toplantıda, bu noktadaki tenkidimiz ve MİT'in saygın bir kurum olduğu, bu tip işlerinden üzüntü duyulduğu belirtilince Müsteşar Sn.Sönmez Köksal;

"-Siz MİT'in her zaman saygın kişilerle mi çalıştığını sanıyorsunuz?"

şeklinde bir soru sormuştu.

Kendilerine açıklanmaya çalışılmıştı; MİT uygun kişilerden, o alanı bilen kişilerden bilgi toplayacaktır. Ancak kişiler MİT'e hizmet etmekle saygınlık kazanamayacağı gibi, MİT'te o kişilerin seviyesine inmiş olamaz. Oysa Yeşil'in Mehmet Eymür'e Baba, Babacağım demesi, Kocaeli Emniyet Müdürüyle Hadi Özcan'ın durumunu tartışması problemin varlığına işaret eden bir ilişkidir. Çeşitli iddialar ise problemin ciddiyetine işaret etmektedir.

Son yıllarda ortaya çıkan ve susurluk olayı dediğimiz olay da işte budur. Bunca bilgiye rağmen itlâf edilmesi gereken bir kişinin VİP salonundan devlet görevine gönderilmesi anlayışı da Susurluktur.

.....

Konu ve irtibatlar sadece Yeşil'le de sınırlı değildir. Hadi Özcan'ın bir MİT görevlisiyle yaptığı telefon görüşmesinin bir bölümü, bu sahifelerde yazılanlardan daha etkili olsa gerektir.

... - Efendim.

Hadi - Nasılsın... abi?

... - Aaa Hadi hocam senmisin?

Hadi - Benim abi...

.....

Hadi - Abi bir ricam var senden.

.... - Söyle

Hadi - Bu Veli Albay anormal derecede yükleniyor şimdi. Özellikle bu Kürşat hadiselerinden sonra yükleniyor. Tahminim Sedat Peker bağ kurdular herhalde. Veya Kürşat kendisi ona bir şeyler dedi.

.... - Sedatın kanalıyla olmuştur.

Hadi - Belkide. Buna bir şey söylettiremezmiyiz abi ya.

.... - Şimdi Veli Albayla Hacının (Yeşil) durumu nasıl, iyimi onunla?

.....

Hadi - Burda abi 30 - 40 kişiyiz biz. Tombala davasına bir ay içinde en az 10 milyar lira kazandık. Şimdi biliyor bunu. Kadın satmak serbest. Tombalalara engel oluyorlar. Şimdi kış günü. 50'şer milyon versen 40 kişiye 2 milyar yapıyor. 4 milyar para dağıttım. Kimsede bir lira yok, vallahi billahi abi.

..... - sen hacıya söyle. Onun jandarmada tanıdığı çok. Benim yok valla.

Hadi - Kasıt yapıyo bu Veli Albay bunu.

Bu telefon konuşması Sn. Müsteşar'ın saygınlık konusundaki sualinin de cevabıdır.

ÖMER LÜTFÜ TOPAL

Geçmişini tombalacılıkla sağlayan ve kokaini Türkiye'ye getiren adam olarak tanınan, sonraları Kumarhaneler Kralı olan Topal, 1978 - 1981 yıllarında Belçika'da, 1981 - 1984 arasıda ABD'de uyuşturucu kaçakçılığından hapis yatmıştır. Geçimini kaçak kumarhaneler işleterek temin eden ve İstanbul - Yeşilyurt'taki kumarhanesiyle tanınan Topal 1990 yılından itibaren Caddebostan Büyük Kulübü işletmeye başlamıştır. Bu tarihten sonra İsrail'li kişilerle ortak olarak şirketler kurmuş ve Emperyal Şirketi bünyesinde senelik kazancı 1.1 milyar dolarlık bir servetin sahibi haline gelmiştir. (Gayrimenkul ve menkul değerlerle ilgili, sahifeler dolusu malvarlığına ilişkin liste Hesap Uzmanları Kurulunca belirlenmiştir.)

Topal, yurt içinde ve dışında gazino işletmeciliği, seyahat acentalığı, sigorta, menkul değerler aracılığı, döviz alım - satımı, gıda, enerji, petrol, inşaat ve sanayi sektörlerinde faaliyet gösteren çok sayıda şirketin de kurucusu ve sahibidir. (7) (Şirketlere ait bir liste Ek: 5'tedir.)

Topal'ın ticari faaliyetleri 90'lı yıllar boyunca inanılmaz bir gelişme göstermiştir. Ancak uyuşturucu ticaretinin devam ettiği de bilinmektedir. Hatta 1993 - 1994 yıllarında Avrupa havaalanlarında uyuşturucu ile yakalanan dört Türk Havayolları Teknisyeni (Şenol Tunç, Sadık Kara, Süleyman Hanilci, Mustafa Akman) verdikleri ifadelerde Ömer Lütfü Topal adına çalıştıklarını söylemişlerdir.

Kurye bulmanın zorluğu ve problemi, Topal'ı gelişmiş bir çözüm bulmaya sevketmiş ve özelleştirilen Havaş'ın yüzde 60 hissesi için en yüksek teklifi vermiştir.

Ancak Emniyet Genel Müdürlüğü'nün Enterpolden Topal'ın uyuşturucu kaçakçısı olduğu şeklindeki belgeyi temin ettiği ve Topal'ı en-

---

(7) Topal kumarhane açtığı şehirlerde, muhiti olan etkili aile ve kişilerle şahsen ilişki kuruyor, sosyal faaliyetler için fırsatlar veriyor, para harcıyor, doğum günü, evlenme yıldönümlerinde şık jestler yapıyor ve ortaklıklar kuruyordu. Alacaklarını aldıktan sonra da ilişikisini kesiyordu. Kumarhanelerin yoğunluğunu artırmak bahanesiyle kişilere bol miktarda fiş verdirerek oynatıyor, sonunda da ortaklıkları tasfiye için borç çıkarıyordu. Antalya'da bu şekilde elde ettiği bir şirkete yaptırdığı evleri mensuplarına dolar üzerinden satmış, Ömer Şarlak Paşaya, Emniyet Müdürü Mete Altan'a da yer tahsis etmişti. Şirket hisselerinin devrinde ise kamu görevilerini kullanmıştı.

gellediği iddiaları vardır. Neticede Havaş'ın Park Holding bünyesinde Yazeks'e satıldığı ancak gerekli paranın bir bölümünün Topal tarafından temin edildiği de iddia edilmektedir. (ABD yetkililerinin yazı ve müracaatları Özelleştirme İdaresi dosyalarındadır.)

Havaş'ın özelleştirme safhasındaki Genel Müdürü Ahmet Kutlu'dur. Adıgeçen Topal'ın yakın ve mutermet yöneticilerindendir.

.....

Topal'ın özellikle kumarhaneleri ön plandadır. Kumarhanelerin biri Bakü'de, diğer Kıbrıs'ta ve Türkmenistan'da (8) olmak üzere toplam 17 adettir. Ancak, Türkmenistan'daki kumarhane adetinin süratle arttığı da bu çalışmalarımız safhasında ortaya çıkmıştır. Ayrıca İzmir, Eskişehir ve Adana'da Emperland Eğlence Merkezleri mevcuttur.

Ömer Lütfü Topal'la ilgili olarak verilebilecek çok fazla bilgi vardır. Burada sadece konuyu aydınlatacak hususlar üzerinde durulacaktır.

Topal'ın kumarhaneler kralı olması, 1991 yılı sonrasıdır. İlk kumarhane, Turizm Bakanı İlhan Aküzüm'ün Bakanlığı dönemindedir. Aşağıdaki liste bazı fikirler verir ve topal krallığının gelişimini gösterir mahiyettedir. (9)

Grup şirketleri 23 adettir. Bu şirketlerden sadece Emperyal Turizm Ticaret A.Ş. bünyesindeki işletmeler 24 adettir. Menkul değerlerle uğraşan 3 ayrı şirket, her şirketin muhtelif yerlerde şubeleri mevcuttur.

.....

(8) Türkmenistan'daki Ak Altın kumarhanesini Grand Türkmen Oteli Kumarhanesi daha sonra da diğer kumarhaneler takip etmiştir.

(9) Talihoyunları salonlarının açılması, düzeni, kontrolü konusunda sık sık değişiklikler yapılmış, solanların açılması kolaylaştırılmış adeta teşvik edilmiştir. Milyonlarca dolarlık gelire rağmen gerçek manada ne denetim, ne de vergi incelemesi vardır. Bakanlığın fon olarak aldığı birkaç milyar lira göze batmakta ve tartışılmaktadır. Kumarhaneler ve işletenler devletin tüm mekanizmalarını etkisizleştirebilmişlerdir.

EMPERYAL OTELCİLİK TURİZM VE TİCARET A.Ş. TARAFINDAN İŞLETİLEN TALİH OYUNLARI SALONLARI:

İŞLETMENİN ADI:	İZİN TARİHİ:
Adana Seyhan Oteli	06.03.1991
Antalya Saray Regency Oteli	19.11.1991
Antalya Oto Oteli	22.10.1992
İstanbul Akgün Oteli	02.10.1992
Aydın Kuşadası Onura Oteli	02.10.1992
Antalya Grand Kaptan Oteli	22.04.1993
İstanbul Polat Rönessance Oteli	01.07.1993
Antalya Seven Seas Oteli	17.06.1994 - 28.01.1997
İstanbul Hyatt Regency Oteli	08.07.1994
Mersin Hilton Oteli	09.03.1994

REGAL TURİZM VE TİCARET A.Ş. TARAFINDAN İŞLETİLEN TALİH OYUNLARI SALONLARI

Muğla Bodrum Park Resort Oteli	29.08.1995
İstanbul Eresin Topkapı Oteli	14.02.1996

LEİSURE İNVESTMENTS TURİZM A.Ş. TARAFINDAN İŞLETİLEN TALİH OYUNLARI SALONU

İstanbul Ceylan İntercontinantel Oteli	17.11.1996

TARİH	BAKAN	MÜSTEŞAR	MÜSTEŞAR YRD.	GENEL MÜDÜR	GEN. MÜD. YRD.
06.03.1991	İlhan AKÜZÜM	S. KÜCE	A. YILMAZ	N. SÖNMEZ	M. CAN
19.11.1991	Bülent AKARCALI	K. YÜCEORAL	N. ÖZTÜRK	M. CAN V.	----------
22.10.1992	Abdulkadir ATEŞ	K. GÖYMEN	A. DEMİRER	M. CAN	M. TELLİ
02.10.1992	Abdulkadir ATEŞ	K. GÖYMEN	A. DEMİRER	M. CAN	M. TELLİ
02.10.1992	Abdulkadir ATEŞ	K. GÖYMEN	A. DEMİRER	M. CAN	M. TELLİ
22.04.1993	Abdulkadir ATEŞ	K. GÖYMEN	A. DEMİRER	M. CAN	M. TELLİ
01.07.1993	Abdulkadir ATEŞ	K. GÖYMEN	A. DEMİRER	M. CAN	M. TELLİ
09.03.1994	Abdulkadir ATEŞ	N. ÖZTÜRK V.	A. DEMİRER	M. CAN	M. TELLİ
17.06.1994	Abdulkadir ATEŞ	N. ÖZTÜRK V.	A. DEMİRER	M. CAN	M. TELLİ
08.07.1994	Abdulkadir ATEŞ	N. ÖZTÜRK V.	A. DEMİRER	M. CAN	M. TELLİ
29.08.1995	İrfan GÜRPINAR	N. EKZEN V.	N. EKZEN	A. RENDAN V.	M. TELLİ
14.02.1996	İrfan GÜRPINAR	N. EKZEN	N. EKZEN	M. CAN	M. TELLİ
17.11.1996	Bahattin YÜCEL	N. ÖZTÜRK	A. DEMİRER	S. ORÇUN	N. ACAR

Kumarhanelerle ilgili olarak önemli bir gelişme de yurtdışı faaliyetlerdir.

Topal'ın İsrail'li ortağı Ruven ve yardımcısı bay Eli kumarhanelere gelen İsrailli ve diğer yatırımcıların ödemelerini yurtdışında yapmalarını sağlamaktadır. Belli ve uzun olmayan bir dönemde Ruven'in 17 milyon doları topladığı ve yurtdışında kendi hesabına yatırdığı öğrenilmiştir.

Hesap Uzmanları da yürütmekte oldukları çalışmalarda "Banka hesaplarından mutemetler olduğunu tahmin ettiğimiz şahıslar tarafından çok fazla adet ve büyük miktarlardaki nakit paraların talimatlara istinaden çekildiği, ayrıca doğrudan banka hesaplarıyla ilişkilendirilmeyen (kasa havalesi şeklinde) özellikle 50.000 USD'nin altında görünmeyen işlemler kaleminden değişik isimler altında yurtdışı transferlerinin, yapıldığını" tespit etmişlerdir.

Topal'ın banka hesap hareketlerini gösteren ekstrelerin tetkiki fevkalade ilgi çekicidir. Akbank'ın bir şubesinde ve 7 aylık dönemdeki para hareketi (sadece Emperyal Şirketine ait olmak üzere) 1.3 trilyon TL.dir.

Şirket yetkililerinden birinin Ahmet Kara'nın şahsi hesabı ise 7 ayda 855 milyar TL.dir. Bir diğer şubedeki hesabı ise 840 milyar TL.dır.

Bir kişinin adına açılmış pek çok hesap, adına hesap açılmış pek çok kişi vardır.

Mesela Ahmet Kara'nın sadece Akbank'ta açılmış TL. hesap ekstreleri birkaç trilyon TL.ye ulaşmaktadır. Birçok kişinin TL. dolar ve mark hesaplarının incelenmesi müteaddit kredi kartları hesaplarının y ne TL. dolar ve mark olarak takibi gerekmektedir.

Kapsalı vergi ve diğer işlem incelemelerinin yıllarca yapılmamış oluşu ilgi çekicidir.

Kumarhanelerin gelirini azaltmak için önce masraflar gösterilmemiş, yatak, yemek ve diğer ikramlar Topal'ın mutemedi kişilere ait kredi kartları ile karşılanmıştır. Vergi vs. minimize edilerek farklı yerlerdeki muhasebe kayıtlarıyla sistem şirketin lehine çalıştırılmıştır. Tuzim Bakanlığı'nın yaptığı incelemelerde bazı oyun makine ve teçhizatının illegal yollardan elde edildiğini gösterir bilgiler derlenmişse de hiçbir işlem yapılamamıştır.

Emperyal şirketi Kıbrıs'ta ve Azerbaycan'da da etkili olmuştur.

Bakü'de yaptırılan konukevinin yapımındaki finansman sıkıntısı üzerine inşaatın otel olarak tamamlanması, otele bitişik bir kumarhane yapılması kararlaştırılarak işletmeciliği Emperyal üstlenmiştir. Topal bu proje için 8 milyon dolar harcamıştır.

Bu projeyi gerçekleştiren Cumhurbaşkanının oğlu İlhan Aliyev'dir. Kendisinin Topal'a 500.000 dolar kumar borcu ve otelin gizli ortağı olduğu iddiaları da öne sürülmektedir.

Topal'ın Kıbrıs'taki kumarhaneyi büyüttüğü ve gelecekteki talebi karşılamak üzere büyük bir yatırım yaptığı da ifade edilmektedir.

Türkmenistan ise adeta Emperyal tarafından işgal edilmiş gibidir.

Emperyal, Türkmenistan'da iki adet beş yıldızlı otel, büyük bir iş merkezi ve poliklinik işletmesini üstlenmiştir. Aşkabat merkezindeki beş yıldızlı Grand Türkmen Oteli on beş yıllığına 15 milyon dolar karşılığı kiralanmış ve ilk kumarhane açılmıştır.

Akaltın Oteli yanındaki kumarhane Topal'ın en büyük rakibi Sudi Özkan tarafından yaptırılmışsa da, mevcut mukavelelere rağmen Özkan dışlanmış, kumarhane 1996 yılında 22 milyon dolar karşılığında Emperyal'e satılmıştır.

Emperyal kısa bir zaman içinde Türkmenistan'da pek çok iş ve işletmeye sahip olmuş, Başbakan Yardımcısı Gurbanmurodov'un tabiriyle "Türkmenistanın Sosyal Programının icracısı" durumuna gelmiştir.

İlgi çekici olan husus; Grand Türkmen Otel, Türk Eximbank kanalı ve kerdesi ile finanse edilmiş, ayrıca Türkmenistan'a açılan 75 milyon dolarlık kredi içerisinden 10.6 milyon dolarlık ödeme Ak Altın Oteli'nin yapımındaki malzemeler için kullanılmış ve dolayısıyla Emperyal firmasının iş ve işlemlerini geliştirecek bir uygulamaya konu olmuştur.

Emperyal borcunu Türkmenistan'a ödemediği için Türkmenistan kredisi de ertelenmiş, neticede Eximbank açıkça - ve ancak araştırıldığında ortaya çıkacak şekilde - Emperyal'i finanse etmiştir.

Türkmenistan'ın en üst düzey yetkilileri İstanbul'da ağırlanmış, kişisel ilişkiler kurulmuş, hediyeler verilmiş ve Emperyal Türkmenistan'a açıkça ve tam olarak yerleşmiştir.

Topal'ın Türkmenistan'da işlettiği otellerin kredisini temin eden Türk Eximbank dosyalarını inceleyen Başbakanlık Müfettişi, kredilerin veriliş usulü bakımından mevzuatta aykırılık tespit etmemiştir. Ancak Başbakanlık Müfettişi ilgi çekici diğer tespitlerine de yer vermektedir.

"Dikkati çeken diğer bir husus ise, kredi borcu ertelemelerinin şeklidir. İlk ertelemede, Türkmenistn tarafından gelen yazılı bir istem bulunmamakta, aksine Bankanın bu yönde birgörüşme istemine ilişkin mesajı mevcut bulunmaktadır.

İkinci ertelemede ise Türkmenistan'ın sadece 75 milyon dolalık bölüm ile ilgili bir yazılı istemi bulunmakta olup, Banka Yönetim Kurulu bu istemi 75 milyon doların üzerine 16 milyon dolarlık kredi miktarını da ekleyerek 91 milyon dolar üzerinden uygulamıştır.

Diğer taraftan Ak - Altın Oteli'nin 1994 yılının 10. ayında, Grand Türkmen Otelinin ise 1995 yılının 6. ayında açıldığı ifade edilmekle birlikte, her ikisinin işletilmesinin de daha sonra Emperyal turizm ve Otelcilik A.Ş.'ye verildiği anlaşılmaktadır... Ayrıca işletme sözleşmelerinde işletmecinin Türkmenistan dışına para çıkarması konusunda, malikin sağlayacağı kolaylık yönündeki maddeler de dikkati çekmiştir. Ak - Altın Oteli'nin yönetim ve işletilmesi ile ilgili sözleşmede

yer alan, tarafların gizliliği bozmasının akdin iptal nedeni sayılmış olması da bir o kadar dikkat çekicidir.

Bütün bu hususların dışında; Grand Türkmen Oteli'nin renovasyonunu gerçekleştiren Mensel JV'nin (Metiş, Nurol, Yüksel ortaklığı) Yönetim Kurulu Üyelerinden Güven Sazak ile Abdullah Çatlı'nın ortağı olduğu Baysa Şirketi kurucularından (Meclis Susurluk Araştırma Komisyonu Raporu'nda, Baysa şirketinin kurucuları, T. Ticaret Sicili Gazetesi'nin 2.10.1992 tarih, 3127 sayılı nüshasında yayınlanan İstanbul 1. Ticaret Mahkemesi'nin 24.9.1992 tarih, E. 1992 / 3924, K: 1992 / 3674 sayılı kararına göre, Ant Güven Sazak, Ahmet Baydar, Silva Sazak, Mine Baydar ve Alper Baydar olarak görülmektedir) bazılarının soyadlarının aynı olması da ilgi çekici bulunmuştur.

Yüksel A.Ş.'nin ortağı olduğu Ay - Sel Şirketi'nin, diğer Türki Cumhuriyetlerinde yatırımlar yaptığı, Eximbank'tan temin edilen listelerde görülmektedir."

Çatlı'nın Güven Sazak'ın çiftliğine gittiğine, ilgili bölümde temas edilecektir.

Burada ilgi çekici bir husus daha vardır; Otellerin inşaatı veya yenilenmesi için kullanılan kredi ertelemelerinde Emperyal Şirketi devreye girmiş ve Eximbank'a muhatap olmuştur.

Yurtdışında iş yapan bir Türk firmasının o ülke ile ilgili bir konuyu Türk makamları nezdinde takibinde bir yanlışlık olduğu iddia edilemez. Ancak Türkmen tarafının 1997 tarihli ve kabul edilmeyen yeni erteleme müracatındaki ifadeler gerçek borçlunun Emperyol olduğunu ispat etmektedir. (Ek: 3)

Ek: (3)'ün ikinci sayfası, Granda Türkmen Hotel projesinin 'Constructed by the Emperial Otelcilik ve Turizm ve Ticaret A.Ş.' olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla Mensel JV ile Emperyal ilişkisi araştırılmaya değer görülmektedir.

Başbakanlık Müfettişi, ertelemeler sebebiyle Garanti Bankası'na - teminat mektubu sebebiyle - yapılmış ödemeler ve Eximbank zararının oluşması ihtimalini de gündeme getirmektedir.

Ak - Altın Otelini yapan Üçgen A.Ş.'nin bir inşaat mühendisi ise tanıdık bir soyadı taşımaktadır: Emrah Tinar.

Devlet Bakanı Ekrem Ceyhun'un kredi için Eximbank'a talimat verdiği tarihten itibaren ilişkilerin ve belirlenen bu hususların kapsamlı bir soruşturmaya ihtiyaç gösterdiği düşünülmektedir.

Önemli olan husus şudur; Türkmenistan doğal gaz ve petrol projelerine Emperyal de müdahil olacak konuma gelmiş ve Türkmen yetkililer vasıtasıyla etkili olmaya başlamıştır.

.....

Ömer Lütfü Topal'ın öldürülmesi geniş yankılar bulmuş özellikle Susurluk kazasından sonra daha da önem kazanmıştır.

Bu konu Yargıda görülmekte olan bir dava olduğu için çalışmalarımız esnasında irdelenmemiştir. Ancak Topal'la ilgili olarak yapılan

bazı ilgi çekici tespitler vardır ve bunların bu raporda yer almasının zaruri olduğu düşünülmektedir.

Topal, tombalacılıktan ve uyuşturucu kaçakçılığından, Fındıkzadeli Ömer lakabından inanılmaz bir güç ve servet sahibi olmayı başaran ilginç bir kişiliktir.

Günlük 3 milyon doları aşan net gelirine, öldürttüğü, zarar verdiği çok sayıda insana rağmen koruma bulundurmayan, adamları tarafından hiçbir şekilde korunmayan bir evde oturan, özel şoför kullanmayan, karısının veya kendisinin kullandığı arabayla seyahat eden, zırhlı bir araca binmeyi reddeden bir kişidir Topal. Tripleks bir köşk - evde oturmasına ve dünyanın her yeriyle haberleşmesine rağmen ev'inde tek bir telefon hattı vardır. Eşinin cep telefonunu hiçbir şekilde kullanmadığı da bilinmektedir.

İmam nikahıyla yaşadığı genç eşi Hilal hanımla 7 yıllık birlikteliği olmuştur. Sosyal hayatı, karısının kullandığı bir araçla gittiği Pazar yemekleridir. Eşini iş hayatına asla sokmamış, iş hayatındaki zalimliği, evde karısı ve çocuklarıyla şakalaşan munis bir insana dönüşmektedir. Evde silah bile yoktur. Ölümünden kısa bir süre önce çelik yelek ve yatak odasındaki dolabın üzerine gizlediği bir tabanca edinmiş, ancak her ikisini de kullanmamış ve taşımamıştır.

Yemeklerini sürekli olarak evinde yemiş, (10) öldürüldüğü gece, evine geceyarısı civarında dönecek olmasına rağmen, masanın hazır tutulmasını, ancak kayınvalidesinin kendisini beklemeyip yatmasını, ahçıbaşına hazırlatacağı yiyecekleri evinde yiyeceğini söylemiştir. Eşinin akşam yemeği organizasyonunu ise Hilal hanım, yattığı hastane odasında kendisiyle sürekli haberleşerek yapmıştır. İlgi çekici olan husus. Ömer Lütfü Topal'ın mayıs ayından itibaren içinde olduğu stresli durumun Temmuz ayında giderek yoğunlaşması ve 27 Temmuzda doğum yapması yakınlaşmış eşini adeta zorla hastaneye yatırmasıdır.

Topal'ınöldürülmesinin birçok sebebi olabilir. Ancak hiçbir gerekçe insanların Topal'a kendisini öldürmek üzere yaklaşmalarına imkân vermemiştir.

Cinayetten sonra Ankara'da bir polis yetkilisinin "adım gibi eminim bu onların işi" diyerek Çatlı ve bir grup Özel Harekatçıyı hedef aldığı, İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde gözetim altına alınan polislerden birinin konuşma esnasında, "Bize vatan için hedef gösterdiler. Sonra bizim hedeflerimizle kendileri salonlarda kadeh tokuşturdular. İlk defa kendi başımıza bir iş yaptık onu da yüzümüze gözümüze bulaştırdık" dediği ve İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün MİT'ten tek sayfalık bir not aldıktan sonra telefon irtibatları üzerine teknik bir

(10) Sadece Bodrum'da Hikmet Babataş'ın öldürüldüğü gece Antalya'daki herkesin içinde oturmuş yemek yiyerek içki içmiştir.

çalışma yaptığı bilgisi ile birleştirildiğinde Topal olayına kısmi bir açıklık getirilebildiği ortaya çıkmaktadır. Ancak bunların hiçbiri yargı için yeterli delil olmamaktadır. Koli bandına sarılı şarjör üzerinde Çatlı'nın parmak izinin çıkmasına rağmen kendisinin ölümü olayı karanlığa sokmaktadır.

Sarıyer Cumhuriyet Başsavcılığınca kullanılan aşağıdaki tablo, sanıkların Topal'ın ölüm saatindeki irtibatlarını ve yerlerini belirten kapsamlı bir çalışmanın özetidir. (Detaylar Ek: 4 dedir)

ŞAHISLAR	A. ÇATLI	A.F. BİR	H. KIRCI	O. YORULMAZ	E. ERSOY	A. ÇARKIN
A. ÇATLI (Beylerbeyi, Levent, Okmeydanı, Laleli arasında seyir halinde)		1 Kez		1 Kez	1 Kez	
A. F. BİR (Taksim)						
H. KIRCI (Ö. L. TOPAL'ı takip ederek Yeşilyurt, Kasımpaşa, Taksim, Beşiktaş, Çeliktepe, Sarıyer, Olay yeri-Yeniköy)	2 Kez			10 Kez		
O. YORULMAZ (Olay yeri-Yeniköy)	3 Kez		2 Kez		1 Kez	2 Kez
E. ERSOY (Olay yeri-Yeniköy)	1 Kez			3 Kez		
A. ÇARKIN (Olay yeri-Yeniköy)						

Bu konuda İstanbul Emniyet Müdürü Kemal Yazıcıoğlu'nun sergilediği tavır, Çankaya'da Cumhurbaşkanı'nın başkanlığında yapılan liderler zirve toplantısında en açık kelimelerle tenkit edilmiştir. Bu sebeple kendisine bu çalışma kapsamında yer verilmemiştir.

Polislerin sorgulanmadan Genel Müdürlük tarafından Ankara'ya alınması konusuna ise bir İstanbul Emniyet yetkilisi tarafından açıklık getirilmiş ve - "Polisleri Ankara almadı. Yöneticilerimiz korktu ve biz onları Ankara istedi diyerek başımızdan attık" demiştir. Gerçekten Kemal Yazıcıoğlu'nun hesabı sonradan değişmiş, Ankara'ya haber verince bakanlık ve Genel Müdürlük polisleri istemiş ve İstanbul Emniyeti bir dertten kurtulmuştur. Çünkü polisler 'alındıktan' sonra Emniyet Müdürü Makamına gelmemiş, gece 22:00'ye kadar bir sorgulama yapılmamış, Müdür Muavinleri de odalarından çıkmamıştır. Gece 22:00'den sonra Emniyet boşaltılmış ve ilgililer istirahate gitmişlerdir. Bu saatten sonra bir sorgu olup olmadığını da Yazıcıoğlu bilebilir.

Topal'ın öldürülmesiyle ilgili pek çok iddia vardır. Birinci eşinden olma çocukları Murat ve Elif'in babalarının ölümünden en büyük yararı sağladıkları şüphesizdir. Ama genel kanaat Topal'ın böylesine bir tehditle kolayca başedeceği şeklindedir.

PKK'ya yardım eden kürt işadamları listesi oluşturulduğu ve listeden çıkabilmek için haraç ödediği ancak para konusunda çıkan anlaşmazlık sebebiyle öldürüldüğü de iddia edilmiştir.

Topal'ın namaz kılan ve oruç tutan bir kişi olduğu, mazbut bir aile hayatı bulunduğu ve kürt ayırımcı ve teröristlerle işbirliği yapmadığı yaygın bir bilgidir. Bu iddialar gündeme gelmişse de konunun Topal'dan haraç almak ve külliyetli miktarda para sızdırmak amacına yönelik olduğu bilinmektedir. Üstelik büyük haraçlar ödeyen Topal'ın bu şekilde öldürülmesi tavuğun kesilmesi anlamına geleceğinden buna ihtiyaç olmadığı şüphesizdir.

Bir diğer iddia, Kıbrıs'ta açılacak gazinoyla ilgilidir. Çatlı, A. Fevzi Bir ve Sami Hoştan Emperyal'in gayri resmi ortağı olmuşlar, ancak Kıbrıs kumarhanesi için gerekli finansmanı sağlayamamışlardır. Topal da kendilerine hisse vermeyi reddedince bu ortaklar Özel Tim Polisleriyle eylemi gerçekleştirmişlerdir. Ancak bu iddia da tutarlı görünmemekte taraflar bu ölümden yarar sağlayamamaktadırlar. İmparatorluk Murat ve Elif Topal'a, Hilal hanıma intikal etmektedir.

Başka iddialar da ileri sürülmektedir. Murat ve Elif Topal'ın Çatlı'ya 535.000 dolar ödedikleri, Emperyal Gazinolarına ait hesaptan ve Garanti Bankasına ait 012157 nolu çek tanzim edildiği ,vadesinden bir gün önce Çatlı'nın bir yakınına elden ödeme yapıldığı da belli olmuştur.

Bu ödeme cinayetin maddi bir anlaşmazlıktan işlendiğinin delili olamaz. Topal'ı öldürmenin taşeronluk ücreti de olamaz. Ölümden iki ay sonra yapılan bu ödemenin bir başka gerekçesi olması gerekir.

Topal'ın ölümünden sonra eşi Hilal hanıma 105 milyon dolarlık bir borç toplamı gösterildiği basında da yer almıştır. (Ek: 5)

Gerçekten bazı tefecilere dahi borçlandığı ve Topal'ın zaman zaman inanılmaz şekilde nakit para sıkıntısı çektiği, 1995 yılından itibaren bu sıkıntının arttığı, önceleri bankalardan borç aldığı ve Necati Kurmel'in kendisine kefil olduğu bilinmektedir. Sonraları ve 1996'da zaman zaman para sıkıntısının had safhaya ulaştığı ve Topal'ın evine 50 milyon TL. bırakamadığı günlerin geldiği anlatılmaktadır. (Hesap Uzmanlarının aldığı ifadeler iddiaları teyit etmektedir.)

Günlük 3 milyon doları aşan gelir; yeni yatırımlara, gayrimenkul alımına, yurtdışına külliyetli meblağların kaçırılmasına elbette yetmemektedir.

Turizm Bakanlığı'nın memurlarından başlayan yurtdışında Aliyev'e, Niyazov'a ulaşan bir haraç zinciri çok geniş bir camiayı kapmaktadır. (11)

Siyasi irtibatlarını geliştirmek için de çok para harcamıştır. Hatta bu irtibatlar bir siyasi partiye ve liderine cephe almasına kadar varmıştır. Topal'ı Sipahi Ocağına götürüp hakim ve savcılarla samimiyetini de ispat eden bir milletvekili adayı, Rize'de Mesut Yılmaz'ı seçtirmeyecek kadar güçlü olmak için Topal'ın yoğun para desteğine mazhar olmuştur.

Topal'ın kullandığı bazı telefon numaralarıyla ilgli olarak ve kalın bir kitap halini alan bir çalışma yaptırılmıştır. İlgi çekici sonuçları gösterir özet şemalar (Ek: 6)'dadır.

Topal 1996 yılı içinde DYP Genel Merkezine ait 419 23 63 ve 417 87 49 nolu telefonları bilmekte ve kullanmaktadır. DYP İstanbul İl Yönetimine ait 213 28 27 numarayı ve nedense Rize İl Başkanlığına ait 464 - 213 28 27 numaralı telefonları da bilmekte ve kullanmaktadır.

Topal'ın en sık görüştüğü kişi ortağı Sami Hoştan'dır. Hakim Akman Akyürek'te aynı numaradan Sami Hoştan'la irtibatlıdır.

Sami Hoştan incelenen tek bir telefon numarasından 7 ayda ve 1996 yılında Albay Veli Küçük'le 34 kere, Abdullah Çatlı ile 13, korkut Eken'le 6 kere görüşmüştür.

Mayıs 1996'da Mehmet Ağar'ın Adalet Bakanı olduğu dönemde ani bir haber ortalığı karıştırmıştır. İddialara göre Mehmet Ağar, Topal hakkında kürtçülük dosyası açtırmış ve gereği için emir vermiştir. Tıpkı Orhan Taşanlar'ın İstanbul Emniyet Müdürlüğüne atandıktan sonra TV'ye çıkıp "buraya kafa koparmaya geldim" dediği tarih-

(11) Aldığı kredilerin karşılığında Demirbank Zeytinburnu Şubesine 145 milyar, Toprakbank Merkez Şubesine 100 milyar, Şekerbank İstanbul Şubesine 270 milyar, Yurtbank Merkez Şubesine 1 trilyon TL gayrimenkul ipoteği veren Topal varlık içinde yokluk çekmektedir.

te, İstanbul'da bazı kirli iş sahiplerinin Emniyete götürülüp tartaklanması üzerine Topal önce Sedat Demir'e ulaşmış ve polisteki yeni ekiple irtibatlanmış olduğu gibi, bu defa da çok daha üst seviyede koruyucular aramıştır. Fatura da o nisbette yüksek olmuştur. (Topal'ın Orhan Taşanlar'a 250 milyar TL.'lık hediye gönderdiği fakat reddedildiği söylentisi kendi muhitinde panik yaşanmasına yol açmıştır.)

Topal'ın kendini korumak saikiyle ilk önce siyasi kişilere ulaşarak dosyasını kontrol ettirdiği ve korkmasını gerektirecek bir husus olmadığına inandırıldığı anlaşılmaktadır. Hatta bu arada bazı Özel Tim mensuplarıyla görüştüğü ve o cenahtan da uygun reaksiyonlar aldığı iddia edilmektedir. Mayıs 1996'da başlayan tedirginlik aynı ay içinde son bulmuş ve etrafına "adını listeden çıkarttığını" nakletmiştir. Bütün bu ilişkilerin çok önemli bağış ve ödemelere yol açtığı da ifade edilmektedir.

Ancak Haziran ayında tedirginlik avdet etmiş ve Temmuz'da Topal'ın gerginliği had safhaya ulaşmıştır.

Bu arada Ankara'dan 17 milyon dolar talep edilmiş, Topal bu paranın toplanması için mehil istemiştir. Olayı nakleden kişi "Karşı taraf mal mı vermişti ki süre tanımayı uygun görmesin. Bu süre verildi, para ödendi ancak PARA YERİNE ULAŞMADI. ÖDEME YAPILAN MUTEMET KİŞİLER, 17 MİLYON DOLAR İÇİN TOPAL'I ÖLDÜRMEYE KARAR VERDİLER" demiş ve olayın bu sektörde bu şekilde yorumlanmakta olduğunu nakletmiştir.

Ömer Lütfü Topal hakkında ifade edilmesi gereken çok önemli bir husus vardır.

Emniyet ve MİT ilgilileri Ülkemizde Amerikanvari Mafya Teşkilatı olmadığı, bazı kabadayıların etraflarına topladıkları 10 - 20 - 40 - 50 kişi ile çeteleştikleri, rüşvet vererek, zor kullanarak, devletin ilgili kurumlarının bilgisi dahilinde pek çok kanunsuz iş yaptıkları, etkili bir hükümet, hatta cesur - atak ve namuslu bir mahalli yöneticiyle o bölgeyi terk etmek zorunda kaldıkları hususunda hem fikirdiler. En önemlisi bu çetelerle ilgili olarak her türlü bilgi mevcut olduğundan kendilerini tasfiye etmek her zaman için kolaydır.

Ancak devletle bütünleşmiş, devletin ilgili kurumlarına entegre olmuş, mahallinde Valiyi, Emniyet Müdürünü, Mecliste ve hükümette yeterince üyeyi kendisine bağlamış ve bu kişilere adeta emir verebilir duruma gelmiş bir yapılanma mevcut değildir. Bu konuda ve Cumhuriyet tarihi boyunca en önemli mesafeyi katetmiş kişi Ömer Lütfü Topal'dır.

Eğer öldürülmeseydi ülkenin en etkili ilişkileri içinde, istediği yere ve makama nüfuz edebilme imkanını bulacak ve birkaç yıl sonra da gerçek manada dokunulmazlığa kavuşacaktı. Bu noktada ilgili her uzman fikir birliği içinde görünmüştür.

Topal, kirli geçmişine rağmen bir süre sonra Kumarhaneleri tasfiye etmek ve saygın bir işadamı olmak için stratejik bir karar verebil-

me becerisini de göstermiş, Türkmenistan'ı, oradan elde ettiği Diplomatik pasaportun da gösterdiği gibi rezerv ülke olarak seçmiş, kendini birçok açıdan geleceği hazırlayabilmiştir. Sadece kazandığı paranın büyüklüğü, Kıbrıs'ta ve Antalya'da ağırladığı bunca devlet büyüğüne ve elinin açıklığına rağmen kendi sonunu getirmesine mani olamamıştır.

Haraç vermekten nefret etmesine rağmen, sadece yetkililer değil, onların adamları, korumaları, adamların adamları da Topal'ın paralarına ortak olmuşlardır. Şayanı şükrandır ki gelişmeler Topal'ın hedeflediği noktaya uzanmasını engellemiştir. Ancak bu durum, devletin çetelerle irtibatı noktasındaki üzüntü verici tespitleri yok etmeye yetmemiştir.

Zaten işlerin bu karmaşık yapısı, devlet kurumlarının içine girdiği laubalilik, gevşeklik ve ciddiyetsizlikten kaynaklanmaktadır. Sağcı ve solcuların, sivilin, üniformalının, doğruyla eğrinin bu kadar ve bir noktada buluşmasının hikmeti de bu kargaşanın yarattığı verimli fakat kirli faaliyet alanlarını ortaya çıkarmasındandır.

Bu noktada yetkililer de olayları engellememiş hatta teşvik etmiştir. Ülke içinde cereyan edenler Susurluk kazasına kadar kamuoyundan gizlenebilmiş, bu arada yurtdışına açılmalar başlamıştır.

MEHMET ALİ YAPRAK VE KAÇIRILMASI

Topal'ın öldürülmesiyle ilgili olarak Park Holding, Havaş ihalesi, Turgay Ciner'in servetinin kaynakları, Topal'ın Havaş ihalesine Park Holding arkasına gizlenerek ve gizli ortak olarak katıldığı ve Holding'in gizli ve kirli işlerinin bulunduğu iddialarıyla da çeşitli yorumlar getirilmeye çalışılmaktadır.

Ancak Topal'ın öldürülmesi ile Gaziantep'te Mehmet Ali Yaprak'ın kaçırılmasıyla gelişen olaylar arasında irtibat vardır.

Mehmet Ali Yaprak bir iş adamıdır. Radyo ve TV.si ve şirketleri vardır. Gerçekte ise fevkalade güçlü bir çete reisidir.

Yaprak Holding'e ait bilgiler ilişikte sunulmaktadır.

Captagon'un dağıtımının ise Hidayet Turizm tarafından yapıldığı anlaşılmaktadır.

Mehmet Ali Yaprak gibi güçlü bir reisin kaçırılması kolay ve herhangi bir çetenin üstesinden gelebileceği bir iş değildir.

30 Kasım 1997 tarihli toplantıda MİT ve Yaprak grubu ilişkilerine atıf yapılmış daha önce de Eymür - Haluk Koral görüşmeleri nakledilmişti.

Mehmet Ali Yaprak olayı ile ilgili olarak MİT'in takdimi aşağıdadır.

"Mehmet Ali Yaprak 24 Aralık 1995 seçimlerinden önce seçim masrafları olarak Mehmet Ağar'a dolayısıyla DYP'ne 500 milyar lira yardımda bulunmuş, konuyu bilen Özel Harekat Daire Başkanı İbrahim Şahin de bilahare aynı şahıstan 100 milyar lira rüşvet almıştır. M. A. Yaprak Gaziantep'deki Yaprak TV ve Hidayet Turizm Firması'nın sahibi olup, esas gelirini Suriye ve Suudi Arabistan bağlantılı uyuşturucu ticaretinden sağlamaktadır.

M. A. Yaprak'ın seçimlerden önce Mehmet Ağar ve İbrahim Şahin'e verdiği paralardan haberdar olan Abdullah Çatlı, adıgeçenden kendilerinin de para almaları için Ercan (Ersoy) ve Ayhan isimli polis memurlarının da aralarında bulunduğu bir ekibe M. A. Yaprak'ı kaçırtmış, olayda 6 - 7 şahıs polis maskesiyle görev almıştır. M. A. Yaprak'ın evi ve işyeri ile ilgili istihbarat, Abdullah Çatlı'nın isteği doğrultusunda, Gaziantep'te halı saha işleten ve Mehmet Ali Yaprak'la geçmişten sorunları bulunan Ülkücü görüşe mensup Yahya... adlı şahsa

verilen talimatla temin edilmiş ve anılan ile yapılacak pazarlık sırasında olayın videoya kaydedilmesi planlanmıştır. Kaçırılma olayını erken saatlerde gerçekleştiren şahıslar, M. A. Yaprak'ı Siverek'e götürmüşlerdir. Olayın polise intikalini müteakip, olayın istihbaratını yapan Yahya (Efe) adlı şahsın kardeşi, polis tarafından Gaziantep'te gözaltına alınmıştır.

Bunun yanı sıra, söz konusu olayla ilgili olarak Mehmet Eymür tarafından;

"Gaziantep'li Mehmet Ali Yaprak'ın kaçırılmasından sonra, Gaziantep'te ikamet eden Haluk Koral isimli bir tanıdığının telefonla kendisini arayarak, kaçırılan Gaziantep'li zengin işadamının yakın tanıdığı olduğunu belirterek yardım istediğini,

Adıgeçene (H. Koral) "direkt bir yardımının olamayacağını, ayrıca kaçırılan şahıs hakkında da müsbet şeyler söylenmediğini, ancak M. Ali Yaprak'ın Abdullah Çatlı tarafından kaçırıldığına dair bir duyum alındığını, adıgeçenin Siverek'e götürüldüğünün söylendiğini, bu nedenle Bucak'larla görüşmesinin yararlı olabileceğinin" belirtildiğini,

Bir süre sonra H. Koral'ın tekrar kendisini (M. Eymür) arayarak, M. A. Yaprak'ın serbest bırakıldığını söylenenlerin doğru çıktığını bildirdiğini,

Olaydan bir müddet sonra Operasyon Başkanlığı'dna bir personelin gelerek, "eski elemanlarımızdan Müfit Sement'in isminin de kaçırılma olayına karıştırıldığını, Müfit'in bize bilgi getirmek için olay tarihinde Gaziantep'e gittiğini, olayda aktif rol almadığını bildirdiğini, Abdullah Çatlı'nın kendisinden (M. Sement) video kamerasını alıp Gaziantep'e gelmesini istediğini, Gaziantep gittiğinde kaçırılma olayının gidişinden önce olduğunu öğrendiğini, bu nedenle aynı gün İstanbul'a geri döndüğünü" ifade ettiğini,

Bu bilgiler üzerine H. Koral'la temasa geçilerek ilk görüşmede verilen bilgilerin M. Sement'ten alındığını, bu nedenle yardımcı olan anılan şahsı olayın içine katmamalarının yararlı olacağını söylediğini, H. Koral'ın da bunu kabul ettiğini,

15.02.1997 tarihinde ise personelimiz yeni öğrendiği hususlarla ilgili olarak yaptığı açıklamada; "M. Sement'in olaya anlattığından daha fazla girdiğini, Siverek'e gidip M. A. Yaprak'ın sorgulanması sırasında videoya kaydettiğini, ayrıca M. A. Yaprak'ın iki kez kaçırıldığını, ilk kaçırmaya İbrahim Şahin'in ekibi ile Cengiz Cömert (Geçmiş dönemde bilgilerinden istifade edilmiştir) ve Hasan Aydostlu'nun (İngitere'de Nafız Bostancı işine karışan ve geçmiş dönemde Muğla'da bilgilerinden istifade edilen) da katıldığını, Cengiz Cömert'in kaçıran gruba, M. Eymür'ün de işin içinde olduğunu söyleyerek M. A. Yaprak'tan gasp edilen paradan namına para aldığını, olayın polisler arasında da böyle bilindiğini söylediği,"

hususları iddia edilmiştir.

Bu anlatımda çeşitli yanlışlar ve olayı farklı mecraya götüren ifade-

ler vardır. Yaprak, Hidayet Turizm'in sahibi değildir. Yaprak'ın kaçırılmasını Hidayet Turizm ilgililerinin organize ettiği, hedefin, Captagon imalathanesinin yerini öğrenmek ve orijinal captagon'un içine ilave edilen ve Hacının malı olarak Arap aleminde meşhur olan uyuşturucunun formülünü zorla almak olduğu bilinmektedir.

Kaçırma olayını Çatlı'nın bir grup polisle organize ettiği, Yaprak'tan serbest bırakılma karşılığı 1 - 2 milyon Mark alındığı, aslında Hidayet Turizm'in 10 milyon Mark ödediği, fakat bu miktardan kaçıranların haberdar olmadığı ve pay alamadıkları, gerçek ödemenin miktarının öğrenilmesi - duyulması üzerine Çatlı ve ekibinin Ankara ile ilişkilerinin bozulduğu hatta koptuğu iddia edilmektedir.

Bu durum karşısında polislerin ve Çatlı'nın Yaprak'ı ikinci kere kaçırdıkları, konuşturdukları, konuşmaları videoya kaydettikleri, bandın bir suretinin Bucak'lara, bir suretinin Mehmet Eymür'e (Mütfit Sement vasıtasıyla) teslim edildiği, orijinal bandın ise Ankara'yla yapılan pazarlık sonucu imha edildiği de iddialar arasındadır.

Haluk Koral'ın Eymür'ü aradığı ve yardım istediği de doğru değildir. Eymür Müfit Sement'i kurtarmak için devreye girmiş, yüzleştirme yapılması, araçta bulunan parmak izinin Sement'e ait olması sebebiyle olayın kapatılması yönünde gayret sarfetmiştir.

İkinci kaçırma olayının, Ankara'nın bilgisi ve tasvibi dışında olması, polisin sert reaksiyonunu çekmesi üzerine Eymür, Sement'ın adının ortaya çıkmaması için Yaprak grubunun etkili isimlerinden Haluk Koral'la temasa geçmiştir.

Netice'de savcının 'yüzleştirme' kararı da uygulanmamış, tarafların olayın büyümemesi, kendi hesaplarını kendilerinin zaman içinde görme arzusu ile kapatılmıştır.

Başbakanlık, Gaziantep Savcısı'nın işlemlerindeki eksikliği Adalet Bakanlığı'na Ocak 1997'de bildirmiş olmasına rağmen Eylül 1997'deki tekit yazımıza kadar Bakanlık, eski Bakan Şevket Kazan'ın talimatına rağmen harekete geçmemiştir.

Bu kısa takdim, Devlet ilgili ve yetkililerinin uyuşturucu konusunu, kaçakçılığı, kirli parayı, Devletin tahribi pahasına nasıl ele aldıklarını gösteren ilgi çekici bir örnektir.

Bu arada saygın bir kuruluş olan MİT'in eski mensuplarının (Müfit Sement, Hasan Aydostlu) gibi şahısların nasıl bir ilişki içinde oldukları, yine saygın bir kuruluş olan Emniyet Teşkilatı'nın uyuşturucu imalatını durdurmak değil, diğer uyuşturucu tacirlerinin hizmetine girdiğini göteren acı bir örnek olduğu belirtilmelidir.

Kaçıran grupların her defasında işin içinden sıyrılabilmeleri ancak bu ilişkilerle mümkün olabilirdi.

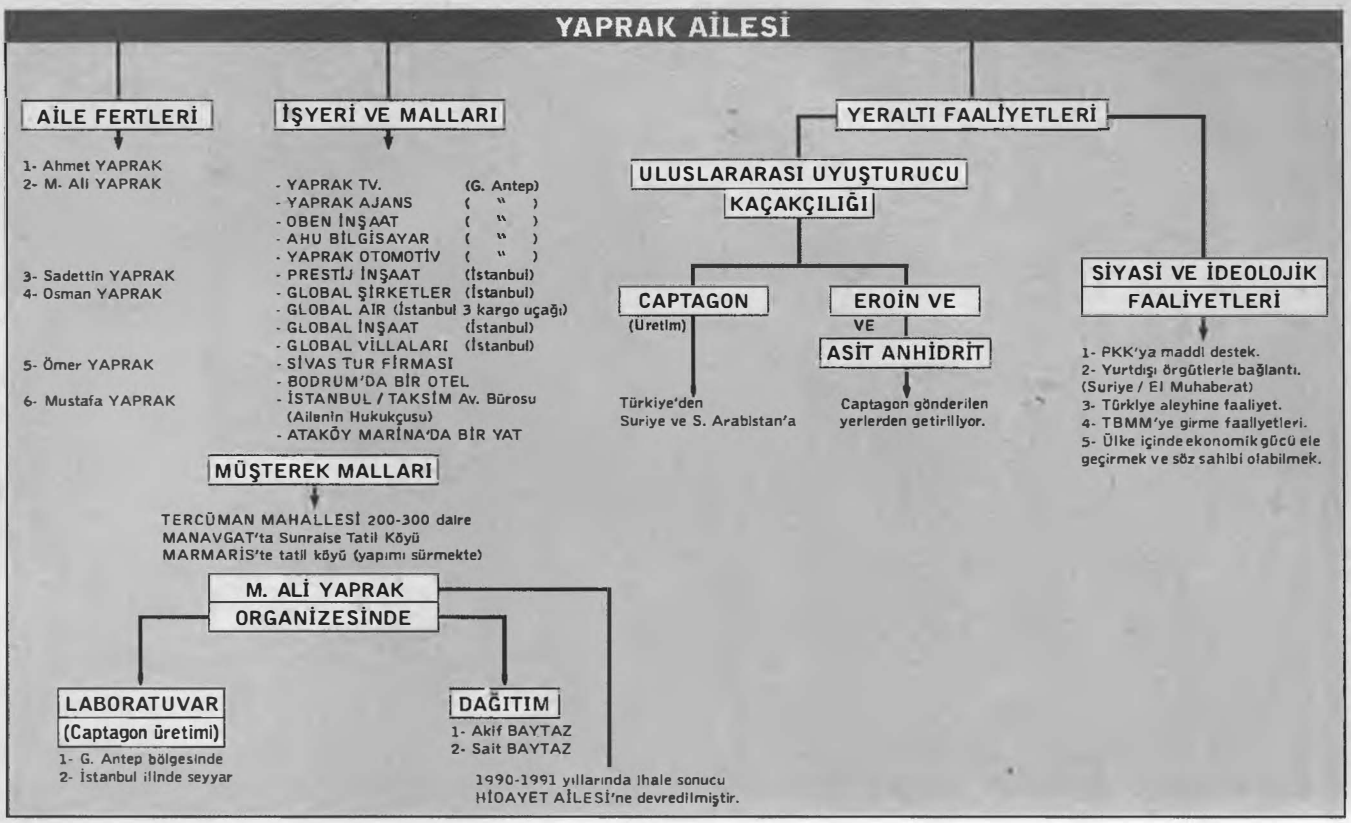
Her iki kaçırma olayında güvenli bölge olan Bucakların kontrolündeki topraklara gidilmesi, üzerinde durulması gereken bir noktadır.

Osmanlı döneminin Beylerbeyliği ünvanı kullanılmıyorsa da Aşiret beyliğinin devam ettiği ve Siverek yöresinin Devletin kontrolü-

nün dışına terkedildiği aşikardır.

Bu vesileyle ve durumun vehametini ortaya koymak üzere bir parantez açarak Yaprak ve Hidayet ailelerinin şemasını Sayın Başbakan'a takdim etmek ihtiyacı duyulmuştur.

Teknik olarak bu bilgilerin ek'te sunulması gerekirse de, yer altı dünyasının bu kara, kirli ve kanlı paradan beslenerek nasıl legalize olmaya gittiğinin delili sunulmak istenmektedir.

YAPRAK AİLESİ
AİLE FERTLERİ
1- Ahmet YAPRAK
2- M. Ali YAPRAK
3- Sadettin YAPRAK
4- Osman YAPRAK
5- Ömer YAPRAK
6- Mustafa YAPRAK
İŞYERİ VE MALLARI
- YAPRAK TV. (G. Antep)
- YAPRAK AJANS (")
- OBEN İNŞAAT (")
- AHU BİLGİSAYAR (")
- YAPRAK OTOMOTİV (")
- PRESTİJ İNŞAAT (İstanbul)
- GLOBAL ŞİRKETLER (İstanbul)
- GLOBAL AİR (İstanbul 3 kargo uçağı)
- GLOBAL İNŞAAT (İstanbul)
- GLOBAL VİLLALARI (İstanbul)
- SİVAS TUR FİRMASI
- BODRUM'DA BİR OTEL
- İSTANBUL / TAKSİM Av. Bürosu (Ailenin Hukukçusu)
- ATAKÖY MARİNA'DA BİR YAT
MÜŞTEREK MALLARI
TERCÜMAN MAHALLESİ 200-300 daire
MANAVGAT'ta Sunraise Tatil Köyü
MARMARİS'te tatil köyü (yapımı sürmekte)
M. ALİ YAPRAK ORGANİZESİNDE
LABORATUVAR (Captagon üretimi)
1- G. Antep bölgesinde
2- İstanbul ilinde seyyar
DAĞITIM
1- Akif BAYTAZ
2- Sait BAYTAZ
1990-1991 yıllarında ihale sonucu HİDAYET AİLESİ'ne devredilmiştir.
YERALTI FAALİYETLERİ
ULUSLARARASI UYUŞTURUCU KAÇAKÇILIĞI
CAPTAGON (Üretim)
Türkiye'den Suriye ve S. Arabistan'a
EROİN VE ASİT ANHİDRİT
Captagon gönderilen yerlerden getiriliyor.
SİYASİ VE İDEOLOJİK FAALİYETLERİ
1- PKK'ya maddi destek.
2- Yurtdışı örgütlerle bağlantı. (Suriye / El Muhaberat)
3- Türkiye aleyhine faaliyet.
4- TBMM'ye girme faaliyetleri.
5- Ülke içinde ekonomik gücü ele geçirmek ve söz sahibi olabilmek.

HİDAYET AİLESİ

AİLE FERTLERİ

1- Horik HİDAYET
2- Habip HİDAYET
3- Cemil HİDAYET
4- Abdulkadir HİDAYET
5- Ayhan HİDAYET
6- Mehmet HİDAYET
7- Nuri HİDAYET
8- Abdo HİDAYET

İŞYERİ VE MÜŞTEREK MALLAR

- HİDAYET TURİZM
- YESEMEK OTEL (G. Antep)
- OTEL (İstanbul/Laleli)
- ÇEŞME TURBAN (Abdo HİDAYET)
- CEMİL A.Ş. GARAJI (Kilis)
- NAS Firması (Kilis)

YERALTI FAALİYETLERİ

ULUSLARARASI UYUŞTURUCU KAÇAKÇILIĞI

CAPTAGON (Dağıtım)

Türkiye'den Suriye ve S. Arabistan'a

EROİN VE ASİT ANHİDRİT

Captagon gönderilen yerlerden getiriliyor.

SİYASİ VE İDEOLOJİK FAALİYETLERİ

1- PKK'ya maddi destek.
2- Yurtdışı örgütlerle bağlantı. (Suriye / El Muhaberat)
3- Türkiye aleyhine faaliyet.

AİLE İLE İLİŞKİLİ KİŞİLER

1- Abdulkadir ZOR (Kilis)
2- Rıfat CAN (Kilis)
3- Mehmet CAN (Kilis)
4- Ö. Faruk NİZAMOĞLU (Kilis)

Horik HİDAYET Organizesinde

İSTANBUL İrtibat

1- Kemal...
2- Habip...

TESLİM YERİ

1- Florya Siraz Mobilya önü
2- Avcılar İSMAR Süpermarket yanı garaj

KURYE

1- Abdulrezzak ZOR
2- Yusuf ÇELİK

DEPO

1- Kilis (Habip'in evi)
2- Suriye-Halep
3- Hatay Dörtyol'u geçince Erzin-Payan arasında HİDAYET Kamyon otopark adı altında garaj
4- Kömürler-İslahiye-Hatay güzergâhında bir kamyon garajının da olduğu (Duyum)

YURTDIŞI İRTİBAT

1- Suriye MUHABERAT
2- PKK örgütü

Şemanın açık izahı (Ek: 7)'de sunulmuştur. Ek bilgilerde milyonlarca dolarlık uyuşturucu geliri sağlayan bir sistemin kurulduğu açıkça görülecektir.

Sistem; MİT'teki ve Emniyetteki bilgilere rağmen çalışmaya devam etmektedir. Kaçakçıların devletten güçlü olamayacağı gerçeği karşısında, Devletin elinin kolunun nasıl bağlandığı araştırılmalı, soruşturulmalıdır.

.....

Mehmet Ali Yaprak olayının Ankara ve İstanbul guruplarının arasının açılmasında bir dönüm noktası olduğu iddiasına yer verilmişti. Bu anlaşmazlık 1996 yılında gurupların birbirinden uzaklaşmasına yol açmış veya yeni gelişmeler gurupların eski koordineli çalışmalarını zaten ortadan kaldırmıştır. Doksan altı yılı Çatlı'nın üzerindeki koruyucu örtünün incelmeye başladığı, OHAL Bölgesindeki başıboşluğun da kontrole alınmaya çalışıldığı, keza Ömer Lütfü Topal'ın tedirginliğinin arttığı bir dönemdir.

Mehmet Ağar'ın Milletvekili seçilmesi, daha aylar öncesinde bu hususun biliniyor olması, ne kadar nüfuz sahibi olursa olsun Vatan - Millet için yapılan işlerin koordinasyonunun zedelenmesine yol açmıştır.

Topal'ın öldürüldüğü dönem de işte bu oluşuma rastlamıştır.

68 - 69 - 70 - 71. SAYFALAR SANSÜRLENMİŞTİR.

BEHÇET CANTÜRK

Ermeni asıllı Behçet Cantürk'ün geçmişiyle ilgili kısa istihbarat bilgisi aşağıdadır.

Reşit - Hatun oğlu, 1950 Diyarbakır / Lice doğumlu olan adıgeçenin;

- 20.11.1975 tarihinde Lice bölgesinde meydana gelen deprem sonrasında devletin yöreye yeterli yardım yapmadığını ileri sürerek, halkı ayaklandırmaya çalışan Kürtçü şahıslardan olduğu,
- 1981 yılı itibarıyle Suriye'de bulunan Asala mensupları ile sıkı ilişkiler içerisinde bulunduğu,
- 16.06.1983 tarihinde İstanbul / Kapalıçarşı'da gerçekleştirilen Ermeni terör eylemini organize eden şahıslardan olduğu,
- Temmuz 1984 tarihi itibariyle sorgulanan şahsın; uyuşturucu madde faaliyetlerini DDKD (Türkiye Kürdistan Demokrat Partisinin yan kuruluşu) örgütü namın yaptığını ve bu örgütün üyesi olduğunu itiraf ettiğini,
- 1984 sonunda uyuşturucu madde kaçakçılığı suçundan tutuklandığı ve 1985 yılında beraat ettiği,
- 1990 yılında bazı Kürt aydınlarıyla birleşerek 'Ulusal Platform' adlı bir birlik oluşturdukları, bilahare Mezopotamya A.Ş. adlı bir şirketi kurdukları ve Mezopotamya isimli bir gazete yayınlamak üzere girişimde bulundukları,
- 1992 yılı itibariyle PKK'ya aktarılmak üzere uyuşturucu kaçakçılarından para toplanmasına aracılık yaptığı,
- Nisan 1992 tarihinde Türkiye'ye Pakistan'dan 6 ton baz morfin, 5 ton esrar getirdiği ve bu uyuşturucuların Savaş Buldan, Hurşit Han, Adnan Yıldırım, Cahit Kocakaya, Eyüp Kocakaya, Ferda Seven isimli şahıslar tarafından satın alındığı, B. Cantürk'ün yine bu şahıslardan muhtelif tarihlerde PKK'ya verilmek üzere para topladığı,
- 1992 tarihi itibariyle Özgür Gündem Gazetesi'nin finansörlerinden olduğu...

Bu özet bilgi adı geçenin kimliği hakkında yeteri kadar aydınlatıcıdır.

Kim olduğu ve ne yaptığı aşikar olmasına rağmen Devlet, Cantürk'le başedememiştir. Yasal yollar yetmemiş neticede 'Özgür Gündem gazetesi plastik patlayıcılarla havaya uçurulmuş, Cantürk'ün

devlete biat etmesi beklenirken adıgeçenin yeni bir tesis kurmak üzere harekete geçmesi üzerine, Türk Emniyet Teşkilatı tarafından öldürülmesi kararlaştırılmış ve karar infaz edilmiştir.'

Böylece 100 kişiye yakın olduğu tesbit edilen ve zamanın Başbakan'ının ifade ettiği 'PKK finansörü iş adamlarının elde olan listesi'nden bir kişi eksilmiştir.

Behçet Cantürk'ün öldürülmesinin doğruluğu yanlışlığı veya gerekli olup, olmadığı tartışmasına girilmemiştir. Ancak zaruri bazı sualleri sormak gerekir. Cantürk'ün öldürülmesi emrini kim vermiştir? Bu yetki kim tarafından kullanılabilir? Ve hangi ahvalde kullanılabilir? Kim kime karşı sorumludur? Sistem nasıl çalışmalı sorumluluk nasıl paylaşılmalıdır?

"Hukuk devletinde bu suallerin yeri olamaz' itirazı da kanaatimizce geçerli değildir ve realiteye uygun düşmez. Bu uygulama tüm dünya ülkelerinde olduğuna göre bizde de olacaktır. Ama (cümle Sayın Başbakana ters gelse de) Hukuk Devleti kuralları içinde bu tip kararlar alınacak ve Devlet ciddiyeti içinde uygulanacaktır.

Yoksa Yeşil ve benzerlerinin Türk Ordusunun bir subayını (Cem Ersever olayı) sorgulaması ve öldürdüğünü etrafa söylemesi, Tarık Ümit gibi gerçekte karanlık bir kaçakçının 'falancayı aldık, sorgulayıp, öldürdük' gibi bayağ ve kendini adam yerine koymalarını sağlayıcı çirkinliklerini, Abdullah Çatlı gibi devletin emrinde çalışan bir kişinin, kaçakçılık yapıp etrafa korku salmasını ve bundan istifade edip başkalarının da haraç'tan pay almasını temin eden alaturkalık, basitlik, geri kalmış bi rülkenin ciddiyetten uzak operasyonlarına izin veren bir yapı, ülkemizin gerçekten haketmediği bir durumdur.

Bu davranışlara izin veren anlayış bir gurup insanın - sivil ve kamu görevlilerinin - kısa sürede çizgiyi aşıp vatan - millet hizmetinden kişisel menfaata dönmelerine yol açmıştır.

Devletin ilgili tüm kurumları bu iş ve eylemlerden haberdardır. Başıboşluk, neticede ve Susurluk kazasının bardağı taşırmasıyla etrafa yayılmış ve devlet sırrı olacak konular gazete makalelerinin ve haberlerinin ana konusu haline gelmiştir.

Her şeyin bu kadar kolay ortaya çıkması ve duyulması ise devlet adına yapılan işlerdeki ciddiyetsizliğin en önemli göstergesidir.

Mesela İzmit - Adapazarı - Bolu ekseninde meydana gelen cinayetlerin gerçekleşmesinde ortak noktalardan biri de, Polis - Jandarma - İtirafçı örgüt mensupları faaliyetlerinin yörede yoğunlaşmış olmasıdır.

Uygulayıcılar, bu ekseni değiştirmek ihtiyacını dahi duymamışlar, yarattıkları ürküntü, güçlerinin delili olmuştur.

Söz konusu eylemlerde öldürülen şahısların özellikleri dikkate alındığında; OHAL bölgesinde öldürülen Kürtçü şahıslar ile diğerlerinin farkının ekonomik bakımdan arzettikleri finansman gücü olduğu ortaya çıkmaktadır.

Yukarıda ifade edilen hususların benzer konularda mesela Savaş Buldan'ın öldürülmesi için de geçerli olduğunu ifade edebiliriz. Adı geçen kaçakçılığı, PKK yanlısı bölücü eylemleri ile tescilli bir şahıstır. Medet Serhat Yöş, Metin Can, Vedat Aydın için de aynı hususlar geçerlidir. Ülkenin birliğine, bütünlüğüne aykırı eylem sahipleri ağır bir cezayı haketmişlerdir. Yapılanlarla aramızdaki tek ihtilaf uygulamanın şekline ve neticelerine ilişkindir.

Nitekim Musa Anter'in öldürülmesinden - tüm olayları tasvip edenlerin dahi - pişman olduğu tesbit edilmiştir.

Musa Anter'in silahlı bir eylem içinde olmadığı, daha çok işin filozofisi ile meşgul olduğu, öldürülmesinin yarattığı etkinin, kendisinin gerçek etkisini geçtiği ve öldürülme kararının hatalı olduğu söylenmektedir. (Adıgeçenler hakkında bilgi Ek: 9 dadır.)

Öldürülen başka gazeteciler de vardır.

75. SAYFA SANSÜRLENMİŞTİR.

...güvenerek Diyarbakır'a gittim. Bu arada JİTEM çatısı altında illegal bir oluşuma gidildi. Diyarbakır ve çevresinde PKK ile ilişkili olduğundan şüphelendiğimiz hemen herkesi infaz etme yetkimiz vardı. Bu insanları yakalayıp suçu varsa tesbit edilip, adalete teslim etmek yerine faili meçhul bir şekilde öldürmeyi bir yöntem olarak benimsemiştik. Bizden istenen buydu bu tarzda talimat alıyorduk. Bu grup içerisinde eski itirafçılardan Ali Ozansoy, Hüseyin Tilki, Abdulkadir Aygan, Hayrettin Toka, Recep Tiriz, Adil Timurtaş ve eski tikkocu Fatih adındaki kişiler vardı. Antalyada örgüt tarafından öldürülen Numan kod (Salahattin Görgülü) adındaki kişi bizim grubumuzun istihbaratçısıydı. Örgütle ilişkilidir tarzında bize gösterdiği ve getirdiği kişilerin hepsini değişik dönem ve zamanlarda infaz ettik. Bismilde benzinci Talat, Diyarbakır Bismil yol kavşağında bir vatandaşı aynı gerekçelerle infaz ettik. Batmanda iki kişiyi birini evinden, diğerini evin önünden alarak Batman Silvan arasında infaz ettik. Yine Hazro'da bir vatandaş infaz edildi. Bu çalışmalar 5 ay sürdü. Yine

o dönemde Salahattin Görgülü verdiği istihbarat doğrultusunda bir şahıs Celil kod Aytekin Özel binbaşıyla Abdülkadir Aygan birlikte gidip infaz ettiler.'... (Ek: 10) (12)

(12) İtirafçı İbrahim Babat, kendisine 7 yıl ceza alacağı vaadine rağmen 17 yıl'a mahkum olunca İstanbul DGM Başsavcılığı'na ve Başbakanlık Teftiş Kurulu'na ifade vermek için dilekçe ile müracaat etmiştir. Müfettişlerin kendisiyle görüşmesinden önce (19.12.1997) de Kırklareli İstihbarat Şube Müdürü ile Jandarma Alay Komutanı İ. Babat'ı ziyaret edip 'hatırını sorup, geçmiş olsun' derken 'dikkatli olmasını, devlete zarar vermemesini, davanın Yargıtay safhasında olduğunu' da söylemek ihtiyacını duymuşlardır.

BURADA YENİ BİR BÖLÜM BAŞLAMAKTADIR. 77 - 78 - 79 - 80. SAYFALAR SANSÜRLENDİĞİNDEN, BÖLÜM 81. SAYFADAN DEVAM ETMEKTEDİR.

Buradaki acımasızlık, gerçekten üzerinde durulması gereken bir hususdur. "Çatlı'ya pekala yeni bir profil, yeni bir hüviyet ve yerüstünde yaşama fırsatı - eğer hak etmişse - verilebilir veya - hak etmemişse verilmez, yargıya teslim edilebilirdi."

Bunların hiç biri yapılmamıştır. Çatlı Ankara'ya geldiğinde eski - yeni Bakanlarla, Milletvekilleriyle beraber olabiliyor, Meclis kulisinde çay içip restoranda yemek yiyebiliyordu ama Erdek'te çakırkeyif olduğunda havaya iki el ateş edince karakoldan iki polis, hakkında hemen yasal işlem yapmışlar, parmak izini alıp kendisini de nezarethaneye atmışlardır. Bilahare telefonlar çalışmış, serbest bırakılmışsa da haleti ruhiyesini anlamak zor değildir. Devletin savcısı, hakimi bir yana, tanıması imkansız her polis ve karakol dahi kendisi için potansiyel bir tehditti. Devletin zirveleri ile irtibatlanmış bir kişi bu çelişkiler yumağı içinde ne yapmalıydı, ne yapabilirdi?

Güven Sazak'ın çiftliğine gittiğinde Ahmet Baydar'la, Drej Ali'yle, Hazine Müsteşarı Osman Ünsal'la birlikte olabiliyor, Sedat Bucak'ın yazıhanesinde siyasilerle bir araya geliyor ama Botaş Boru hattı temizliği için ihaleye girmek üzere Hadi Özcan'la finansman problemini konuşmak zorunda kalıyordu. (14)

Susurluk olayının pek çok görüntüsünde Abdullah Çatlı vardır. Ama Çatlı'nın net resminin zemini, Ankara'nın silueti ile tamamlanmaktadır.

Topal cinayetinde Çatlı'nın parmak izi ortaya çıkmıştır. Ama Çatlı'nın ailesine bıraktığı toplam paranın 2 milyon DM. olduğu dikkate alınırsa, sadece Topal'dan sızdırılan milyonlarca doların akibetini sormak gerekir. (Bu tahmin Başkanlığımıza değil Çatlı sempatizanı

(14) Boru Hattındaki petrol artığı 20 bin ton çökeltiyi tonu 10 dolara ihaleyle alıp İskenderun Demir Çelik Fabrikalarına tonu 250 dolara satmak için yapılan organizasyonun boyutlarını da düşünmek gerekir.

bazı kişilere aittir.)

Çatlı'nın dosyası yeniden açılmalıdır. Tüm ilişkileri, irtibatları bilinmektedir. İsviçre'den Türkiye'ye nasıl geldiği araştırılmalı, görevlendirilmeleriyle ilgili tüm bilgiler derlenmeli, Topal'ı Çatlı'nın ve polislerin öldürdüğü bilgisini MİT'in nasıl elde ettiğini ve İstanbul Emniyet Müdürünü tek sayfalık bir not'la nasıl uyardığını, niçin bu sonuca vardıklarını, hüviyeti hala sisler içinde kalan uyuşturucu irtibatlısı gerçek Mehmet Özbay - Çatlı ilişkisinin detayları ortaya konmalıdır.

Hatta Abdullah Çatlı'nın kullandığı 12 ayrı hüviyet, pasaport, muhtemelen sürücü belgesi vs.nin nasıl elde edildiği de ortaya çıkarılmalı, Çatlı'nın hangi tarihten itibaren, kimlerin emrinde hangi işlerde bulunduğu tesbit edilmelidir.

Böylece kamuoyunun Çatlı hakkında objektif bir karara varması ve devlet kurumlarının hata ve sevaplarıyla - caydırıcı olmaksızın - yıkanıp aklanması sağlanmalıdır.

Bu konudaki öneriler son bölümde sunulacaktır.

Çatlı'dan bahsederken, kamuoyunun ilgisini çekmemiş bir konuya ilişkin tesbitler (EK: 11) de Sn. Başbakan'ın dikkatine sunulmuştur.

Ek: 11'de yer alan konu, hukuk sisteminin tabii bir sonucu olarak ortaya çıkmış, sağ ve sol teröristler, eylemciler veya guruplar için kayda değer bir farklılık yaratmıştır.

Bir Ceza Hukuku Profesörünün ve bir Yüksek Yargıcın katkısıyla hazırlanan not'un Adalet Bakanlığınca değerlendirilmesi temenni edilecektir.

SEDAT BUCAK VE BUCAK AŞİRETİ

Bucak Aşireti hakkındaki bilgiler aşağıda takdim edilmektedir. Ancak bu bilgileri rapor haline getiren kamu görevlilerinin, çok dikkatli ve itinalı bir üslup kullandıkları dikkatten uzak tutulmamalıdır.

Köken olarak Diyarbakır'lı olan Bucak'lar, 200 yıl kadar önce Diyarbakır'dan Siverek'e gelmişlerdir. Cumhuriyet'in kuruluşundan sonra, Şeyh Sait isyanı sırasında, Cumhuriyet'ten yana tavır almış ve isyancılara karış savaşmışlardır.

Bucak'lar üç kez (Atatürk zamanında, İ. İnönü zamanında ve 27 Mayıs'tan sonra) sürülmekten kurtulamamışlardır. Ancak, Şeyh Sait isyanından bu yana Devletin yanında yeralmışlardır.

27 Mayıs'tan sonra aşiretin lideri Celal Bucak ve Sedat Bucak'ın babası Hakkı Bucak, Yassıada'da bir süre tutuklu kalmalarına rağmen Siverek'deki iktidarlarını muhafaza etmişlerdir.

Ş.Urfa/Siverek İlçesinde 1980 yılı öncesinde de aşiretler arası çatışmaların yaşandığı bilinmektedir. Dolayısıyla Siverek, PKK ve KUK gibi iki kürtçü örgütün aşiretleri yanlarına alarak olayları tırmandırmaya çalıştıkları bir yöredir.

Bucak aşireti 'Zaza' olup, Demokrat Parti zamanından bu yana TBMM'nde temsilci bulundurmaktadır.

Sedat Bucak amcası Mehmet Celal Bucak'ın ölümünden sonra, Bucak Aşireti reisi olmuştur.

Ş. Urfa Milletvekili Sedat Edip Bucak'ın liderliğini yaptığı 'Bucak Aşireti', Siverek ve Hilvan İlçelerine büyük ölçüde hakim olup, aşiret içerisinde kayda değer bir ayrılık/hizip bulunmamaktadır.

PKK'nın Ş.Urfa/Siverek'e verdiği önem ve bu alanda hakimiyet sağlama arayışlarına paralel olarak 1993 Eylül ayından itibaren Bucak aşiretinin de 350 - 400 civarında mensubunu silahlandırdığı bilinmektedir.

PKK'ya karşı sürdürülen mücadelede Eylül 1993 ayından itibaren tamamen Devlet yanında yeralan aşiretin, Siverek ve Hilvan'da 1000 civarında korucusu bulunmakta olup, bunlardan 350 kadarı Devletten maaş alan 'Geçici Köy Korucusu' statüsündedir.

Çoğunlukta olan ve Devletin izni ile silah taşıyıp, görev yapan korucular ise, 'Gönüllü Köy Korucusu olarak sınıflandırılmaktadırlar. Ayrıca, aşiretin özel koruma olarak adlandırılan silahlı mensupları da

bulunmaktadır. Özel koruma ve gönüllü korucular devletten maaş almamaktadırlar. (15)

Sedat Bucak'ın 1993 Eylül ayından itibaren Siverek'e bağlı köyleri tek tek gezerek, PKK mensuplarını barındırmamaları uyarısında bulunduğu, yöredeki ikinci büyük aşiret olan İZOL aşiretinin de Bucak'ların kararını benimseyerek silahlandıkları mevcut bilgilerdendir.

Bucak aşireti liderliğinde başlatılan bahse konu çalışmalar, bölge halkında, aşiret mensuplarının güvenlik kuvvetlerinin kontrolü dışında hareket edebileceği endişesini doğurmuştur. Bazı eski suçlu ve işsizlerin Bucak grubuna sızdığı iddiaları, zaman zaman bazı mahallere gereksiz yere ateş açılması, halk üzerinde korku ve panik yaratmıştır.

S. Bucak Devlet Güvenlik Güçleri ile yakın işbirliği içerisinde aşiretini silahlandırmış, muhtelif tarihlerde Siverek'teki evinde yetkililerle toplantılar gerçekleştirmiştir.

Aralık 1993 ayında yine Siverek'teki evde yapılan bir toplantıda; S. Bucak, Korkut Eken'e kısa bir brifing vererek, Devletten özellikle roketatar ve benzeri güçte silah istediğini dile getirmiştir. Keza S. Bucak, İl J.A.K. Alb. Seral Saral'dan da Jandarma bölgesinde 'illegal adam alma yetkisi' istemiştir. Anılan, ayrıca PKK faaliyetlerinin Diyarbakır/ Çermik'te yoğunlaştığı, Çermik'e de müdahale etmek istedikleri, ancak Çermik J. Blg. K. lığının Bucak'lara zorluk çıkardığını, benzer olumsuzlukların Viranşehir İlçe J.BI.K.lığı ile de yaşandığını belirtmiştir. Bunun üzerine Alb. S. Saral ve K.Eken bu olumsuzlukların süratle halli için girişimde bulunacaklarını taahhüd etmişlerdir.

Mezkur dönemi müteakip Siverek ve çevresinde PKK'ya önemli darbeler vurulmuştur. Ancak bölgede mahalli güvenlik güçlerinin operasyonları tamamen Bucak aşiretine devretme eğilimine girmesi, operasyonların aşiret ileri gelenlerince planlanması ve uygulanması, bölgede Devlet kontrolünün zayıflamakta olduğunu da ortaya koymuştur.

Bilahare, aşiret mensuplarınca ilçe merkezinde gelişi güzel ateş açılması, bazı şahısların güvenlik güçlerinin bilgisi dışında evlerinden alınıp, sorgulanmaları, 29.11.1993 tarihinde Siverek'de bazı işyerlerinin Bucak'lılar tarafından taranması, 07.12.1993 günü Siverek yakınlarında 2 teröristin ölü ele geçtiği olayda yakalanan ve yer göstermesi gereken Hatun Taşkaya adlı milisin, Bucak'lıların otosunda trafik kazası sonucu 3 aşiret mensubu ile birliket ölmesi, Bucak aşireti-

(15) Yörede uzun yıllar çalışmış bir hukukçu Bucaklar'ın emrindeki korucuların sayısının 20 bin olduğunu, adambaşı 10 milyon ödense bu kaynağın nereden geldiğinin sorulması gereğine işaret etmektedir.

nin bölgedeki Kırvar, Karakeçili gibi aşiretleri de hakimiyeti altına alma girişimleri, Bucak aşiretinin kontrol dışı gelişimini ortaya koyar mahiyettedir.

Aşiretin Siverek Bölgesinde PKK'ya karşı etkin olması, aşirete bazı ayrıcalıkların tanınmasını beraberinde getirmiştir. Kaçakçılığa adı karışanlara müsamahalı davranılmış, silah talepleri büyük ölçüde yerine getirilmiş, hatta havaya ateş ederek yaptıkları gövde gösterileri hoşgörü ile karşılanmıştır.

Keza, Bucak - Devlet ilişkileri mahalli üst düzey temaslarla sınırlı kalmamış, zamanın Emn. Gnl. Md. Mehmet Ağar ve OHALl Valisi Ünal Erkan ile çok samimi ilişkiler geliştirilmiştir. (Aşiret reisinin siyasi ilişkileri nedense zikredilmemektedir.)

Diğer taraftan, aşiret mensuplarından uyuşturucu ve silah kaçakçılığına adı karışanların sayısal olarak fazlalığı dikkat çekmektedir.

Dönem içerisinde, Bucak aşireti'nin korucu başlarından Adil Akpirinç adlı şahsın, Ş.Urfa Emn. Md.lüğü Narkotik Şb. ekiplerince yüklü miktarda eroinle yakalandığı öğrenilmiştir. (17.11.1997 Radikal)

Ancak, tüm yakalanmalarda konu aşiretten uzak tutulmakta, bireysel faaliyet olarak yansıtılmaktadır. Esasen bu tavrın dışına, aşiret yapısı itibariyle, çıkmak mümkün olmamaktadır.

Aşiret ile PKK arasında husumet doğması ve çatışma çaıkmasının, ideolojik olmaktan ziyade, PKK'nın aşiret dokusunu bozar tarzda propagandaya yönelmesi ve aşiretten 'Vergi adı altında yüksek miktarda para talep etmesinden kaynaklandığı belirtilebilecektir.

Bucak aşireti korucuları, 1993 son dönemi itibariyle polis veya jandarma ile pusu faaliyetlerne katılmaya başlamıştır. Ayrıca aşiret mensupları kendi aralarında haberleşmeyi sağlamak amacıyla merkezi Sedat Edip Bucak'ın evi olmak üzere telsiz sistemi oluşturmuşlardır.

"Bucak Aşireti Korucubaşı Bedir Yiğitbay'ın Ocak 1997 ayı itibariyle çevresinde yaptığı konuşmalarda "Bucaklar Devlettir, Devlet Siverek / Çaylarbaşı - Sıksık (Bükeç 09 - 72) köyünde bulunmaktadır. Devlet soruşturması da bir şey yapamaz" şeklinde beyanda bulunduğu yolunda duyumlar alınmıştır.

Ayrıca Siverek'teki Kejan aşireti'nin reisi Ahmet Kıran'ın, Bahçelievler katliamı ve Topal cinayetine adı karışan Haluk Kırcı'nın Sedat Bucak'ın evinde saklandığını ve kendisine yeni bir kimlik hazırlandığını açıklaması (21.10.1997 Radikal) üzerine, evinin bir bölümü DYP Siverek Belediye'sinde yıktırılmıştır. (01.11.1997 Milliyet)

(Kejan aşiretinin Kırvar aşireti, Ahmet Kıran'ın da Ahmet Kırvar olduğu değerlendirilmektedir.)

Bu durum, aşirette yer alan şahısların kendilerini ayrıcalıklı gördüklerinin bir göstergesi olarak belir ilebilecektir.

Öte yandan, Bucak aşire i ileri gelenlerinin Devletten toplu veya aylık para aldıkları hakkında bir belirlememiz mevcut değildir. Gönüllü korucular da aşiretten para aldıklarını kesinlikle beyan etme-

mektedirler.

Ancak aşiret gelirlerinin Özel ve Gönüllü korucuların istihdamında kullanıldığı bir vakıadır. Başka bir deyişle aşiret, varlığını ve yapısını muhafaza için PKK ile yaptığı silahlı mücadeleyi Devlete çok iyi pazarlayabilmiş, yasadışı davranışlarını da bu sayede örtebilmiştir.

Susurluk olayını müteakip Devlet kuruluşları nezdindeki itibarı bir ölçüde sarsılan Bucak camiası ile yöresel ilişkilerin daha ihtiyatlı sürdürüldüğü gözlenmektedir.

Bunun yanısıra, Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP)'nin devreye girmesi ile birlikte toprak ağalığından vazgeçmek isteyen bölgedeki aşiret reisleri, artık sanayi tesisleri kurma yarışına girmişlerdir.

GAP, bölgedeki aşiretlerin toplumsal rolünü de değiştirmeye başlamış, aşiretler ve reisleri artık sahip oldukları köy sayısı ve arazilerinin büyüklüğü ile değil, kurdukları sanayi tesisi sayısı ile yarışır duruma gelmişlerdir.

Bucak aşireti reisi ve DYP Şanlıurfa Milletvekili S.Edip Bucak'ın kardeşi Murat Bucak da, özelleştirilen bir teneke fabrikasını satın alarak sanayiciliğe başlamıştır.

Bu durum, yüzyıllardır bölgede birden fazla köye ve onbinlerce dönüm araziye sahip olarak bilinen bazı aşiret reisinin, yatırımlar nedeni ile köylerini terk ederek, 'Ağalıklarına' son verip, çeşitli merkezlere yerleşmelerine neden olmuştur.

Sonuç olarak, bölgesel nitelikte de olsa aşiretin ve silahlı mensuplarının 'Devlet İçinde Devlet' görünümünden süratle uzaklaştırılmaları ancak, iyileştirme girişimleri müddetince gönüllü korucuları dağıtma ve silahlarını kısa zamanda toplama gibi aşireti PKK'ya yakınlaştırıcı radikal uygulamalardan kaçınılmasının yararlı olacağı mütalaa edilmektedir.

Yukarıdaki satırlarda; 'Devletten maaş a an 350 - 400 Geçici Köy Korucusu, Devletin izni ile silah taşıyan Gönüllü Köy Korucusu, ayrıca aşiretin özel koruma olarak adlandırılan silahlı mensupları ibareleri ile 'Sedat Bucak İl Jandarma Alay Komutanı Albay Seral Saral'dan Jandarma Bölgesinde 'İllegal adam alma yetkisi' istemiştir cümlesi, bölgede güvenlik güçlerinin operasyonları tamamen Bucak aşiretine devretme eğilimine girmesi, operasyonların aşiret ileri gelenlerince planlanması ve uygulanması, Bucak aşiretinin bölgedeki Kırvar, Karakeçili gibi aşiretleri de hakimiyeti altına alma girişimleri, kaçakçılığa adı karışanlara müsamahalı davranılması, silah taleplerinin büyük ölçüde yerine getirilmesi, Aşiret mensuplarından uyuşturucu ve silah kaçakçılığına adı karışanların sayısal olarak fazlalığı, Korucubaşı Adil Akpirinç'in yüklü miktarda eroinle yaklanması' gibi ifadeler Bucak aşiretinin durumunu yansıtmaktadır.

"Aşiret ile PKK arasında husumet doğması ve çatışma çıkmasının, ideolojik olmaktan ziyade, PKK'nın aşiret dokusunu bozar tarzda propagandaya yönelmesi ve 'vergi' adı altında yüksek miktarlarda pa-

ra talep etmesinden kaynaklandığı' şeklindeki değerlendirme özellikle Sayın Başbakan'ın dikkatine sunulmalıdır.

Bilhassa 'aşiret, varlığını ve yapısını muhafaza için PKK ile yaptığı silahlı mücadeleyi Devlete çok iyi pazarlayabilmiş, yasadışı davranışlarını da bu sayede örtebilmiştir." yorumu dikkate değer bir ifadedir.

Sonuç olarak ta aşiretin ve silahlı mensuplarının "Devlet içinde Devlet' görünümünden süratle uzaklaştırılmaları ancak aşireti PKK'ya yakınlaştırıcı radikal uygulamalardan kaçınılması gerektiği aşikârdır.

Aşiretin, aşiret yöneticilerinin devletle ilişkilerinin gözden geçirilmesi, yasadışı tüm iş ve işlemlerinin özel bir çalışmayla ortaya konması gerektiği düşünülmektedir.

ÇETELER

Kamuoyu'nun gündemine gelen çeşitli çeteler oluşmuştur. Bunlardan Kocaeli Çetesi (Hadi Özcan), Söylemezler Çetesi ve Yüksekova Çetesi dikkatleri çok fazla çekmiştir.

Her üç çete oluşumu da yargıya intikal etmiştir. Ancak olaylar bitmemiştir. Hadi Özcan'ın tutuklanması ve çete reisi olduğu iddiaları ve yapılan yayınlar kendisinin önemini ortaya çıkarmış, hapishanede olması bile haber gönderip adamları vasıtasıyla haraç toplamasını ve Alaattin Çakıcı gibi gücünü arttırmasını engellememiştir. Hadi Özcan gibi garip ve hasta ruhlu bir kişinin bu duruma gelmesi ilgi çekicidir. Emniyetin de, MİT'ten Eymür grubunun da, Jandarmanın da adı geçenle ilişkileri, irtibatları vardır. Kocaeli Emniyet Müdür Muavini Cemal Şencan'ın dosyası incelendiğinde olayların kamufle edilmesi için Cemal Şencan'ın kurban seçildiği ortaya çıkacaktır.

Afganistan ve İran üzerinde yurda giren ve Adapazarı - Bolu - İstanbul üçgeninde işlendikten sonra mamul olarak Avrupa'ya gönderilen uyuşturucu trafiğinde geçiş noktası olan Kocaeli'nde çetelerin ortaya çıkışı, ayrıca Jandarma Alay Komutanı Veli Küçük, Emniyet Müdürü Nihat Camadan ve Affan Keçeci'nin adlarının çeşitli olaylara karıştırılmış olması, yorum ve spekülasyonları artırmış, bölgenin 'şeytan üçgeni' olarak adlandırılmasına sebep olmuştur.

.....

Bölgeyle ilgili olarak kapsamlı değerlendirmelere başvurulmaması, adı çeşitli iddialara karıştırılmış görevliler hakkında tatminkâr açıklamaların ve soruşturmaların yapılmaması, Çete'nin varlığının ve devamının en büyük delili olarak algılanmasına yol açmıştır.

Yabancı pasaportlu olmaları sebebiyle Yabancı Sermaye Dairesi'nin verdiği izinle Türkiye'de çalışan ve faili meçhul bir cinayete kurban giden Asgar Smitko ve Lazem Esmaeili'nin durumu da çeşitli istifhamlara yol açmaktadır.

Her ikisi, kumarhaneden çıkıp gece 3.40'da 34 RZU 47 nolu Mersedes'e binmişlerdir. Ataköy'de tepe lambası yanan bir polis otosu tarafından durdurulmuş, kontrol edilmiş, araç Yeşilyurt demiryolu köprüsü altında boş olarak bulunmuştur.

Adı geçenlerin 1989'dan beri uyuşturucu ticareti yaptıkları, sahte pasaport düzenlemekten yakalandıkları, Emniyetçe müteaddit kereler ülkeden çıkarılmak istendikleri, her defasında MİT'in müdahalesiyle ikametlerinin uzatıldığı, aynı aileye mensup Ahmad Esmaei-

li'nin "uyuşturucu kaçakçılığını üst düzeyde yürüten kişilerle birlikte olduğu" ve vatandaşlığa alınmasının sakıncalı bulunduğu Emniyet dosyalarından elde ettiğimiz bilgilerdir. Her ikisinin kaybolmasından sonra fakat öldürülmelerinden önce ailenin Yeşil'e haraç ödediği de hatırlatılmalıdır.

Asgar Smitko, Emniyet istihbaratının yazılarına ve tespitlerine göre birçok yasadışı faaliyetinin yanı sıra İran'ın Humeyni Rejimi'nden o günün şartlarına göre çok büyük meblağ ile çok miktarda silah almış, İstanbul'daki rejim muhaliflerini İran Gizli Servise'ne haber vererek öldürtmüştür. Bu bilgiler üzerine, Emniyet, adıgeçen kişiyi bulunduğu yerden derhal sınırdışı etmek istemiş, tüm valiliklere çekilen faksla bu emir bildirilmiş olmasına rağmen MİT Müsteşarlığı bu girişimlere, kendisinden istifade edildiği gerekçesiyle, 5 - 6 yıl devamlı yazışmalarla engel olmuştur ama Ocak 1995'te kaçırılması ve öldürülmesine kimse engel olmamış veya olamamıştır.

Bu tespitler Sn. Başbakan'a yorumsuz sunulacak kadar açıktır.

.....

Söylemezler çetesiyle ilgili gelişmeler daha ilgi çekicidir. Söylemezler ve M. Sena Söylemez, Bucak aşireti ileri gelenlerinden Osman Bucak'ı öldürmek amacıyla, beraberlerinde Siirt İl Jandarma Komutanlığında görevli Üsteğmen Can Köksal ve tetikçi Fevzi Şahin olduğu halde Mersin'e giderken 11.06.1996'da Adana - Pozantı mevkiinde, İstanbul ve Adana Emniyet Müdürlükleri ekipleriyle girdikleri silahlı çatışma sonucunda yakalanmışlardır.

Söylemezlerle ilgili tahkikat genişletilirken aralarında 3'ü Emniyet 7'si TSK mensubu 20 kişi daha yakalanmıştır.

Neticede Söylemez kardeşlerin büyük bir organize suç şebekesi oluşturdukları, şebeke içinde istihbarat, silah ve korunma sağlamak için bazı Emniyet ve TSK mensuplarını maddi menfaat karşılığı istihdam ettikleri, yasadışı yollardan kazandıkları kara parayı aklamak amacıyla, gayri menkul alımına yöneldikleri belirlenmiş, muhtelif davalar birleştirilerek İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne intikal ettirilmiştir.

Ek: (12)'de yapılan operasyonlarda ele geçen silah ve mühimmat ile çete tarafından gerçekleştirilen eylem listesi ve diğer bilgiler sunulmuştur. Listenin tetkiki ile olayların `gizlice' cereyan edemeyeceği, irtibat, iltisak, işbirliği ve korunmanın boyutlarını açıkça gösterdiği anlaşılacaktır. Ve böylesine bir grubun ilgili tüm birimlerin bilgisinden ve ilgisinden kaçırılarak teşekkül ettirilebildiğine inanmak için hiçbir makul sebep yoktur. Çeteleşme süreci g venlik birimlerinin gözünden kaçmış ise Devletin tüm iç güvenlik sistemini revize etmesi ihtiyacı ortaya çıkmış demektir. Bu sürece göz yumulmuş ise revizyon ihtiyacı daha farklı ama daha yüksek boyutlarda olmak gerekir.

Yüksekova Çetesi Güneydoğu'da cereyan eden olayların en somut

örneğini oluşturmuştur.

Olayların gelişimi kısaca aşağıdaki gibidir.

Hakkari / Yüksekova'da odaklaşan olayların tırmanma süreci özellikle PKK mensubu Havar kod Kahraman Bilgiç'in 1994 yılının ilk aylarında güvenlik güçlerine teslim olarak itirafçı statüsünde Yüksekova dDağ Komando Tabur Komutanlığı ve Sınır Tabur Komutanlığı ile birlikte PKK'ya yönelik operasyonlara katılmasıyla başlamıştır.

Adıgeçen Diyarbakır DGM tarafından alınan ifadesinde; "Yüksekova Sınır Tabur Komutanı Kanber Oğur'un kendisine bir ekip kurarak PKK adına para toplama teklifini getirdiğini fakat kabul etmediğini, devamında Yüksekova'ya gelerek Dağ ve Komando Komutanlığı ile birlikte PKK'ya yönelik operasyonlara katıldığını ve bu operasyonlar esnasında tanıştığı bazı GKK'lar tarafından aynı paralelde bir teklifte bulunulduğunu" dile getirmiştir.

Yine aynı ifade de, "bölgede PKK adı altında para toplama faaliyetlerinin yürütüldüğü, uyuşturucu kaçakçılığına yönelik operasyonlarda şahsi çıkar karşılığında kanunsuz uygulamaların yapıldığını, bölgenin ileri gelen aile mensuplarının kaçırılarak fidye istendiği, K. Irak'tan Türkiye'ye yönelik olarak menşei belli olmayan küçükbaş hayvan kaçakçılığı gerçekleştirildiği ve bu faaliyetlerin bizzat Yüksekova Tugay Komutanlığı eski Kurmay Başkanı Albay Hamdi Poyraz, Yüksekova Sınır Tabur Komutanı Yarbay Kanber Oğur ve Dağ Komando eski Tabur Komutanı M. Emin Yurdakul'un bilgisi dahilinde cereyan ettiği" belirtilmektedir.

Hakkari CHP eski Milletvekili Esat Canan'ın yeğeni Abdullah Canan'ın, 17.01.1996 tarihinde Yüksekova'dan Hakkari'ye giderken kaybolması, 21.02.1996 tarihinde de Yüksekova yakınlarında ölü olarak bulunması ile birlikte Canan ailesinin ve bölge halkının Abdullah Canan'ın ölümünden binbaşı M. Emin Yurdakul'u sorumlu tutmasını müteakip olaylar kamuoyuna yansımaya başlamıştır.

Anılan dönemde bölgede görev yapan Ast. Sb. Kd. Bşçvş. Hüseyin Oğuz'un iltisaklı olduğu Tahir Baskın isimli şahsın, Eylül 1996 tarihinde Yüksekova Sınır Jandarma Tabur Komutanlığı'na gelerek "Yüksekova Çetesi"ne ilişkin ihbarda bulunması ile birlikte, TBMM Susurluk Komisyonu'na ifade veren Hüseyin Oğuz ve Diyarbakır DGM tarafından sorgulanan itirafçı PKK mensubu Havar kod Kahraman Bilgiç'in ifadeleriyle olaylar resmiyet kazanarak yarıya intikal etmiştir.

Havar kod Kahraman Bilgiç'in ifadeleri doğrultusunda, Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü Narkotik Şubesi tarafından 02.03.1997 tarihinde Hakkari / Yüksekova'da gerçekleştirilen operasyon neticesinde, İsmet Ölmez, Kemal Ölmez, Hasan Öztunç, Abdullah Ölmez isimli şahıslar çeşitli çap ve markadaki kısa ve uzun namlulu silahlarla ele geçirilmiştir.

Bilahare anılanlarla iltisaklı ve DYP Hakkari Milletvekili Mustafa

Zeydan'ın yeğeni Yüksekova Belediye Başkanı Ali İhsan Zeydan, Esendere Belediye Başkanı Tahir Akarsu ve Et - Balık Kurumu Müdürü Fahrettin Akarsu 03.03.1997, Binbaşı M. Emin Yurdakul 15.03.1997, Albay Hamdi Poyraz 18.03.1997 tarihlerinde yapılan uygulamalarla gözlem altına alınmışlardır.

Bu şahıslardan Ali İhsan Zeydan'ın 1993 yılına kadar EBK'da çalıştığı maddi durumunun iyi olmadığı, Bedeliye Başkanı seçildikten sonra durumunun hızla düzeldiği, Belediye, Köy Hizmetleri, Tarım Müdürlüğü ve PTT araçları ile uyuşturucu sevkiyatı yaptığı tesbit edilmiştir.

Bu çeteyle ilgili olarak yapılan operasyonda ele geçen silah ve malzemelerin listesi, güvenlik kuvvetlerinin gözü önünde neler yapılabildiğinin çarpıcı bir örneğidir.

OPERASYONDA ELE GEÇEN SİLAH VE MALZEMELER

İsmet Ölmez'in ikametgahında:
- 4 adet ruhsatlı Kaleşnikof piyade tüfeği,
- 1 adet Kubi marka ruhsatlı silah,
- 1 adet tamburalı şarjör,
- 1460 adet kaleşnikof mermisi,
- 3 adet çeşitli çap ve markalarda tabanca ile 5 adet şarjörü ve 41 adet mermisi,
- 2 adet uzun namlulu silahlara ait dürbün,
- 2 adet PKK'nın kullanmış olduğu el telsizi,
- 2 adet Rus yapısı parça tesirli el bombası,
- 1 adet Ericson marka cep telefonu,

Kemal Ölmez'in ikametgahında;
- 3 adet kaleşnikof piyade tüfeği (biri ruhsatsız), 15 adet şarjörü ve 1040 adet mermisi ile birlikte,
- 4 adet çeşitli çap ve markalarda ruhsatlı tabanca ile 7 şarjörü ve 11 adet mermisi,
- 2 adet M.K.E. yapımı parça tesirli el bombası,
- 1 adet Ericson marka cep telefon,

Abdullah Ölmez'in ikametgahında:
- 1 adet Kaleşnikof piyade tüfeği, 4 adet şarjörü ve 120 adet mermisi,

Cemal Ölmez'in ikametgahında:
- 4 adet Kaleşnikof marka piyade tüfeği (ikisi ruhsatsız), 18 adet şarjörü ve 500 adet mermisi ile birlikte,
- 1 adet law silahı,

Hasan Öztunç'un ikametgahında;
- 5 adet Kaleşnikof piyade tüfeği (dördü ruhsatsız), 18 adet şarjörü ve 1672 adet mermisi,
- 1 adet Kubi marka silah,

- 2 adet çeşitli çap ve markalarda ruhsatlı tabanca, 2 şarjörü ve 25 adet mermisi,
- 1 adet el telsizi,
- 1 adet telsiz şarj kutusu,
- 1 adet mobil telefon,
- 3 Gram afyon sakızı,

Ali İhsan Zeydan'ın ikametgahında;
- 12 adet Kaleşnikof marka piyade tüfeği, 8 adet şarjörü ve 1660 adet mermisi,
- 1 adet G - 3 marka piyade tüfeği, 2 adet şarjörü ve 33 adet mermisi,
- 3 adet roketatar,
- 12 adet roketatar mermisi,
- 1 adet bombaatar,
- 1 adet Star marka tabanca,
- 1 adet Uzi marka makineli tabanca ve 6 adet şarjörü,
- 1 adet av tüfeği,
- 2 adet değişik çap ve markalarda tabanca, 5 adet şarjörü ve 21 adet mermisi,
- 2 adet Thomson marka silah ve 50 adet mermisi,
- 320 adet bcs mermisi,
- 1 adet dürbün,
- 1 adet kama,
- 1 adet seyyar dipçik,

A. İ. Zeydan'ın koruması Ömer Ağırbaş'ın ikametgahında:
- 1 adet Kaleşnikof marka tüfek.

A. İ. Zeydan'ın şoförü Oğuz Baygüneş'in ikametgahında;
- 1 adet 14'lü tabanca,
- 14 adet mermi, ele geçirilmiştir.

Böylesine bir gelişmenin münferit bir olay olduğunu ifade etmek mümkün değildir.

.....

Önceki bölümlerde bazı telefon numaralarıyla ilgili olarak ayrıntı bilgileri çerçevesinde tesbitler yaptırıldığı hususu nakledilmişti. Bu tesbitlerde yargı için delil olmasa dahi, tedbir almaya ve çeteleri dağıtmaya kararlı bir idare için yeteri kadar ışık vardır.

Ömer Lütfü Topal'ın en fazla aradığı ikinci kişi, ortağı Ali Fevzi Bir'dir. A. F. Bir ise Polisler Oğuz Yorulmaz, Mustafa Altunok ve Abdullah Çatlı ile irtibatlıdır.

Topal'ın resmi işlerini takibeden bir kişi, Maliye Bakanlığı'nda Bakan özel numarasından aşağı doğru her kademeyle temastadır.

Saray Halı - Kurmel grubuyla, Susurluk denince akla gelen herke-

sin irtibatı görünmektedir.

Mehmet Eymür telefonu ile Meral Akşener'i ve DYP Genel Merkezini, Gazeteci Nurcan Akad'ı, Tolga Şakir Atik'i, Özer Çiller'i, Mehmet Ağar'ı, Adil Öngen'i aramaktadır.

Sedat Peker, (Memiş Tavukçu adına kayıtlı) 532 - 243 61 11 nolu telefonu ile Jandarma İstihbaratına kayıtlı numaraları arıyor. Ali Yıldız adına kayıtlı 532 - 264 27 01 ve 262 83 14 numaralı telefonlardan Sedat Peker aranıyor.

Sedat Peker, Veli Küçük'ü pek çok kere arıyor. Telefon ayrıntı faturalarının toplamının ise, bu kişilerin legal gelirlerini aştığı görülecektir.

Yeşil, Ankara'dan Jandarma İstihbaratını, JİTEM komutanı Nurettin Ata'yı aradığı gibi aynı numaradan Macaristan'da Sn. Yılmaz'a saldıranları da arıyor.

İncelemeleri sürdürünce Sedat Peker, Sami Hoştan, Abdullah Çatlı, gerçek Mehmet Özbay ve Topal'a ait gazino telefonları, Hadi Özcan ve daha pek çok telefonun Yeşil'e ait 542 - 214 50 21'i aradığı ortaya çıkıyor.

Bir diğer konu, pek çok kişiye verilen polis kimliğidir. Ankara emniyetinden verilen ehliyetlere ve pasaportlara da araştırma kapsamında bakmak gerektiği iddia edilmektedir. Sonraları Cemil Serhatlı'nın bunları toplattığı da önemli bir iddiadır. Tarık Ümit'e verilen yeşil pasaportları adıgeçenin sahiplerine dağıttığı da bir tanığın anlatımıdır.

Macaristan'da Sn. Başbakan'a vaki saldırıda kullanılan telefon numaralarıyla irtibatlı ve yoğun bir telefon trafiğine ilişkin bir bilgisayar disketi başkanlığımızdadır. Yapılacak bir araştırmanın, şaşırtıcı irtibatları ortaya çıkacarağı düşünülmektedir.

Bütün bu çete faaliyetleri Susurluk olayı adıyla vasıflandırmaz ve topyekün ıslah projeleri ele alınmazsa, mahalli çetelerin ve kabadayıların devlete dikleneceksleri zamanın çok uzakta olmadığını söylemek kehanet sayılmayacaktır.

Çetelerden sözedilirken Susurluk'la bağlantısı hiç kurulmayan bir diğer konudan, Çete denemese bile bir gruplaşmadan bahsetmekte zaruret vardır.

Baştanberi zirredilen olaylar, kişiler ve faaliyetleri müstakil veya birbirinden bağımsız işler olarak algılamak son derece yanıltıcıdır.

Tarlanın bir köşesinde beliren yabani ot'un diğer köşedeki yabancı ot'la cins ve tür benzerliği olmayabilir. Çiftçinin tarlasını kaplayan yabani ot'ları görüp bunların niçin belirdiğine şaşırması yerine tarlasını bakımsız bıraktığını kabullenmesi gerekir. Ülkede cereyan eden olayların da, Güneydoğu'daki şartlardan etkilenip, kamu yönetimindeki tercihlerden beslendiği aşikardır.

Bu tercihlerin müşahhas bir örneği kamu bankalarında görülmektedir.

Şekerbank menşeili bir grup bürokrat 1992 ve sonrasında kamu bankalarında yönetici olarak çalışmışlardır. Bu grup 1992 - 1996 döneminde bir aile Holdinginde görülebilecek bir şekilde Bankadan bankaya dolaştırılmışlardır.

ŞEKERBANK

1 - Aydın Ayadın
2 - Cihan Paçacı
3 - Nurettin Şenözlü
4 - Cihan Sakarya
5 - Levent Çakır
6 - Metin Tunçsu
7 - Akif (Emekli)
8 - Mehmet Savaş
9 - Ersan Gökman
10 - Birsen Aker

ETİBANK

2 - Cihan Paçacı (Gn. Md.)

HALKBANK

2 - Cihan Paçacı (Gn. Md.)
6 - Metin Tunçsu (Gn. Md. Yrd.)
8 - Mehmet Savaş (Gn. Md. Yrd.)

ZİRAAT BANKASI

2 - Cihan Paçacı (Gn. Md.)
6 - Metin Tunçsu (Gn. Md. Yrd.)
7 - Akif (Müdür)
8 - Mehmet Savaş (Gn. Md. Yrd.)

BAŞBAKANLIK YÜKSEK DENETLEME KURULU

3 - Nurettin Şenözlü (Üye)
Haluk İncitmez (Başdenetçi)

VAKIFBANK

1 - Aydın Ayaydın (Gn. Md.)
3 - Nurettin Şenözlü (Gn. Md. Yrd.)
4 - Cihan Sakarya (Gn. Md. Yrd.)
5 - Levent Çakır (Gn. Md. Yrd.)
10 - Birsen Aker (Gn. Md. Yrd.)

EMLAKBANK

1 - Aydın Ayaydın (Gn. Md.)
3 - Nurettin Şenözlü (Gn. Md. Yrd.)
4 - Cihan Sakarya (Gn. Md. Yrd.)
10 - Birsen Aker (Gn. Md. Yrd.)
9 - Ersan Gökmen (Gn Md. Yrd.)

REKABET KURULU

1 - Aydın Ayaydın (Başkan)
3 - Nurettin Şenözlü (Bşk. Yrd.)
Haluk İncitmez (Büro Md.)

Bu tablo ilk nazarda sadece ilgi çekicidir. Ve fazla yorum yapmaya imkan vermez. Ancak Nurettin Şenözlü'nün yasaların imkan vermemesine rağmen Yüksek Denetleme Kuruluna önce üye, sonra da Başkan yapılmaya teşebbüs edilmesi ilgi çekicidir. Halkbank, Ziraat Bankası, Vakıfbank ve Emlakbank, Yüksek Denetleme Kurulu tarafından denetlenmektedir. Böylece işlemler ve denetleme, aynı ekibin eline terkedilmiş olacaktı. Bankacılık işlemlerinde son beş yılda önemli problemler ortaya çıkmamış ise bu bürokratik tasarrufları kaygı ile değerlendirmek uygun olmazdı. Gerçekte ise son yıllarda, Kamu Bankalarında kaygı verici gelişmeler olmuştu. Kamu Bankaları belirli gruplara ve Holdinglere, firmalara ödeyebileceklerinden çok daha fazla krediler açmış, limitlerin zorlanması gündeme gelince of - shore Bankalar kredilendirmeye devam etmiş, birçok firmaya leasing işlemleri yapılmış, bu da yetmemiş ve yurtdışı ortaklık olan Bankalardan krediler açılmıştır.

Bazı bankalar, belli sayıdaki firmanın bankası görünümü almış, plâsmanlar az sayıda firma üzerine toplanmış, banka riski arttırılmış olmaktadır.

Banka limitlerinin zorlanması bir diğer işlemi gündeme getirmiştir. Türk Bankalarının verdiği teminat mektupları ile yurtdışı kredilere müracaat edilmiş ve on milyonlarca dolarlık krediler kullanılmıştır. Vadesi geldiğinde taminat mektuplarının çok büyük kısmı bankalarca ödenecektir.

Firma bazında verilecek sayısız örnek vardır. Mesela Vakıflar bankası plasmanlarının büyük bölümünü az sayıdaki firmaya tahsis etmiştir.

Emlakbank, zararda olmasına, yüksek maliyetli konutlarını pazarlayamamasına rağmen konut üretimine devam etmiş, Banka zararı pahasına firmalar kârlarını sürdürmüşlerdir. Halbank küçük ve orta ölçekli işletmeler yerine yine belli firmalara yönelmiş, sayısız ve bankacılıkla telif edilmeyecek işlem yapmışlardır.

Bankalardan kamunun kaybının ne olduğu belli bile değildir. Kamu bankasından döviz olarak alınan kredi, piyasa rayicinin üzerindeki bir orandan yine aynı bankaya TL. mevduatı olarak yatırılmış, banka her iki noktadan zarara uğratılırken firma avantajına bilerek sebep olunmuştur.

Vakıfbanktan libor + 2 ile kredi kullanan bir grup, kendi bankasında dövizi libor + 7 ile satmaktadır.

99. SAYFA SANSÜRLENMİŞTİR.

DEĞERLENDİRME (16)

Susurluk olayının genel değerlendirmesi sıkıntı veren bir görünüm arzetmektedir.

Bir tarafta olaylar gruplaşmalar, kabadayılar, kanunsuz kazançlar ve yasa dışı işler, şikayetler vardır, bir tarafta da kamu kurumları. Üstelik kamu kurumlarının içinde Türk Halkının ve kamu yönetiminin her zaman hassas olduğu, gelişigüzel bir tartışmaya konu etmemeye çalıştığı Silahlı Kuvvetler mevcuttur.

Önce bu konuya açıklık getirmede isabet olacağı düşünülmüştür.

Susurluk olayı ile Silahlı Kuvvetlerin irtibatı nereden doğmaktadır?

Susurluk, Ankara'daki tercihlerden kaynaklanmış, OHAL bölgesinde gelişmiş ve Ülkenin büyük merkezlerine taşınmış, oralardaki uygun olay, kişi ve grupları bünyesine alarak genişlemiştir. Neticede çok yönlü ve derinliğine bir ilişkiler yumağı oluşmuş, devlet kurumları ve yöneticiler bilerek bilmeyerek devrede olmuşlardır. Bu olay devlet kurumları ve yöneticilerle ilgili olmasa, sadece önemli bir polisiye hadise haline gelecek, basının 3 - 5 günlük ilgisinin dışında sansasyonel bir etkisi olmayacaktı.

Silahlı Kuvvetler'in, özellikle Jandarma'nın adının sık sık geçmesi ilgiyi ve kamuoyunun tereddütlerini yoğunlaştırmaktadır.

Jandarmanın yanında Özel Harp Dairesi ve kamuoyunca çok bilinmese de Özel Kuvvetler Komutanlığı tartışılır olmuştur.

Bu konuyu kısaca değerlendirmeye almak gerektiği düşünülmektedir.

---

(16) Gelişmeler bölümünde kişiler ve olaylar tesbit ve yorumlarla takdim edildiğinden - tekrarlardan sakınmak üzere - değerlendirme bölümü kısa ve birkaç önemli hususla sınırlı tutulmuştur.

ÖZEL HARP

Askeri İstihbaratta emir - komuta zinciri, sıkı askeri hiyerarşi içinde hiçbir zaman kopmamıştır. Dolayısıyla Askeri İstihbarat, Jandarmada, Poliste hatta - zaman zaman - MİT'te müşahade edilen kontrol dışı eylem ve faaliyetlerden zaafa uğramamıştır.

Özel Harp Dairesi, zaman içinde Özel Kuvvetler Komutanlığı olarak gelişmiş, daha çok rütbeli görevliler esas alındığından geçici erat pek az sayıda olagelmiştir. Halen de birkaç alay halinde, profesyonel bir ordunun çekirdeği olacak şekilde tesis edilmiştir.

Bu yapının, sivil yan unsurlarla desteklenmesi cihetine de gidilmemiş, askeri disiplin hiçbir noktada zayıflamadığı için ihtilatlar ortaya çıkmamıştır.

JANDARMA

Jandarma İstihbaratı geçmişte, çok küçük, güçsüz hatta illerdeki asayiş istihbaratı mertebesindeydi. Hulusi Sayın Paşa'nın Kurmaybaşkanlığı döneminde JİTEM geliştirilmiştir. Mahalli lisanları konuşan insanlarla takviye edilmiş ve yavaş yavaş güçlenmiştir. Ama hiçbir zaman MİT veya Askeri İstihbarat seviyesine ulaşamamıştır. Zaten buna ihtiyaç da yoktu. PKK'nın 80'li yıllarda yarattığı silahlı mücadele ortamı, Jandarma İstihbaratı'nın kaynağı olmuştur. Dolayısıyla JİTEM büyük ölçüde varlık sebebi olan Güneydoğu problemine bağlı olarak bir gelişme çizgisi takibetmiştir.

Ancak JİTEM'e alınan itirafçılar ve mahalli unsurlar zaman içinde başıboş ve serbest kalınca, başlı başına bir büyük problemin kaynağını oluşturmuşlardır.

Sadece mahalli unsurlar değil istihbaratta çalışanlar da askeri hiyerarşinin dışında kalmışlardır. Binbaşı Cem Ersever, daha yüksek rütbelilerin bulunduğu bir ortamda müstakilen hareket edebilmiştir.

Mahalli unsurların ve itirafçıların teşkil ettiği gruplar ise, jandarma tarafından her zaman kullanılmışlardır. "Ateşi maşayla tutmak" haklı ve yerinde bir davranış olsa da, oluşan hava içinde itirafçı grupları zaman içinde serbest ve başıboş kalmışlardır. Alaattin Kanat bu gruptan tanınmış bir itirafçıdır. En meşhuru ise zalimliği ve öldürdüğü insan sayısının fazlalığı ile tanınan Mahmut Yıldırım - Yeşil'dir. Yeşil Şafii Kürttür. Bu grup, Alevi Kürtleri en büyük hasım olarak görür ve kabul eder. Çocukluğundan beri teneffüs ettiği bu hava Yeşil'i Alevi Kürtlere karşı sadece menfaat, haraç vs. kaygılarıyla değil dini motiflerin de etkisinde aşırılıklara yöneltmiştir.

Jandarma İstihbaratı'nda çalışan personel, subay ve astsubaylar Güneydoğu'dan dönmelerinden sonra görevlendirildikleri Batı böl-

gelerinde de eski elemanlarla gruplaşmak, emekli olduktan sonra da ilişkileri sürdürme alışkanlığı içinde olmuşlardır. (17)

Dikkati çeken husus, Güneydoğu'da savaşan değil özellikle istihbarat yapan unsurların, öğrendiklerini daha sonraki yıllarda ve yaşantılarında kullanıyor olmalarıdır. (18)

Kullanılan araçların sertliği ve PKK'nin başvurduğu metodların acımasızlığı, mücadeleyi yürütenlerin bazılarının da a sonra da benzer metodları kullanmalarına sebebiyet vermektedir.

İbrahim Babat Başbakanlık Teftiş Kurulu'na başvurmuş ve 7 yıl ile kurtulacağının kendisine garanti edildiğini, ancak 17 yıla mahkum olunca konuşmaya karar verdiğini anlatmıştır. Başbakanlık Müfettişleri kendisinin bilgisine başvurmadan önce Emniyet İl İstihbarat Şube Müdürü ile Jandarma Alay Komutanı ziyaret etmiş ve Babat'a "heyecana kapılıp yanlış bir şey yapmamasını, gereksiz konuşmamasını" öğütlemişlerdir.(!)

103 - 104. SAYFALAR SANSÜRLENMİŞTİR.

...gibilerine yönelik olarak amacına ulaşmış ve PKK'ya sıcak çatışmalardan fazla zarar verdirilmiştir. Ancak Güneydoğu İllerindeki sıradan kişilerle, sadece kürtçü olarak tanınan ve PKK'yla doğrudan ilişkisi olmayan şahıslara yapılanlar ise tüm çalışmalara zarar vermiştir.

Özellikle Güneydoğu'da bu tür çalışmaların içinde yer alan bazı görevlilerin ve itirafçıların büyük merkezlere kaymaları, maddi menfaate düşüp yozlaşmaları ile ilişkili olmuştur.

---

(17) Bodrum Gümbet'te Sun Clup Hotel'in sahibi Ahmet Nedim Başmısırlı ile arkadaşı Vasfi Ahmet Köseoğlu arasındaki ihtilaf, Jandarma Subay ve Astsubayları ile itirafçı ve mayfa arasında çözümlenmiş, alınan çekler tahsil edilmiştir. Çıkan ihtilafta itirafçı İbrahim Babat arkadaşlarını vurmuştur.

(18) Alaattin Kanat Polise verdiği ifadede (26.08.1994) "geçmiş yaşantımdan tanıdığım ve kendilerinin eroin kaçakçılığı işlerine bulaştıklarını bildiğim Abdülkadar Akbıyık ve Senar Er isimli Güneydoğu kökenli kişilerden onları korkutarak para sızdırmayı düşündüm. Eroin kaçakçısı olarak tanınan ünlü kişilerden (öldürülen) Behçet Cantürk, Savaş Buldan gibi kişilerin de isimlerini vererek korkutabileceğimi düşünerek teşebbüse geçtim." "Müştekiye ettiğim telefonlarda başka isim kullanmam ve kendimi kontrgerilla olarak tanıtmam tamamen onları korkutabilmeye matuftur" demiştir.

Yukarıda özetlenen gelişmeler, 1993 ve sonrasını özetleyen bölüm, devlet üst yönetiminin tercihlerini aksettirdiği kadar sorunları da, çok kısa da olsa aksettirmektedir.

Aslında çizilmiş olan çerçeve ve kamu kurumlarının işbirliğini anlatan satırlar gerçekle fazla uyuşmamaktadır.

Terörde başarılar sağlandığı, PKK'nın geri çekilmeye başladığı ve PKK için zor günlerin geldiği aşikardır. Bu neticenin topyekün bir mücadeleyle istihsal olunduğu şüphesizdir.

Ancak daha önceki bölümde takdim edilen olay ve gelişmelerle birleştirildiğinde ciddi farklılıkların ortaya çıktığı ve kamu kurumları arasında belli tavırların geliştiği ve kamplaşmalar olduğu bilinmektedir.

Temel soru şudur; Polisin, Jandarmanın hatta MİT'in ör ülü faaliyetlerle ilgili çalışmaları, başta Emniyet olmak üzere bu kurumları kamuoyu'nun önüne sermiş, hatta çalışmalarını engelleyecek duruma getirmiştir.

Güvenlikle ilgili kurumlarda ise itici ve yönlendirici güç Silahlı Kuvvetlerdir. Özel Harp Kuvvetleri ise Özel Harekat Timleriyle örtülü diğer etkili çalışmaları yürütmüşlerdir. Fakat maddi menfaate yönelik işlere (Senar ER olayında Nafiz Karacan gibi örnekler hariç) askerler karışmamıştır. Karışanlar da tasfiye edilmiştir. Farklılık herhalde yönetimde, yönetende ve anlayıştadır.

Konunun sadece disiplinle izah edilebileceği düşünülebilirse de Jandarmanın niçin diğer askeri birliklere değil de polise yakın olduğunu izah etmek gerekir.

.....

. İllegal Faaliyetlerin kaynaklarından, sebep, gelişme ve neticelerinden bahsederken ifade edilen temel tesbit; illegal faaliyetlerin, PKK ile mücadele bağlamında gelişme gösterdiğidir. PKK tehdidinin kontrol altına alınabilmesi için öncelikle Devlet yanlısı olarak tanınan aşiretlerden yararlanma yoluna gidilmiş, Pişmanlık Yasası çerçevesinde itirafçılar ve Geçici Köy Korucuları sistemi de PKK'ya karşı mücadele unsurları haline getirilmiştir.

Suça yatkın kamu görevlilerinin devreye girmesi ve kişisel çıkarların, merkezi tercihlerle bağdaşması ile bugün `çete' olarak vasıflandırılmış yozlaşmış ilişkiler ortaya çıkmıştır.

"Doğu ve Güneydoğu'da feodal yapının mevcudiyeti, aşiretler arası çelişkiler, GKK sisteminin özünün feodal yapıya dayanması, aşiretlerin İran ve Kuzey Irak'ta uzantılarının bulunması, bölge ekonomisinin geçmişten bu yana başat uyuşturucu olmak üzere kaçakçılık temelinde şekillenmesi gibi unsurlar da illegal faaliyetlere kaynak yaratmada etkili olmuştur.

OHAL Bölgesinde illegal faaliyetler içinde yer alan şahısların ve itirafçıların deşifre olmaları, güvenlik kuvvetlerinin kendilerinden istifadeden vazgeçmeleri veya kendilerine görev verenlerin Batı İlleri-

ne atanmaları halinde bu şahısların da büyük şehirlere kaydıkları görülmektedir. Kısa bir dönemde mevcutlara ilaveten yeni ve illegal oluşumlar meydana çıkmaya başlamıştır. Emniyet ve Adliye kayıtlarında bu konuda çok sayıda bilgi ve dosya mevcuttur."

- Yapılacak iş bu noktada şekillenmektedir. Mevcut ve halen devam eden illegal faaliyet ve oluşumlara engel olmak, bu amaçla da konuların üzerine cesaret ve kararlılıkla gitmek.

Ancak önce koordinasyonu sağlamak veya yeniden tesis etmek gereklidir. Uzmanlar öncelikle istihbarat alanındaki koordine noksanlığına işaret etmektedirler. Bu alandaki sorunları 1. Kayna Jarla, 2. Ortak çalışmayı gerektiren konularla, 3. Teknik çalışmalarla ilgili olanları ayrı ayrı tasnif ederek incelemektedirler. Fakat bu sorunlar Polis - Jandarma ve MİT arasında icra karmaşası olarak da yaşanmaktadır. Dolayısıyla öncelikle hedef, yetki - sorumluluk sınırlarının netleştiği koordinasyon olmalıdır.

UYUŞTURUCU KAÇAKÇILIĞI

Çetelerden bahsederken Uyuşturucu Madde Kaçaklığı'ndan mutlaka söz etmek gerekir. Bu sektörde inanılmaz kâr oranları vardır. Kaçakçılar artık kazançlarını aklamak ve toplumda saygın kişiler olma yolunda da oldukça mesafe almışlardır.

Bu konuda uzmanlar tarafından hazırlanmış dökümandan kısa bir bölüm aynen sunulmaktadır.

"Ülkemizde meydana gelen uyuşturucu madde yakalamaları ile ilgili olarak mevcut bilgilerin değerlendirilmesi sonucu; yakalanan şahısların yakın akraba oldukları, aralarında ortaklık bağının bulunduğu ve aynı yerin nüfusuna kayıtlı oldukları dikkati çekmiştir. Bu şahısların organize bir faaliyet içerisine girdikleri görülmüş olup uluslararası kişi ve gruplarla irtibata geçerek sınır tanımaz organizasyonlar kurmak suretiyle, özellikle terör örgütlerinin finans kaynağını oluşturan Aile Organizasyonları halini aldıkları anlaşılmıştır.

Ülkemizde faaliyet gösteren Organizasyonların büyük çoğunluğu Güneydoğu ve Doğu Anadolu Bölgesi kökenlidirler. Eskiden küçük miktarlarda esrar kaçakçılığı ile işe başlayan gruplar 1980'li yıllardan itibaren eroine talebin artması ve kârının yüksek olması sebebiyle organize olarak kaçakçılık faaliyetlerini bu yöne kaydırmışlardır.

Genel olarak uyuşturucu madde organizasyonları ele alındığında;

a) Organizasyonların iç içe faaliyet gösterdikleri ve diğer suç organizasyonları ile irtibatlı oldukları anlaşılmaktadır. Bu organizasyonlar birbirleri arasında güçbirliği yapmak ve güveni pekiştirmek düşüncesiyle kız alıp vermek suretiyle akrabalık bağı oluşturma veya mevcut olan bağı daha da güçlendirme cihetine gitmektedirler. Ayrı-

ca organizasyonlar arasındaki ilişkileri sağlayan diğer bir unsur ise organizasyonlar içerisinde dikkati çeken kilit isimlerdir. Bu kişiler organizasyonlar arasında bağlantıyı sağlayıp faaliyete geçmede önemli rol oynamaktadırlar.

b) Organizasyonlar kendi aralarında görev dağılımı yapma eğilimine girmişler, böylece faaliyetlerinin risk oranını azaltarak uyuşturucu madde kaçakçılığını daha güvenli şekilde yürütmektedirler.

Organizasyonların çoğunluğu kendi aralarında Asitçiler (uyuşturucu imalatında kullanılan asetikasitanhidrit maddesini temin eden şahıslar) Taşımacılar (uyuşturucu maddeyi yurtiçi ve yurtdışına naklini yapan şahıslar), Aracılar (uyuşturucu madde oluşturulduktan sonra satmak amacıyla pazarlar arayan, alıcı ile satıcının temasını sağlayan şahıslar), Temin Ediciler (uyuşturucu madde imalinde kullanılan hammaddeleri temin eden şahıslar), Karapara Aklayıcılar şeklinde sektörleşmeye yöneldikleri ve birbirleriyle işbirliği içerisine girdikleri görülmektedir.

Organizasyonlar önceleri uyuşturucu madde kaçakçılığını ülke sınırları içerisinde yapmakta iken sonraları kâr marjlarını arttırmak amacıyla yurtdışından (İran, Irak, Afganistan, Suriye) temin ettikleri bazmofrinleri kendileri eroine dönüştürerek elde ettikleri uyuşturucu maddeleri Avrupa piyasalarında pazarlamalarıyla, uyuşturucu kaçakçılığının üretim, taşımacılık ve dağıtım boyutunu ele almışlardır.

Dünya'da faaliyet gösteren terör örgütlerinin, uyuşturucu madde kaçakçılığını en önemli gelir kaynağı olarak kullandıkları bilinmektedir. Özellikle Terör Örgütü PKK'nın; ülkemizde silahlı eylemlere başladığı 1984 yılından itibaren artan militan kadrolarının silah ve lojistik ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Ortadoğu, Türkiye ve Avrupa hattında organize bir uyuşturucu ticaretine yöneldiği gözlenmiştir. Bu faaliyetleri yürüten organizasyonların karışmış oldukları uyuşturucu madde kaçakçılığı olayları incelendiğinde; BAYBAŞİN, BAYRAM, KASAR, AY ve SİTOÇİ Organizasyonlarının Terör Örgütü PKK ile ilişki içerisinde oldukları ve Örgüte maddi destek sağladıkları tesbit edilmiştir.

Organizasyonlar, bulundukları bölge içerisinde hem güçlerini pekiştirmek hem de yürütecekleri illegal işleri devlet kademesi üzerinden resmi bir vasıfla takip ettirmek amacıyla, aile mensubu olan ve siyasi platform üzerinde söz sahibi olacak kişileri belirleyip, yürütmüş oldukları faaliyetlerden elde ettikleri paraları çeşitli yollarla aklayarak işadamı görüntüsü kazanmaları sonucu toplum tarafından saygıyla karşılanmakta olup, oy potansiyeli sağlayarak devletin üst düzeylerine kadar sokmak çabası göstermektedirler. Ayrıca kendi organizasyonları dışından siyasi platformda ve devletin idari yapısında yetkili olan kişileri organizasyonlarına kazanarak amaçları doğrultusunda kullanma düşüncesindedirler."

Kaçakçılık organizasyonları gelişir, milli ve milletlerarası gelişme-

lere ayak uydururken ülkemiz hâlâ iller ölçeğinde yürütülen mücadele yapısıyla gerilerde kalmaya başlamıştır.

Aşağıda bu noktadaki görüşlerini yazan bir diğer kamu görevlisi raporumuzun ana çerçevesine ulaşmakta ve tecrübelerini nakletmektedir.

"Esas çalışmalar İl Emniyet Müdürlüklerinde yapılmaktadır. İl tahkikatı ne derecede etkili yapıyor, mahalli veya siyasi baskılar mücadeleyi ne ölçüde yönlendiriyor veya delilleri karartıyor, bunu takip edebilmemiz yahut önlememiz mümkün mü? İl Emniyet Müdürlüğü yapmış bir kişi olarak açıklıkla söyleyebilirim ki, bu mücadeleyi tavizsiz yapan memur, amir veya İl Müdürü görevden aldırılıyor, yerine kendilerine yakın biri atanmasa da yeni gelenler, onların bu gücü karşısında genellikle etkisizleştiriliyor. Bence Devlet bu noktada mücadeleyi etkilemeye başlıyor. Savcı tahkikatı ben yapacağım diyerek olayın ayrıntılarının / bağlantılarının öğrenilmesi istemese de sınırlıyor veya uyuşturucu un/ kına oluyor. Uzayan davada deliller hakimin önüne kararmış olarak geliyor, neticede suç sadece kurye üzerinde kalıyor. Siyaset kişiyi görevden aldırıyor veya mücadeleci bir kadro oluşmasını engelliyor, idare bütün bunlara seyirci kalıyor.

Hukuk düzeni de idarenin istediğini yapmasına, savunma yapacak şekilde çalışmasına imkan veriyor. Mesela Susurluk Jandarma bölgesinde bir trafik kazası değil mi? Bu soruşturma yapılmış görev yerine getirilmiştir. (Ek: 13)

İktidarlara bağlı olmayan, bu kabil hukuki yapıya ek olarak takdirlerin getirdiği hukuki düzeni göz önüne aldığımızda, yasa dışı olaylarla mücadelenin güçleştiğini görüyoruz. Mesela Anamur - Bozyazı arası 10 Km.dir. Anamur korunmasız bir hudut kapısıdır ama Bozyazı İlçesinde de hudut kapısı açılmıştır. Taşucu, Seka İskelesi 5 Km.dir. Taşucu yol geçen hanı şeklinde hudut kapısıdır ama Seka İskelesi de hudut kapısı yapılmak istenmektedir. Kapının gecekondu olduğu biline bilîne yasadışı işlere zayıf, yeni mekanlar açılması acaba bir koruma, kollama, bazılarına yasadışı işler için fırsat yaratma değil midir?... Bu durum memurda bozulmanın önemli bir sebebidir. İdare bunu bilmez mi?...

Geçmişte hakimiyetlerine darbe vurulan aşiretlerin, siyasetçi veya devlet yanlısı korucu olarak yönetime ortak olmaları ayrı bir devlet kusuru olarak belirtilmelidir. Güneydoğudaki bu kadar silahın uyuşturucu giriş yeri olarak bilinen Van özellikle Hakkari İllerimizdeki mücadelemizin etkisiz kalması o bölgedeki yöneticilerin kişisel zafiyeti mi yoksa devletçe yaratılan bir göz yumma mı? Bence sorgulanması gereken önemli bir husustur...

Sistemdeki bu arıza ve aksaklıkların kişisel mücadele anlayışını geliştirdiğini düşünüyorum. Devletini, Milletini düşünen bürokrat, kendine özel çıkar yolları bulsun bulmasın kendi doğrularını uygulamaya başlıyor. Bence bu sebeple, Askerler, MİT ve Emniyetin ayrı

doğruları var ve çatışma bu yüzden. Ama giderek devlet için yapılanlar karakter değiştirerek, kişisel veya siyasi çıkarlar için yapılmaya başlanıyor."

Üst düzey bir kamu görevlisinin mevcut sisteme ilişkin bu görüşleri, acı yakınmaları, kısmen ümitsizliği hatta bazı değerlendirme hatalarını ihtiva etse de taşıdığı perspektif dolayısıyla Sn. Başbakan'a arzedilmeye değer bulunmuştur.

TEKLİFLER

Önceki bölümlerde sunulan ve detaye edilen hususlar; kişisel kanaat ve bilgiler değil büyük ölçüde ilgili ve yetkililerin anlattıklarına, arşiv bilgilerine ve kurumlardan yazılı olarak gelen resmi kayıtlara dayandırılmıştır.

Bir soruşturma raporu hazırlamadığımız, yargıya tevdi edilecek dökümanları geliştirmek gibi temel bir görevimiz olmadığı, doğru tesbit, doğru bilgi hedefini güttüğümüz için, önce Sayın Başbakan'a tutarlı ve gerçekleri sunan bir döküman hazırlama ve tedbirler önerme hedefi esas alındığından, tırnak içinde sunulan bölümlerin dahi, hangi kamu kurumuna ait olduğunu belirtmek gibi teknik bir noktada ısrarlı olunmamıştır.

Giriş bölümünde arzedildiği gibi kamu kurumları bilgi vermede istekli ve arzulu olmamışlardır. Bu direnç, kişiler ve yetkililerle yapılan uzun ve saatler süren, dostane ve güven veren görüşmelerle aşılmıştır. Kendilerini veya dostlarını suçlama hedefinden çok, olay ve gerçekleri tesbit hedefinin ön planda tutulduğu hususu herkese anlatılmıştır.

Kamuoyunun reaksiyon gösterdiği, ancak MİT ve Emniyet gibi kuruluşların itibarlarıyla başarılı olabilecekleri ve itibarın iade edilmesi için kamuoyunca da bu hususun kabulü gerektiği konuşulmuş, tartışılmış ve anlatılmıştır.

Bu anlayış, karşılık bulmuş ve mesafe kaydedilmiştir. Raporun tamamı bu anlayış çerçevesinde yazılmış, teklifler ancak bu güvenli çerçevenin sağladığı veriler ışığında geliştirilmiştir.

.....

Teklif:1

Sayın Başbakan'a arzedilecek birinci teklif; Emniyet Genel Müdürlüğü'nün çete oluşumlarına karşı genel bir mücadeleye sevkedilmesidir.

Bu konuda kesin karar alınmalı ve gelişmeler Başbakanlıkça periyodik olarak izlenmeli, Teşkilatın bu konudaki acil, gündelik ve çoğu hemen karşılanabilir ihtiyaçları giderilmelidir.

Bu amaçla;

Emniyet Genel Müdürlüğü'nde özel ve üst yöneticilerden müte-

şekkil bir gurup görevlendirilmeli, Genel Müdür hatta Bakan adına hareket edebilme ve yetki kullanıp koordinasyonu sağlama konusunda teçhiz edilmelidirler.

İl Asayiş, İstihbarat ve Terörle Mücadele Şube Müdürlerinden çalışmalara uyum sağlayamayanlar derhal ve 3 ay süreyle Ankara'da merkezde çalıştırılmalı, yerlerine sözü edilen gurubun uygun göreceği genç ve şaibesiz kişiler görevlendirilebilmelidir.

Emniyet Genel Müdürlüğü üst yönetimine verilecek zaman tablosunda başarı süresi de sadece 3 ay olmalıdır.

Ciddi ve kamuoyunu tatmin edecek gelişmelerin olmadığının tesbiti halinde Genel Müdürlük üst yönetiminin büyük ölçüde değiştirileceği ifade ve uygun şekilde kamuoyuna karşı taahhüt edilmelidir.

Bakanlığımızın yazılı talebi ile başlayan ancak henüz sonuçlanmamış olan Emperyal Şirketiyle ilgili tesbit çalışması da Polis Teşkilatınca tamamlanmalıdır.

Teklif:2

Emniyet Genel Müdürlüğü merkezli çalışmaların, başarı için MİT'in tüm imkanlarıyla desteklenmesini sağlamak üzere ciddi ve Başbakanlıkça gözetilen ve kontrol edilen bir koordinasyon kanalı da açılmalıdır.

Bunun için;

Başbakanlığın da temsil edildiği bir koordinasyon komitesi kurulmalı, ortaya çıkan kopukluk ve problem, yazıya dökülmeden görüşmelerle anında çözülmelidir.

Koordinasyondaki kopukluğun her iki kuruluşa da mes'uliyet getireceği hususu kesin bir karar olmalıdır.

Genelkurmay İstihdam Başkanlığından bilgi akışı da sağlanmalıdır.

Teklif:3

Polisiye çalışmalar çeteleri ve gurupları bir süre sessizliğe itecektir. Ancak ortada olan ve bilinen finansman kaynaklarının da yok edilmesi ve hesabının sorulması icabeder.

Polisiye çalışmaların Mali Araştırmalarla takviye edilmesi gerekmektedir.

Başbakanlığın yazılı isteği ile başlatılan ve Ömer Lütfü Topal'ın

ve şirketlerinin incelenmesi çalışmaları genişletilerek neticelendirilmeli ve diğer çete, mafya ve baba'lara da yöneltilmelidir.

Bu amaçla;

Koordinasyonu sağlayan merkez grubunun talepleri, Maliye Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı başta olmak üzere tüm denetim birimleri tarafından öncelikle ele alınmalıdır. Bakanlar Kurulu'nun bu 3 konuyu karara bağlaması ve bu kararın ilgili Bakanlar tarafından tamim edilmesi gerekmektedir.

Teklif:4

Susurluk merkezli, çete ve illegal kazançlarla ilgili sınırlı bir itiraf yasası çıkarılmalı,

Ancak;

Güneydoğuda problemlere yol açan itiraf yasası tecrübesinden faydalanılmalıdır.

Teklif:5

İlgili bölümde Özel Harekat Dairesi çalışmaları takdim edilmiş, sorunlara atıf yapılmıştı.

Bu sebeple Özel Harekat Dairesi sadece OHAL bölgesiyle sınırlı kalacak şekilde daraltılmalı, Özel Harekat Personeli sadece OHAL bölgesinde bu sıfatı taşıyabilmeli, bölge dışındaki tüm Özel Harekat birimleri lağvedilerek, Polis Teşkilatına entegre olmaları sağlanmalıdır.

İlk uygulamalar idari kararlarla yapılmalı, gerekiyorsa yasal değişikliğe gidilmelidir. İlk uygulamanın Antalya'da gerçekleşmesi sağlanmalıdır.

Teklif:6

Başbakanlık Genelgesi ile Enterpol ilişkileri hariç Emniyet Genel Müdürlüğü'nün dış servis veya teşkilatlarla ilişkilerin Dışişleri Bakanlığı ve MİT kanalıyla tesis edilebileceği, Dış İstihbarat ve Operasyonların bu kanallar dışında yasaklandığı ve durdurulduğu emir olarak iletilmelidir.

Öncelikle;

Yukarda sunulan teklifin realizasyonu Genelkurmay, MİT ve Emniyet Genel Müdürlüğü'nün görüşleri doğrultusunda hazırlanacak bir Genelge ile sağlanmalı, gerekiyorsa yasal düzenlemeye gidilmelidir.

Teklif: 7

Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri tarafından birkaç yıl önce hazırlanmış olan `Kamu Güvenliği Kurumu' Kanun taslağı, incelenmeli ve hükümetin değerlendirmesine sunulmalıdır.

Kamu Güvenliği Kurumu Başbakanlığa bağlı, illerde teşkilatı olmayan, sınırlı sayıda kadrolu ancak operasyonel yetkilerle techiz edilmiş, devletin tüm birimleriyle ilişkili ve kamu düzenini, asayişi ve genel ahlakı bozucu, yeraltı - yerüstü çetelere, oluşumlara yönelecek bir Teşkilat olarak düşünülmelidir.

Şimdilik;

İdari bir karar olarak bu teşkilatın' nüvesi MİT'te oluşturulabilir.

Sür'atli bir inceleme ve MGK'nun önceden yapılmış hazırlıkları ışığında kısa sürede yasal çerçeve oluşturularak bu konuda nihai karara varmak mümkün olabilir.

Teklif:8

Uyuşturucu kaçakçılığı ile mücadele, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün rutin faaliyetlerinden biri olarak değil, öncelikli ve acil konularından en önde geleni olarak ele alınmalıdır.

Bu çalışmalar sürdürülürken mücadelenin il ölçeğinden ülke seviyesine genişletilmesinin yasal ve idari çerçevesi belirlenmelidir.

Bu sebeple;

Çeşitli saiklerle Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlar Dairesinde ve İl Şube Müdürlüklerinde istihdam edilen personel, gerekli olduğu ölçüde derhal ve sür'atle değiştirilmeli, dikkatli ve itinalı bir seçimle yeni kadrolar oluşturulmalıdır.

Sonra da bu Dairenin çalışmaları, ilk üç teklif çerçevesinde genişletilerek sürdürülmelidir.

Teklif: 9

Uyuşturucu kaçakçılığı konusu, özelliği olan bir mücadele alanı

olarak seçilmeli ve mali araştırmalarla birlikte kişi ve aileleri hedef alan özel bir çalışmaya öncelikle başlanmalıdır.

Arşivlerde yeteri kadar bilgi vardır. Koordineli bir çalışmayla bu bilgiler kısa sürede birleştirilmeli ve sür'atle harekete geçmek üzere bir uygulama planı hazırlanmalıdır.

Teklif:10

Devlet Arşivlerinde çeşitli kaçakçılık ve illegal faaliyetlerin bilgisi hatta şemaları vardır.

Bu illegal çalışmaların devam edebilmesi başlı başına bir problemdir. Bu konuda devletin ilgili birimleri (Maliye, MİT, Emniyet, Gümrük, Teşvik - Hazine) işbirliğini geliştirmek zorundadırlar. Bu işbirliğinin esasları tesbit edilmelidir.

Teklif:11

Jandarma Genel Komutanlığı'nın, MİT'in ve Emniyet'in kayıt ve bilgileri koordineli bir şekilde değerlendirilerek; her üç Teşkilatta mevcut ve Batı bölgelerinde de illegal ilişki ve oluşumlara dahil olmuş personel kısa sürede tasfiye edilmelidir.

İtiraf yasası bu konudaki gelişmeyi hızlandıracaktır. Zaten yeteri kadar bilgi vardır. Bu bilgilerin toplanması ve teatisi problemi çözmeye yeterlidir.

Öncelikle Emniyet Genel Müdürlüğü'nün ve MİT'in kendi iç bünyelerine dönerek bu çalışmayı yapmaları problemin çözümünde hem teşkilatları onore edecek hem de sür'at kazandıracaktır.

Teklif:12

İtirafçı kullanılması sür'atle sınırlandırılmalı, itirafçıların sınırlı sayıda ve sadece belli konularda kullanılabilmesine izin verilmeli, her İl Valisinden ve OHAL Bölge Valisinden mevcut durum, alınan tedbir, yapılan uygulamalar hakkında tafsilatlı bir rapor istenerek bu konu 15 gün içinde kesin bir karara dönüştürülmelidir.

İtirafçının eski bir suçlu olduğu, kontrol dışına çıktığında çıkarları doğrultusunda inisiyatif kullanacağı ve kullandıkları unutulmamalıdır. Bu sebeple itirafçıların spekülasyonlara yol açabilecek çalışmalara dahil edilmemesi gerekmektedir.

Teklif: 13

Mevcut GKK kadroları sayı olarak dondurulmalı, boş veya boşa-

lan kadrolar iptal edilmelidir.

GKK'dan isteyen ve durumu uygun olanların Özel Güvenlik Görevlisi olarak çalıştırılmaları sağlanmalıdır.

Ekim 1986 tarihli Geçici Köy Korucuları Yönetmeliği'nin göreve son vermeyi düzenleyen 22. maddesinin uygulanmasında hassasiyet göstermesi sağlanmalı, azami yaş sınırı 65 ten 45 e indirilmeli, 45 yaşın üzerindekilere 24. maddede yer alan tazminatın iki katı ödenerek 2 ay içinde ayrılmaları sağlanmalı, uygun olanların işçi statüsünde kamu kurumlarında çalıştırılmaları özendirilmelidir.

Bölgede mevcut yarı - feodal yapının daha da güçlenmesine sebep olan, aşiretlere dayalı GKK sistemi sebebiyle bölgede aşiret yapısının çözülmesi durmuş hatta daha tesirli hale gelmiştir. Aşiret beyleri ve aile reisleri sağlanan bu gelirle daha da güçlenmişler ve farklı suç ve terör organizasyonları ortaya çıkmıştır.

Bölgede yerleşik belli aile ve aşiretlerin sistemdeki etkinliğini kırmak gereklidir.

Uygulamalara Urfa yöresinden başlanması önerilecektir.

Teklif:14

Turizm Bakanlığı'nın Talih Oyunları Salonlarıyla ilgili işlemleri kapsamlı bir soruşturmaya konu olmalıdır.

Bakanlık kumarhanelere hangi prosedürle izin vermiştir? İzin verilen kişilerin kimlikleri kamu adına utanç vericidir. Bütün kumarhanelerde darp, hürriyeti tahdit, zorla senet imzalatmak, dolandırıcılık, gasp suçları yargıya kadar intikal etmiştir. Bakanlığın, can güvenliğinin bu derece ortadan kalktığı bir kumarhaneler zincirinde ne yaptığı ortaya çıkarılmalıdır.

Teklif:15

Kumarhane işleticilerinin vergi ve muhasebe kayıtları da incelenmelidir.

Topal iki nolu İstanbul DGM'ye 1991/412 sayılı dosyada 1989 itibarıyla mal varlığını açıklamıştır. Diğerleri için de bu bilgiler vardır. Bugüne kadar oluşan trilyonların durumu ancak bu yolla açıklanabilecektir.

Teklif:16

TBMM Susurluk Araştırma Komisyonu'nun suçu ve soruşturmayı belirleyen tesbitleri Başbakanlıkça ilgili mercilere duyurulmalı ve

gereği takibedilmelidir.

Susurluk Komisyonu raporunda neticesi ortada kalan pek çok tesbit ve öneri vardır. Bunların gereği önem taşıdığı cihetle ele alınmaları gerekecektir.

Teklif:17

Emniyet Genel Müdürlüğünün hibe silahları konusunda, Genel Müdürlükte ve Gümrük Müsteşarlığında mevcut karmaşık bilgi yığınını aydınlatmak üzere kapsamlı bir inceleme - değerlendirme yapılmalıdır.

Örtülü ödenekten yapılmış aktarmalar hariç tutulsa bile muhtelif fonlardan yapılmış aktarmalar yüzlerce milyar liradır. Bu meblağların harcanma şekilleri değilse bile harcama yerlerinin netleşmesine ihtiyaç vardır.

Alınan - hibe olan - silahlar konusunun spekülatif amaçla istismarını önlemek de gereklidir.

Ayrıca raporun muhtelif sayfalarında açıklanan olay ve kişilerle ilgili olarak;

18 - Abdullah Çatlı'nın durumu ve konumu bir soruşturma kapsamında ele alınmalıdır. Çatlı'nın - varsa - 80'li yıllar öncesi ve sonrası ilişkileri araştırılmalıdır.

19 - Azerbaycan'da Darbe Girişimi ve Türk tarafının tutumu ayrı bir soruşturmaya konu olmalıdır.

20 - Korucularla, yapılan ödemeler ve bu ödemelerin yöneldiği kişi, aşiret ve aileler detaye edilmeli ve aksaklıklar kapsamlı bir çalışmayla değerlendirilmeli, gerekirse yöre Üniversitelerinden yararlanılmalıdır.

21 - Talih Oyunları Salonlarını işletenlerle ilgili kapsamlı bir gelir vergi araştırması koordineli bir şekilde başlatılmalı, kara para işlemleri Mali Polis'in de desteğinde takibedilmelidir.

22 - Mehmet Ali Yaprak ve kaçırılması olayı - tekrar ve Mali Araştırmalarla birlikte yürütülmek üzere soruşturulmalı, Captagon ticareti ve imalatı konusu özel bir polis ekibince ele alınmalıdır.

23 - Nesim Malki ve Yener Kaya'nın öldürülmesi olayları mali araştırmalarla birlikte tekrar soruşturulmalı, adıgeçen tefecilerin alacaklı olduğu kişi ve firmalar cinayet soruşturması ve mali araştırmalar kapsamına alınmalıdır.

24 - Yeteri kadar bilgi toplanan ve itirafçı İbrahim Babat'ın açıklamalarıyla da ortaya çıkan bilgiler çerçevesinde, Bodrum Sun Club

olayları ve 40 bin dolar'ın haraç olarak alınması ve paylaşımı iddiaları ile Hikmet Babataş cinayeti yeniden soruşturulmalıdır.

25 - İlgili bölümde yer aldığı üzere, Eximbank - Türkmenistan ve Emperyal şirketi ilişkileri detayı ile araştırılmalı ve gerekiyorsa soruşturulmalıdır.

26 - Ömer Lütfü Topal'ın ölümünden sonra ortaya çıkan 105 milyon $'lık borcun sebebi ve hangi şirket bilançosunda yer aldığı müstakilen araştırılmalı, Emperyal yöneticilerinin açıklama yapmaları sağlanmalıdır.

27 - Bankalarla ilgili soruşturmaların sonucu için yasal düzenleme yapılması hususu karara bağlanmalıdır.

INSTITUT KURDE DE PARIS
BIBLIOTHÈQUE

RADİKAL